

ΤΟΙΣ ΕΝΤΕΥΞΟΜΕΝΟΙΣ

Ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Πάσχα, κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 1935, ἐγκρίσει καὶ εὐδοκίᾳ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χρυσοστόμου, ἀνετέθησαν ἡμῖν ἐφημεριακὰ καθήκοντα ἐν τῷ παρεκκλησίῳ τοῦ Νοσοκομείου τοῦ Ἑλλ. Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, τῷ τιμωμένῳ ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἀγίας καὶ ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Αἰκατερίνης. Ἐθεωρήσαμεν ὅθεν καλὸν καὶ ὠφέλιμον νὰ προσφέρωμεν εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀσθενῶν, τῶν ἐκάστοτε νοσηλευομένων ἐν τῷ Νοσοκομείῳ τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, τῶν τελούντων ὑπὸ τὴν πνευματικὴν προστασίαν τῆς Μεγαλομάρτυρος Αἰκατερίνης, καθὼς καὶ εἰς τὴν χρῆσιν τῶν προσκυνητῶν τοῦ παρεκκλησίου, καὶ ἐν γένει τοῦ κοινοῦ τῶν πιστῶν, τὴν **ἁσματικὴν Ἀκολουθίαν** τῆς Ἀγίας Αἰκατερίνης ἐν ἰδιαιτέρῳ τεύχει, πρὸς ἰδίαν μελέτην, ἵνα οἱ ἀναγινώσκοντες γνωρίσωσι τὸ μαρτύριον τῆς Ἀγίας, καὶ τοὺς ἐγκωμιστικούς πρὸς αὐτὴν ὕμνους τῆς Ἐκκλησίας, καὶ μάθωσι πὼς ἡ Ἐκκλησία τιμᾷ καὶ ἐγκωμιάζει τοὺς ἀγωνισθέντας καὶ μαρτυρήσαντας ὑπὲρ τῆς πίστεως τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας αὐτοῦ, παρορμῶσα τοὺς πιστοὺς πρὸς μίμησιν.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐορτὴ τῆς Ἀγ. Αἰκατερίνης συμπίπτει μὲ τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἐορτῆς τῶν **Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου**, διὰ τοῦτο μετὰ τῆς ἁσματικῆς Ἀκολουθίας τῆς Ἀγ. Αἰκατερίνης παρατίθεται καὶ ἡ ἁσματικὴ Ἀκολουθία τῆς ἐορτῆς τῶν Εἰσοδίων κατὰ τὴν τυπικὴν διάταξιν, καθ' ἣν συμπάλλονται ἀμφότεραι αἱ Ἀκολουθίαι, ἐχούσης προτεραιότητα τῆς Ἀκολουθίας τῆς Θεομητορικῆς ἐορτῆς τῶν Εἰσοδίων.

Τοῦ **Τελετουργικοῦ** μέρους τῆς ἐν λόγῳ ἁσματικῆς Ἀκολουθίας προτάσσομεν προλεγόμενα, δι' ὧν ἀφηγοῦμεθα, πρὸς πλείονα διασάφησιν τῶν πιστῶν, περὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ὑμνογραφίας καθόλου, καὶ περὶ τῆς συγκροτήσεως τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας. Εἰς τὰ προλεγόμενα διαλαμβάνομεν τὰ δέοντα καὶ περὶ τῆς ἐορτῆς τῶν Εἰσοδίων εἰδικῶς, ὡς καὶ περὶ τοῦ μαρτυρολογίου τῆς Ἀγίας Αἰκατερίνης.

Τὸ ὅλον ἐπομένως Βιβλίον διαιροῦμεν εἰς δύο μέρη :

Α'.) **Θεωρητικόν** καὶ Β'.) **Τελετουργικόν**. Ἐν τῷ πρώτῳ μέρει, τῷ **Θεωρητικῷ**, ἐκθέτομεν εἰσαγωγικῶς, ὅσα ἐνομίσαμεν, ὅτι ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν κατανόησιν τῶν παρατιθεμένων ἁσματικῶν Ἀκολουθιῶν τῆς πανηγυρικῆς ἐορτῆς. Ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ μέρει, τῷ **Τελετουργικῷ**, παραθέτομεν τὰς ἐν λόγῳ Ἀκολουθίας κατὰ σειρὰν τῆς τελετουργικῆς αὐτῶν ἐκτελέσεως, ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ Ἑσπερινοῦ μέχρι τοῦ τέλους τῆς θείας καὶ ἱερᾶς Λειτουργίας.

Σημειωτέον, ὅτι ἐκ τῶν ἐννέα Ἀκολουθιῶν τῆς Ἑορτῆς μόνον αἱ τέσσαρες, ἡ τοῦ Ἑσπερινοῦ, τοῦ Μεσονυκτικοῦ, τοῦ Ὁρθροῦ καὶ τῆς Λειτουργίας, εἶναι ἁσματικά, αἱ ἄλλαι πέντε, δηλ. ἡ τῆς Πρώτης ὥρας, τῆς Τρίτης, τῆς Ἑκτῆς, τῆς Ἑννάτης καὶ τοῦ Ἀποδείπνου δὲν εἶναι ἁσματικά, καὶ ἐκτελοῦνται αὐταὶ κατ' ἰδίαν καὶ ἀναγνώστικῶς. Ἐνταῦθα παρατίθενται μόνον αἱ τέσσαρες ἁσματικά.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Ὀκτωβρίου 1935

Ἀρχιμ. Ζ. Α. ΛΙΑΝΑΣ

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Ἀφιέρωσις	Σελίς
Τοῖς ἐντευξομένοις	3
Πίναξ τῶν περιεχομένων	5
	7

ΜΕΡΟΣ Α'.

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΝ

ΤΜΗΜΑ Α'. ΓΕΝΙΚΟΝ

Ἡ ὕμνωδία εἶναι συμφυῆς πρὸς τὴν θρησκείαν	9
Βαθμιαία ἀνάπτυξις τῆς ἐκκλησιαστικῆς ὕμνωδίας	9
Οἱ ἀρχέγονοι ὕμνοι τῆς χριστιανικῆς λατρείας	10
Πρώτη περίοδος τῆς ἐκκλησιαστικῆς ὕμνογραφίας	10
Δευτέρα περίοδος τῆς ἐκκλησιαστικῆς ὕμνογραφίας	11
Τρίτη περίοδος τῆς ἐκκλησιαστικῆς ὕμνογραφίας	11
Τετάρτη περίοδος τῆς ἐκκλησιαστικῆς ὕμνογραφίας	12
Ἡ ἀδιάλειπτος προσευχή	12
Καθορισμὸς τῶν ὥρῶν τῆς προσευχῆς	13
Ὅραί τινες ὑπομνήσκουσι διπλᾶ γεγονότα	15
Ἀναλογία τῶν ὥρῶν πρὸς τὰς στρατιωτικὰς φυλακὰς	16
Βασιλεῖον τοῦ φωτός, καὶ Βασιλεῖον τοῦ σκότους	16
Ἐξέλιξις τοῦ ἐορτολογίου καὶ τῆς ὕμνολογίας τῆς χριστιανικῆς λατρείας	17
Τρεῖς ἐορταστικοὶ κύκλοι	17
Στοιχεῖα τῆς μεγαλοπρεποῦς λατρείας	18
Διάκρισις τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν	18
Σύνθεσις τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν	18
Ἀγιαστικὴ σκοπιμότης	19

ΤΜΗΜΑ Β'. ΕΙΔΙΚΟΝ

Ἀκολουθία τῶν ἐορτῶν	20
Αἱ ἀκολουθίαι τῆς ἐορτῆς τῆς Ἀγ. Αἰκατερίνης	20
Ἀκολουθία συμπαλλόμεναι	21
Περὶ τῆς ἐορτῆς τῶν εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου	21
Ἡ ἀτεκνία τοῦ Ἰωακείμ καὶ τῆς Ἀννης	21
Ἡ δοκιμασία τοῦ Ἰωακείμ καὶ τῆς Ἀννης	22
Ἡ ἐπαγγελία τῆς Κεχαριτωμένης Κόρης	22
Ἡ Γέννησις τῆς Κεχαριτωμένης Κόρης	23

Ἡ προσφορά τῆς Κεχαριτωμένης Κόρης εἰς τὸν ναὸν	23
Ἀντιρρήσεις καὶ ἀναίρεσις αὐτῶν	25
Περὶ τῆς ἑορτῆς τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης	27
Ἡ ἑορταζομένη ἡμέρα	27
Οἱ αὐτοκράτορες διώκται τῶν χριστιανῶν	27
Προσωπικότης τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης	28
Ὁ αὐτοκράτωρ Μαξέντιος εἰς Ἀλεξάνδρειαν	28
Ἡ παρηγσία τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης	29
Ῥητορικὸς ἀγὼν τῆς Ἁγίας μετὰ 150 ἔθνικῶν ῥητόρων	30
Ὁ θάνατος τῶν ῥητόρων, τῆς Αὐγούστας καὶ λοιπῶν	31
Τὸ μαρτύριον καὶ ἡ ἀποκεφάλισις τῆς Ἁγίας	32
Τὸ λείψανον τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης ἐπὶ τοῦ ὄρους Σινᾶ	32
Τὸ Μοναστήριον τοῦ ὄρους Σινᾶ	33
Τὸ λείψανον καὶ ἡ ἑορτὴ τῆς Ἁγίας ἐν τῇ Δύσει	33
Ἡ ἐξεικόνησις τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης	34

ΜΕΡΟΣ Β'. ΤΕΛΕΤΟΥΡΓΙΚΟΝ

Ἀνάπτυξις τῶν τελετῶν τῆς χριστιανικῆς λατρείας	35
Ἡ ἀνάπτυξις τῆς χριστιανικῆς λατρείας εἶναι αὐτοτελής	35
Ἀναγκαιότης τῶν τῆς λατρείας τύπων	36
Ἐκτέλεσις τῶν τῆς λατρείας τύπων	36
Αἱ ἁσματικαὶ Ἀκολουθίαι	37
Τμήμα Α'. Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ	39
Τμήμα Β'. Ἀκολουθία τοῦ Μεσονυχτικοῦ	47
Τμήμα Γ'. Ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου	50
Τμήμα Δ'. Ἀκολουθία τῆς Λειτουργίας	74
Διαίρεσις τῆς θείας Λειτουργίας	74
Ἡ Θέσις τῶν εὐχῶν καὶ ἐκφωνήσεων	75
Μέρος Α' Διδακτικὸν	76
Μέρος Β'. Ἀγιαστικὸν	82
Μέρος Γ'. Κοινωνικὸν	90

ΜΕΡΟΣ Α'.

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΝ

ΤΜΗΜΑ Α'. ΓΕΝΙΚΟΝ

1) Ἡ ὕμνωδία εἶναι συμφυῆς πρὸς τὴν Θρησκείαν.

Ἀνεκαθεν ἀπ' αἰώνων πᾶσα Θρησκεία εἶχε τοὺς ὕμνους τῆς, τοὺς ψαλμοὺς τῆς, τὰς ᾠδὰς τῆς. Ὅπως δὲ πᾶσα ἄλλη Θρησκεία ἔχει τοὺς ὕμνους τῆς, οὕτω καὶ ἡ χριστ. Θρησκεία εὐλογον ἦτο νὰ ἔχῃ τοὺς ὕμνους τῆς, τοὺς ψαλμοὺς καὶ τὰς ᾠδὰς τῆς. Ἡ λατρεία τῆς χριστ. Θρησκείας εἶναι συμφυῆς πρὸς τὴν ὕμνωδιαν καὶ τὴν ψαλμωδίαν. Ἡ χριστιανικὴ λατρεία δὲν δύναται νὰ νοηθῇ ἄνευ τῆς ψαλμωδίας καὶ τῆς ὕμνωδιαι. Ἀπὸ τῆς νυκτὸς ἐκείνης, καθ' ἣν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς παρέδωκε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ ἀποστόλοις τὴν νέαν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ ἀναίμακτον λατρείαν, ἥτοι τὸ **μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας**, καὶ παρήγγειλε, λέγων **«τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν»** (ἀπὸ τῆς νυκτὸς ἐκείνης ἡ ὕμνωδία καὶ ψαλμωδία ἀπετέλεσαν οὐσιωδέστατον συστατικὸν τῆς κοινῆς προσευχῆς καὶ χριστ. λατρείας.

2) Βαθμιαία ἀνάπτυξις τῆς ἐκκλ. ὕμνωδιαι.

Καθ' ὅσον δὲ ἀνεπτύσσετο καὶ ἐξηπλοῦτο ἡ Ἐκκλησία, καὶ καθ' ὅσον ἀνεπτύσσετο καὶ ὀργανοῦτο ὁ Ἐκκλησιαστικὸς καθόλου βίος, κατὰ τοσοῦτον ὀργανοῦτο καὶ ἀνεπτύσσετο καὶ ἡ λατρεία τῆς νέας Θρησκείας, συνεπῶς καὶ ἡ μετὰ τῆς λατρείας συνδεδεμένη ὕμνωδία καὶ ψαλμωδία. Αἱ ἁσματικαὶ ἄρα Ἀκολουθίαι τῶν ἑορτῶν καὶ τῶν θρησκευτικῶν τελετῶν προῆλθον διὰ βαθμιαίας ἀναπτύξεως ἀρξαμένης ἀπὸ τῶν πρώτων αἰώνων, καὶ ἀπ' αὐτῶν τῶν ἀποστολικῶν χρόνων.

3) Οἱ ἀρχέγονοι ὕμνοι τῆς χριστ. λατρείας.

Κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας, πρὸς ὑμνωδίαν ἐχρησίμευον αἱ ᾠδαὶ τῆς Ἀγ. Γραφῆς καὶ οἱ 150 ψαλμοὶ τοῦ Δαβίδ. Ἰδιωτικοὶ αὐτοσχέδιοι ψαλμοὶ καὶ ὕμνοι, ἐμπνεόμενοι ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ Ἀγ. Πνεύματος ἐποιοῦντο μὲν ἤδη ἀπὸ τῶν ἀποστολικῶν χρόνων, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Ἀπόστ. Παῦλος λέγων «*Μὴ μεθύσκεσθε οἴνῳ, ἀλλὰ πληροῦσθε ἐν Πνεύματι, λαλοῦντες ἑαυτοῖς ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις, καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς, ᾄδοντες καὶ ψάλλοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ Κυρίῳ*» (Ἐφεσ. ε'. 19). Ἀλλ' ἐπειδὴ ἀπὸ τοῦ Β'. αἰῶνος οἱ Αἵρετικοὶ (Γνωστικοὶ καὶ Μανευαῖοι) ἐποιοῦντο χρῆσιν ἰδίων ἰδιωτικῶν ψαλμῶν καὶ ὕμνων πρὸς διάδοσιν τῶν αἱρετικῶν αὐτῶν δοξασιῶν, ἡ Ἐκκλησία ἀπέφυγε τὴν χρῆσιν ἰδιωτικῶν ψαλμῶν ἐν τῇ λατρείᾳ. Ἡ δὲ ἐν Λαοδικείᾳ συνελθούσα σύνοδος τῷ 360, ὑπ' ὅσιν ἔχουσα τοὺς τῶν αἱρετικῶν ἰδιωτικοὺς ὕμνους ἀπηγόρευσε διὰ τοῦ 59 αὐτῆς κανόνος τὴν χρῆσιν ἰδιωτικῶν ψαλμῶν καὶ ἀκανονίστων βιβλίων ἐν τῇ λατρείᾳ διατυπώσασα ὅτι: «*Οὐ δεῖ ἰδιωτικοὺς ψαλμοὺς λέγεσθαι ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, οὐδὲ ἀκανόνιστα Βιβλία, ἀλλὰ μόνον τὰ κανονικὰ τῆς Παλαιᾶς καὶ Καινῆς Διαθήκης*».

4) Α'. Περίοδος ὕμνογραφίας.

Μόνον λοιπὸν οἱ 150 ψαλμοὶ τοῦ Δαβίδ, καὶ ᾠδαὶ καὶ ὕμνοι ἐκ τῆς Ἀγ. Γραφῆς, Παλαιᾶς τε καὶ Καινῆς εἰλημμένοι, ἦσαν μέχρι τοῦ τέλους τοῦ Δ'. αἰῶνος εἰς ἀποκλειστικὴν χρῆσιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ὕμνωδίας ἐν τῇ λατρείᾳ. Πάντες δὲ οἱ κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας ποιηθέντες ἴδιοι χριστιανικοὶ ὕμνοι ἀπωλέσθησαν ἐν καιρῷ τῶν διωγμῶν, ὅποτε τὰ χειρόγραφα τῶν Ἀγ. Γραφῶν καὶ τῶν Ψαλμῶν παρεδίδοντο εἰς τὸ πῦρ καὶ ἔκαίνοντο, ἢ καὶ ἄλλως κατεστρέφοντο. Ἐκ τῶν διασωθέντων ὕμνων τῆς περιόδου ἐκείνης εἶναι τὸ Κύριε Ἐλέησον, Ἀλληλουία, Δόξα σοι Κύριε Δόξα σοι, τὸ Δεῦτε προσκυνήσωμεν, τὸ Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι, τὸ «Φῶς ἱλαρόν»· τὸ «Σιγησάτω πᾶσα σὰρξ». Ὁ Σεραφικὸς ὕμνος «Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος Κύριος Σαββαὼθ»· τὸ «Δόξα σοι τῷ δείξαντι τὸ φῶς»· καὶ κατὰ τινας καὶ ὁ ὕμνος «Ὁ Μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, (ἴδε Παπαδ. Ἱστορία τῆς Ἐκκλ. Μουσικῆς· σελ. 71—82 Ἀθῆναι 1890).

5) Β'. Περίοδος ὕμνογραφίας.

Μόνον δὲ μετὰ τὴν πάροδον τῶν διωγμῶν, καὶ μετὰ τὴν καταδίχην τῶν αἱρετικῶν εἰς τὴν Α'. Οἴκ. Σύνοδον τῷ 325 μ. Χ. ἤρχισαν ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ Δ'. αἰῶνος νὰ ἀναφαίνωνται ἴδιοι χριστιανικοὶ ὕμνοι, καὶ νὰ εἰσάγονται ἀφόβως εἰς τὴν χριστιανικὴν λατρείαν, ἐκλιπόντος τοῦ δέους τῶν αἱρετικῶν. Οἱ ἀρχαιότεροι οὗτοι χριστιανικοὶ ὕμνοι εἶναι αὐτοτελὴ τροπάρια, αὐτόμελα ἢ ἰδιόμελα, τὰ ὁποῖα ἔλαβον διάφορα ὀνόματα, ὡς ἐκ τῆς χρήσεως αὐτῶν ἐν τῇ λατρείᾳ: οἷον Στιχηρά, Ἀπόστιχα, Ἀπολυτίκια, Καθίσματα, Εὐλογητάρια, Ἐξαποστειλάρια κλπ. Ἀπὸ τοῦ Ε' δὲ αἰῶνος ἀναφαίνονται ἐκτενέστεροι συστηματικοὶ ὕμνοι τῶν ἑορτῶν, οἵτινες ὡς ἐξυμνοῦντες ἐν περιλήψει τὰ καθ' ἕκαστα τῆς ὅλης ἑορτῆς, ὀνομάσθησαν **Κοντάκια**. Καθ' ὅλον δὲ τὸν Ε'. καὶ ΣΤ'. αἰῶνα ἀναπτύσσεται ἀξιολογωτάτῃ ἐκκλησιαστικῇ ὕμνογραφίᾳ τῶν **Κοντακίων**, καὶ διὰ τοῦτο τὸ χρονικὸν διάστημα τοῦ Ε'. καὶ ΣΤ'. αἰῶνος ὀνομάσθη **Περίοδος τῶν Κοντακίων**.

6) Γ'. Περίοδος ὕμνογραφίας.

Κατὰ τὸν Ζ'. ὅμως αἰῶνα ἀναφαίνεται νέον εἶδος ἐκκλησιαστικῆς ὕμνογραφίας συστηματικώτερον καὶ τεχνικώτερον τῶν προγενεστέρων αὐτοτελῶν ὕμνων καὶ τῶν Κοντακίων, ὁ **Κανὼν**. Ὁ Κανὼν εἶναι ἐκκλησιαστικὸς ὕμνος συστηματικώτερος καὶ τελειότερος τῶν πρὸ αὐτοῦ ἀναφανέντων ἐκκλησιαστικῶν ὕμνων, καὶ διὰ τοῦτο ἀπέβη ἐπικρατέστερος. Εἶναι δὲ τελειότερος, ἅφ' ἑνὸς μὲν, διότι στηρίζεται ἐπὶ τῶν ἀρχικῶν ὕμνων τῆς χριστιανικῆς λατρείας, ἥτοι τῶν **ἐννέα ᾠδῶν**, ἃς ὁ ὕμνογράφος λαμβάνει ὡς πρότυπον καὶ μέτρον, ἅφ' ἑτέρου δὲ διότι ὁ κανὼν συνδυάζει καὶ συνενοῖ ἀρμονικῶς ἐν ἑαυτῷ ὅλα τὰ συστήματα τῶν πρὸ αὐτοῦ ἀναφανέντων ὕμνων: ἥτοι τὸ μὲν τὰ αὐτοτελὴ τροπάρια, ὑπὸ τὸν τύπον τῶν Καθισμάτων ἢ τῆς ὕπακοῆς, τὰ ὁποῖα παρεμβάλλονται μετὰ τὴν γ'. ᾠδὴν, τὸ δὲ τὰ Κοντάκια μεθ' ἑνὸς οἴκου, τὰ ὁποῖα παρεμβάλλονται μετὰ τὴν δ'. ᾠδὴν, καὶ προσέτι διότι ἐξυμνεῖ, ὅπως καὶ τὸ Κοντάκιον, ἐν περιλήψει ὅλην τὴν ὑπόθεσιν τῆς ἑορτῆς ἐν ταῖς λεπτομερεῖαις αὐτῆς, λόγῳ τῶν πολλῶν τροπαρίων, τὰ ὁποῖα περιλαμβάνει. Διὰ τοὺς λόγους τούτους ὁ **Κανὼν** ἐπεκράτησεν εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ὕμνογραφίαν κατὰ τὸν Ζ'. Η'. καὶ Θ'. αἰῶνα, καὶ ἐκ τούτου τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα τῶν τριῶν αἰώνων ἀποτελεῖ ἰδίαν περίοδον ἐκκλησιαστικῆς ὕμνογραφίας, καὶ ἡ περίοδος αὕτη ὀνομάσθη **Περίοδος τῶν Κανόνων**.

7) Δ'. Περίοδος ὕμνογραφίας.

Ἀπὸ τοῦ Γ'. αἰῶνος καὶ ἐντεῦθεν παύει ἡ περαιτέρω ἀνάπτυξις τῆς ἐκκλησιαστικῆς ὕμνογραφίας. Δηλαδή δὲν ἀναφαίνονται καὶ δὲν παράγονται νέα συστήματα ἐκκλησιαστικῶν ὕμνων, ἀλλὰ τὰ μέχρι τοῦ Γ'. αἰῶνος ἀναφανέντα συστήματα ἐκκλησιαστικῶν ὕμνων, ἥτοι, τὰ αὐτοτελῆ τροπάρια, Στιχηρά, Ἀπόστιχα, Ἀπολυτίκια, Καθίσματα, Ἐξαποστειλάρια, καὶ τὰ συστηματικώτερα καὶ ἐκτενέστερα Κοντάκια, Κανόνες, Αἶνοι κλπ. συνάπτονται διὰ δεήσεων, ψαλμῶν καὶ εὐχῶν, καὶ συναρμολογοῦνται εἰς ἓν ἁρμονικὸν ὅλον τῆς λατρείας. Οὕτω δὲ ἀποτελοῦνται αἱ ἱεραὶ Ἀκολουθίαι τῶν ὕμνων τῆς λατρείας κατὰ τὰς διαφοροὺς ἐορτὰς τὰς διακρινομένας εἰς Δεσποτικὰς, Θεομητρικὰς καὶ ἐορτὰς τῶν Ἀγίων.

8) Ἡ ἀδιάλειπτος προσευχή.

Ἐν ἐκάστη δὲ ἐορταζομένη ἡμέρᾳ συμπαρομαρτοῦσιν αἱ ἀκολουθίαι τῶν ὥρῶν τοῦ Ἡμερονυκτίου αἱ ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων ταχθεῖσαι διὰ τὴν ἀδιάλειπτον προσευχήν. Ἡ πρώτη καὶ ἀρχέγονος χριστιανικὴ Ἐκκλησία ἡ ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις ἱδρυθεῖσα, τὸ παράδειγμα τοῦ Κυρίου ἀκολουθοῦσα, ὅστις νυκτὸς καὶ ἡμέρας προσήχετο, καὶ τὴν ἐντολὴν αὐτοῦ *ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε* (Μαρκ. ιγ'. 33) ἐκτελοῦσα, ἀδιαλείπτως προσήχετο, καὶ πρὸ τῆς καθόδου τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὅτε ἡ Ἐκκλησία ἀπετελείτο ἐξ 120 μελῶν (Πράξ. α'. 15), καὶ μετὰ τὴν καθόδον τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὅτε οἱ ἀδελφοὶ ἐγένοντο ὑπερτρισχίλιοι (Πράξ. β'. 41). Ἀλλ' ὅμως, ὅτε μετὰ τὸν λιθοβολισμὸν τοῦ διακόνου Στεφάνου, παρουσιάσθη ἡ ἀνάγκη νὰ διασπαρῇ ἡ ἐν Ἱεροσολύμοις Ἐκκλησία εἰς ἄλλας χώρας ἐκτὸς τῶν Ἱεροσολύμων, πρὸς ἰδρυσιν καὶ ἄλλων ἐκκλησιῶν ἢ ἀδελφοτήτων καὶ ἐξάπλωσιν τοῦ Εὐαγγελίου, τότε ἡ ἀδιάλειπτος προσευχή τῆς ἐν διωγμῷ περιελθούσης ἀρχεγόνου Ἐκκλησίας διεσπάρθη, καὶ τότε παρουσιάσθη ἡ ἀνάγκη νὰ ὁρισθῶσιν ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων πρὸς ἐξακολουθήσιν τῆς ἀδιαλείπτου προσευχῆς *καὶ οἱ ἰδιαίτεροι* διὰ τὴν κοινὴν προσευχήν, καὶ *οἱ καιροὶ* οὗτοι ὠνομάσθησαν *ὥραι τῆς προσευχῆς*.—Οὕτω παραδίδει ἡμῖν ἕκ τῶν πρὸ αὐτοῦ Ἁγίων πατέρων παρηλειφῶς Μάρκος ὁ Ἐφῆσου λέγων: «Διὰ τοῦτο τοῖς Θεοῖς καὶ ἱεροῖς πατράσιν, ἐξ αὐτοῦ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν Ἀποστόλων παρεληφθῶσιν, ἐπινηνόηται πρὸς τὴν προσευχήν *καιρός τε καὶ τόπος*. (Μάρκος Ἐφῆσου περὶ προσευχῶν). Αἱ ὥραι αὗται τῆς προσευχῆς δὲν

ὁρίσθησαν οὕτως εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχον, οὐδὲ κατ' ἀπομίμησιν τῶν ὥρῶν τῆς προσευχῆς τῶν Ἰουδαίων, ὡς τινες πεπλανημένως νομίζουσιν, ἀλλ' ὁρίσθησαν ἐπὶ τῇ βάσει ψυχολογικῶν καὶ ἱστορικῶν λόγων, οἵτινες εἶναι οἱ ἐπόμενοι.

9) Καθορισμὸς τῶν ὥρῶν τῆς προσευχῆς.

Ὅτε κατὰ τὴν νύκτα τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς παρέδωκε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ τὸ μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας, παρήγγειλεν αὐτοῖς λέγων «Τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν» (Λουκ. κβ'. 19. Α'. Κορ. ια'. 24). Ἐπειδὴ δὲ εὐθὺς μετὰ τὸν Μυστικὸν Δείπνον, κατὰ τὴν αὐτὴν νύκτα τῆς Πέμπτης ἐπηκολούθησαν τὰ σοβαρὰ καὶ φορικτὰ γεγονότα, τῆς προδοσίας, τῆς συλλήψεως, τῶν παθῶν, καὶ τοῦ τραγικοῦ θανάτου τοῦ Κυρίου, οἱ Ἀπόστολοι τελοῦντες, κατὰ τὴν ῥητὴν ἐντολὴν τοῦ Κυρίου, καθ' ἐκάστην ἐσπέραν τὸ μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας εἰς ἀνάμνησιν αὐτοῦ τοῦ Κυρίου, δὲν ἠδύναντο νὰ μὴ διασώσῃσι ζωὴν τὴν ἀνάμνησιν τῶν σοβαρῶν ἐκείνων καὶ φορικτῶν γεγονότων τοῦ Ἡμερονυκτίου, ἥτοι τῶν παθῶν καὶ τοῦ σταυρικοῦ θανάτου τοῦ Κυρίου, τὰ ὅποια, κατὰ τὸν ψυχολογικὸν νόμον τοῦ συγχρονισμοῦ καὶ συνειρμοῦ τῶν παραστάσεων, συνεδέοντο ἀναποσπᾶστως μετὰ τοῦ γεγονότος τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου. Τοῦτο σαφῶς καὶ ἀπεριφράστως ἀναφέρει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος λέγων «Ὅσάκις γὰρ ἂν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον, καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο πίνετε, τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου καταγγέλλετε, ἄχρις οὗ ἂν ἔλθῃ» (Α'. Κορ. ια'. 26).

1) Κατ' ἀκολουθίαν, τούτων οὕτως ἐχόντων, ἐπειδὴ μετὰ τὸν Μυστικὸν Δείπνον, περὶ τὸ μεσονύκτιον, ἐγένετο ἐν Γεθσημανῇ ἡ ἀγωνιώδης προσευχὴ τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἡ παράδοσις αὐτοῦ εἰς τὴν σπείραν τῶν στρατιωτῶν (Ματθ. κς'. 36. Μαρκ. ιδ'. 32. Λουκ. κβ'. 39, Ἰωάν. ιη'. 1), οἱ ἀπόστολοι διασώζοντες τὴν ἀνάμνησιν τοῦ γεγονότος τούτου καθώρισαν τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς *τοῦ Μεσονυκτικοῦ*.

2) Εἰς ἀνάμνησιν δὲ τοῦ γεγονότος τῆς ἀνακρίσεως τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἀρχιερέως Ἀννα πρῶτον, ἐνθα ἐραπίσθη ὑπὸ τοῦ ὑπρέτου αὐτοῦ, καὶ εἶτα εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀρχιερέως Καϊάφα, ἐνθα ἀντιπαρεστάθη πρὸς τοὺς ψευδομάρτυρας, καὶ ἐν γένει εἰς ἀνάμνησιν πάσης τῆς διαδικασίας καὶ τῆς ἀρνήσεως τοῦ Πέτρου κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἀλεκτοροφωνίας (Ματθ. κς'. 57. Μαρκ. ιδ'. 53. Λουκ. κβ'. 54. Ἰωάν. ιη'. 12), οἱ ἀπόστολοι καθώρισαν τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς *τοῦ Ὁρθρου*.

3) Εἰς ἀνάμνησιν δὲ τοῦ γεγονότος, καθ' ὃ, τὴν πρωΐαν τῆς

Παρασκευῆς ὡς ἐγένετο ἡμέρα (κατὰ τὴν ἀνάτολὴν τοῦ ἡλίου) συνεκροτήθη τὸ Συνεδριον τῶν Ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων, ὅπερ καταδικάσαν τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸν σταυρικὸν θάνατον· ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς τὸν Πιλάτον πρὸς ἔγκρισιν καὶ ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ θανάτου (Ματθ. κζ'. 1. Μαρκ. ιε'. 1. Λουκ. κβ'. 66. Ἰωάν. ιη'. 28), οἱ Ἀπόστολοι καθώρισαν τὴν προσευχὴν **τῆς Πρώτης ὥρας**.

4) Εἰς ἀνάμνησιν δὲ τοῦ γεγονότος, καθ' ὃ ὁ Πιλάτος μετὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ γενομένην ἀνάκρισιν καὶ τὴν ἄλλην διαδικασίαν, ἐγκρίνας καὶ ἐπικυρώσας τὴν ἀπόφασιν τοῦ Συνεδρίου παρέδωκε τὸν Ἰησοῦν περὶ τὴν τρίτην ὥραν τῆς ἡμέρας Παρασκευῆς, ἵνα σταυρωθῇ (Ματθ. κζ'. 26, Μαρκ. ιε'. 15, Λουκ. κγ' 25, Ἰωάν. ιθ' 16), οἱ Ἀπόστολοι καθώρισαν τὴν προσευχὴν **τῆς Τρίτης ὥρας**.

5) Εἰς ἀνάμνησιν δὲ τοῦ γεγονότος τῆς σταυρώσεως τοῦ Ἰησοῦ κατὰ τὴν μεσημβρίαν τῆς Παρασκευῆς περὶ τὴν ἕκτην ὥραν ἐπὶ τοῦ λόφου Γολγοθᾶ, ἢ ἄλλως λεγομένου **Κρανίου** τόπου (Ματθ. κζ'. 33, Μαρκ. ιε'. 22, Λουκ. κγ' 33, Ἰωάν. ιθ' 17), οἱ Ἀπόστολοι καθώρισαν τὴν προσευχὴν **τῆς Ἑκτῆς ὥρας**.

6) Εἰς ἀνάμνησιν δὲ τοῦ γεγονότος, καθ' ὃ ὁ Κύριος, ἀφοῦ ἐξεπληρώθησαν τὰ πάντα **«πάντα ἤδη τετέλεσται»** (Ἰωάν. ιθ' 28), παρέδωκε πρὸς τὸν Πατέρα τὸ ἑαυτοῦ Πνεῦμα κατὰ τὴν ἑννάτην ὥραν τῆς Παρασκευῆς (Ματθ. κζ'. 46, Μαρκ. ιε'. 34, Λουκ. κγ' 46, Ἰωάν. ιθ' 30), οἱ Ἀπόστολοι καθώρισαν τὴν προσευχὴν τῆς **Ἐννάτης ὥρας**.

7) Εἰς ἀνάμνησιν δὲ τοῦ γεγονότος τῆς ἀπὸ τοῦ σταυροῦ ἀποκαθηλώσεως καὶ τῆς ταφῆς τοῦ σώματος τοῦ Ἰησοῦ ὑπὸ τοῦ Ἰωσήφ καὶ τοῦ Νικοδήμου κατὰ τὴν ἑσπέραν τῆς Παρασκευῆς περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου (Ματθ. κζ' 57 Μαρκ. ιε' 42, Λουκ. κγ' 50, Ἰωάν. ιθ' 33), οἱ Ἀπόστολοι καθώρισαν τὴν προσευχὴν τῆς ὥρας τοῦ **Ἑσπερινοῦ**.

8) Εἰς ἀνάμνησιν δὲ τῆς ὥρας τῆς τελέσεως τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου, διαρκούντος τοῦ ὁποίου παρεδόθη ὑπὸ τοῦ Κυρίου τὸ μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας (Ματθ. κς' 19—30 Μαρκ. ιδ'. 12—26, Λουκ. κβ'. 7—38, Ἰωάν. ιγ'. 1—26), οἱ Ἀπόστολοι καθώρισαν τὴν προσευχὴν τῆς ὥρας τοῦ **Δείπνου**. Κατὰ τὴν ὥραν ταύτην ἐκάστης ἡμέρας, περὶ τὴν 8ην ὥραν τῆς νυκτός, ἐτελεῖτο ἐν τῇ ἀρχηγόνῃ Ἐκκλησίᾳ τὸ Δείπνον τῆς Ἀγάπης, ὅπως τὸ ἐτέλεσεν ὁ Κύριος, καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ ὁποίου ἐτελεῖτο τὸ μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας, κατὰ τὴν τοῦ Κυρίου ἐντολὴν, καὶ κατὰ τὸν τύπον καθ' ὃν παρέδωκεν αὐτὸ ὁ Κύριος.

Ὅτε δὲ τοῦ χρόνου προϊόντος, ἔνεκα καιρικῶν περιστάσεων

καὶ ἀνωμαλιῶν ἐπαυσαν τὰ δεῖπνα τῆς Ἀγάπης (αἱ Ἀγάπαι), ἡ δὲ τέλεις τοῦ μυστηρίου τῆς Θείας Εὐχαριστίας, εὐταξίας χάριν, μετετέθη εἰς τὴν πρωΐαν, καὶ ἐτελεῖτο κατὰ τὴν ὥραν τοῦ **Ἀρίστου**, εἰς ἀνάμνησιν τοῦ ἀρίστου ἐκείνου, ὅπερ ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς, μετὰ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ, εἰς τὴν ἁγίαν τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος πρὸς ἐπίσημον ἀποκατάστασιν τοῦ Πέτρου εἰς τὸ ἀποστολικὸν ἀξίωμα (Ἰωάν. κα'. 12—20), ἀπὸ τοῦ ὁποίου εἶχεν ἐκπέση διὰ τῆς τριττῆς ἀρνήσεως (Μτθ. κς'. 69—75, Μαρκ. ιδ'. 66—72, Λουκ. κβ'. 55—62, Ἰωάν. ιη'. 25—27), τότε εἰς τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς τοῦ **Δείπνου**, ἔμεινεν ἡ ὥρα τῆς προσευχῆς τοῦ **Ἀποδείπνου**.

Οὕτω λοιπὸν ἐκ πρακτικῆς ἀνάγκης τῆς ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, ἥτοι τῆς ἀνάγκης τοῦ διατηρῆσαι ζωηράν τὴν ἀνάμνησιν τῶν φρικτῶν γεγονότων τοῦ Ἡμερονυκτίου τῆς συλλήψεως, τῆς καταδίκης, τῶν παθῶν καὶ τοῦ Θανάτου τοῦ Κυρίου, προέκυψαν καὶ καθωρίσθησαν αἱ ὥραι τῶν προσευχῶν τοῦ Ἡμερονυκτίου. Τέσσαρες προσευχαὶ τῆς ἡμέρας—Πρώτη, Τρίτη, Ἑκτη, καὶ Ἐννάτη, καὶ τέσσαρες προσευχαὶ τῆς νυκτός, Ἑσπερινός, Ἀπόδειπνον, Μεσονυκτικὸν καὶ Ὁρθρός. Ἐν ἐκάστη δὲ προσευχῇ τῆς ἡμέρας ἀντιστοιχεῖ ἀνὰ μία προσευχὴ τῆς νυκτός. Ἡ χρονικὴ δὲ διάρκεια ἐκάστης ὥρας τῆς προσευχῆς λογίζεται τριώροος.

10) Ὡραί τινες ὑπομνησκουσι διπλᾶ γεγονότα.

Κατὰ τὰ εἰρημένα, αἱ ὁκτὼ ὥραι τῶν προσευχῶν τοῦ Ἡμερονυκτίου ὑπομνησκουσιν ὁκτὼ ἀλλεπάλληλα γεγονότα τοῦ Ἡμερονυκτίου τῶν παθῶν καὶ τοῦ θανάτου τοῦ Κυρίου. Τινὲς ὁμῶς τῶν ὥρῶν ὑπομνησκουσι καὶ ἄλλα σύγχρονά γεγονότα, τὰ ὁποῖα κατὰ σύμπτωσιν συνέβησαν κατὰ τὰς ὥρας ταύτας. Οὕτω π. χ. ἡ ὥρα τῆς προσευχῆς τοῦ Ὁρθρου ὑπομνησκει τὸ μὲν τὴν ἀνάκρισιν τοῦ Ἰησοῦ ἐνώπιον τῶν Ἀρχιερέων, τὸ δὲ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν αὐτοῦ· διότι κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν ἐγένετο γνωστὴ εἰς τὰς Μυροφόρους γυναῖκας ἡ ἀνάστασις τοῦ Κυρίου (Ματθ. κη'. 1—10 Μαρκ. ιε'. 1—8, Λουκ. κδ'. 1—12, Ἰωάν. κ'. 1—18). Ὡσαύτως ἡ τρίτη ὥρα ὑπομνησκει τὸ μὲν τὴν ὑπὸ τοῦ Πιλάτου παράδοσιν τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὸν σταυρωθῆναι, τὸ δὲ τὴν ἐπιφοίτησιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς, (Πρξ. β' 15). Ὡσαύτως ἡ ὥρα τῆς προσευχῆς τοῦ Ἑσπερινοῦ ὑπομνησκει τὸ μὲν τὴν ταφὴν τοῦ Ἰησοῦ, τὸ δὲ τὴν ἐμφάνισιν αὐτοῦ ἀναστάντος εἰς τοὺς συνηθροισμένους καὶ πεφοβισμένους Ἀποστόλους, οὔσης ὀψίας, κεκλεισμένων τῶν θυρῶν διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων (Ἰωάν. κ'. 19—29). Ὡσαύτως ἡ ὥρα τῆς προσευχῆς τοῦ Με-

σονυκτικοῦ ὑπομνήσκει τὸ μὲν τὴν κατὰ τὸ μεσονύκτιον γενομένην σύλληψιν τοῦ Ἰησοῦ ἐν Γεθσημανῇ, τὸ δὲ τὴν κατὰ τὸ μεσονύκτιον ἔλευσιν τοῦ Νυμφίου, συνφθὰ τῇ παραβολῇ τῶν 10 Παρθένων (Ματθ. κε'. 1—13).

11) Ἀναλογία τῶν ὥρων πρὸς τὰς στρατιωτικὰς φυλακὰς.

Αἱ ὥραι αὐταὶ τῶν προσευχῶν τοῦ ἡμερονυκτίου εὐρίσκονται εἰς κοινὴν χρῆσιν καὶ ἐφαρμογὴν ἐν τῇ ἀρχηγόνῳ ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ ἐπιβεβαιοῦνται ὑπὸ τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων (Πρβλ. Πράξ. β'. 15, γ'. 1, ε'. 21, ι'. 9, ιβ'. 12, ις'. 25, κ'. 7-11). Ἀνταποκρίνονται δὲ πρὸς τὰς ὥρας τῶν **φυλακῶν**, εἰς αἷς οἱ Ῥωμαῖοι διὰ λόγους στρατιωτικούς εἶχον διαιρέσει τὸ ἡμερονύκτιον. Ἦτοι τέσσαρας φυλακὰς τῆς ἡμέρας, καὶ τέσσαρας φυλακὰς τῆς νυκτός. (Ματθ. ιδ'. 25, κδ'. 44, Λουκ. ιβ'. 38). Ἡ ἀντίστοιχος αὕτη ἀναλογία τῶν ὥρων τῆς προσευχῆς τοῦ ἡμερονυκτίου πρὸς τὰς ὥρας τῶν στρατιωτικῶν φυλακῶν τοῦ ἡμερονυκτίου ἔχει καὶ ἰδιαίτερον ἔσωτερικὸν μυστικὸν λόγον, τὸν ἑξῆς :

12) Βασίλειον τοῦ φωτός καὶ Βασίλειον τοῦ σκότους.

Ἐν μυστικῇ ἐννοίᾳ, ἡ Χριστιανικὴ Ἐκκλησία εἶναι ἡ ἐπὶ γῆς πνευματικὴ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἣν ὡς πνευματικὴν Βασιλείαν τοῦ φωτός, τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ἀρετῆς, καταπολεμεῖ διηλεκτικῶς ἡ ἐπίσης πνευματικὴ Βασιλεία τοῦ Σατανᾶ, ἡ Βασιλεία τοῦ σκότους, τοῦ ψεύδους καὶ τῆς κακίας. Ἐκαστος λοιπὸν χριστιανὸς εἶναι στρατιώτης τοῦ Χριστοῦ, συνταχθεὶς αὐτῷ ἐν τῷ Βαπτίσματι. Ἡ δὲ Ἐκκλησία ὡς σύνολον εἶναι ὁ ὁργανωμένος στρατὸς τοῦ Βασιλέως Χριστοῦ (Β', Τιμθ. β'. 3). Ἐπειδὴ δὲ τὸ Κράτος τῆς κακίας, τοῦ σκότους καὶ τῆς ἀμαρτίας ἐπιτίθεται πάντοτε, καὶ ζητεῖ νὰ καταβάλλῃ, κατακυριεύσῃ καὶ καταλύσῃ τὸ Κράτος τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ἀρετῆς, ἵνα ὑπερισχύσῃ, διὰ τοῦτο ὁ ὁργανωμένος στρατὸς τῆς Ἐκκλησίας ὀφείλει νὰ ἀγρυπνῇ φυλάττων φυλακὰς τῆς προσευχῆς πρὸς ἄμυναν καὶ ἐπικράτησιν. Τοῦτο ἐνετείλατο καὶ ὁ Κύριος λέγων «Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν» (Ματθ. κς'. 41, Μρκ. ιδ'. 38, Λουκ. κβ'. 40). Κατὰ ταῦτα ἡ ὥρα τῆς προσευχῆς εἶναι κατὰ στρατιωτικὴν ἔκφρασιν ὥρα φρουρήσεως καὶ φυλακῆς, πρὸς ἣν ἀπευθύνεται τὸ παραγγέλλμα «**Φύλακες γρηγορεῖτε**». Τὴν ἐννοιαν ταύτην διατυποῖ καὶ ὁ Τερτυλλιανὸς λέγων «Statio de militare exemplo nament

accepit, nam et militia dei sumus» = Ἡ φυλακὴ (ὥρα τῆς προσευχῆς) ἐκ τοῦ στρατιωτικοῦ παραδείγματος ἔλαβε τὸ ὄνομα· διότι ὄντως στρατιῶται τοῦ Θεοῦ ἐσμεν». (Λόγος 19).

13) Ἐξέλιξις τοῦ ἑορτολογίου καὶ τῆς ὕμνολογίας τῆς χριστιανικῆς λατρείας.

Ὁ κύκλος τῶν προσευχῶν τοῦ ἡμερονυκτίου εἶναι ἡ κρηπίς καὶ ἡ βάσις τῆς περαιτέρω ἀναπτύξεως τοῦ ἑορτολογίου καὶ τῶν ὕμνων τῆς χριστιανικῆς λατρείας. Ναι μὲν πᾶσαι αἱ ἡμέραι διὰ τοὺς χριστιανούς εἶναι ἡμέραι ἑορτῆς καὶ λατρείας, ὡς διατυποῖ τοῦτο καὶ ὁ θεῖος Χρυσόστομος λέγων «Καὶ ἐκεῖνους μὲν (τοὺς Ἰουδαίους) τρεῖς μόνον ἐκέλευσε καιροὺς ἑορτάζειν, ἡμᾶς δὲ αἰεὶ τοῦτο ποιεῖν ἐκέλευσεν· αἰεὶ γὰρ ἐστὶν ἡμῖν ἑορτή». (Λόγος εἰς τὴν Πεντηκοστήν). Καὶ πράγματι οὕτως εἶχε πᾶσας τὰς ἡμέρας ἡ ἀρχηγὸς Ἐκκλησία. Ἐν τούτοις εὐθύς ἀπὸ τῶν ἀποστολικῶν χρόνων ἡ καθ' ἑκάστην λατρεία καὶ ὁ συνεχὴς ἑορτασμός συνεκεντρώθη εἰς τινὰς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, αἵτινες διεκρίθησαν ἀπὸ τῶν λοιπῶν ἡμερῶν τῆς ἐβδομάδος ἕνεκα ἱστορικῶν λόγων.

Καθὼς δηλ. ἐκ τῶν 24 ὥρων τοῦ ἡμερονυκτίου διεκρίθησαν ὥραι τινες (ὀκτώ) ἀπὸ τὰς λοιπὰς ὡς ὑπομνησκούσαι ἑξαιρετικὰ ἱστορικὰ γεγονότα, οὕτω καὶ ἐκ τῶν ἑπτὰ ἡμερῶν τῆς ἑβδομάδος διεκρίθησαν ἡμέραι τινὲς ἀπὸ τὰς λοιπὰς ὡς ὑπομνησκούσαι ἑξαιρετικὰ ἱστορικὰ γεγονότα· αὗται δὲ εἶναι 1) ἡ **Τετάρτη** (ὡς ἡμέρα τῆς προδοσίας τοῦ Κυρίου), 2) ἡ **Παρασκευή** (ὡς ἡμέρα τῆς σταυρώσεως τοῦ Κυρίου) καὶ 3) ἡ **Κυριακὴ** (ὡς ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου).

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἐκ τῶν πενήκοντα καὶ δύο ἐβδομάδων τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐξήρθησαν τινες ἑορταστικῶς διακριθεῖσαι ἀπὸ τὰς λοιπὰς ὡς ὑπομνησκούσαι ἑξαιρετικὰ ἱστορικὰ γεγονότα (Πάσχα, Πεντηκοστή, Θεοφάνεια).

14) Τρεῖς ἑορταστικοὶ κύκλοι.

Οὕτω λοιπὸν προήλθον τρεῖς ἑορταστικοὶ κύκλοι : Α') ὁ ἡμερήσιος ἑορταστικὸς κύκλος, ὅστις ὑπομνήσκει τὰ ἑξαιρετικὰ ἱστορικὰ γεγονότα μιᾶς ἡμέρας (τῆς τῶν παθῶν τοῦ Κυρίου). Β') Ὁ ἐβδομαδιαῖος ἑορταστικὸς κύκλος, ὅστις ὑπομνήσκει τὰ ἑκτακτὰ ἱστορικὰ γεγονότα, μιᾶς ἐβδομάδος (τῆς ἐβδομάδος τῶν παθῶν τοῦ Κυρίου), καὶ Γ') ὁ ἐνιαύσιος ἑορταστικὸς κύκλος, ὅστις ὑπομνήσκει τὰ ἱστορικὰ γεγονότα τῆς

ιδρύσεως, εξαπλώσεως καὶ ἀναπτύξεως τοῦ ἔργου τοῦ Κυρίου, ἦτοι τοῦ βίου τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας. Ἐκ τῶν ἱστορικῶν τούτων γεγονότων τοῦ βίου τῆς Ἐκκλησίας διεκρίθησαν αἱ ἐορταὶ τῶν ἐβδομάδων τοῦ Πάσχα, τῆς Πεντηκοστῆς, τῶν Χριστουγέννων, τῶν Θεοφανείων, καὶ αἱ ἡμέραι τῶν Δεσποτικῶν καὶ Θεομητορικῶν ἐορτῶν, καθὼς καὶ αἱ ἐορταὶ τῆς μνήμης τῶν Ἀγίων.

15) Στοιχεῖα τῆς μεγαλοπρεποῦς λατρείας.

Εἰς τὴν μεγαλοπρεπῆ δὲ ἀνάπτυξιν τῆς χριστιανικῆς λατρείας συνετέλεσαν ἀφ' ἐνὸς μὲν ἡ ἀνέγερσις ναῶν μεγαλοπρεπῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ ἀνάπτυξις τῆς ὕμνογραφίας, τῆς μουσικῆς, τῆς ζωγραφικῆς, καὶ τοῦ ἐντέχνου κηρύγματος, καὶ πρὸ πάντων ὁ καθορισμὸς τοῦ βαπτίσματος τῶν Κατηχομένων κατὰ τὰς μεγάλας ἐορτάς. Ἐκ ταύτης δὲ τῆς ἀρμονικῆς ἀναπτύξεως καὶ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν εἰρημένων στοιχείων, ἦτοι ἐκ τῆς μεγαλοπρεπείας τῶν ναῶν κεκοσμημένων διὰ τῆς ἀρχιτεκτονικῆς καὶ ζωγραφικῆς τέχνης, καὶ ἐκ τῆς μεγαλοπρεποῦς ἐκκλησιαστικῆς ὕμνογραφίας καὶ ἐκκλησιαστικῆς μελωδίας ἐν συνδυασμῷ μετὰ τῆς μεγαλοπρεπείας τοῦ κηρύγματος, καὶ τῆς πανηγυρικῆς ἐκτελέσεως τοῦ βαπτίσματος τῶν Κατηχομένων ἀποτελέσθη ἡ ἔκπαγλος μεγαλοπρέπεια τῶν τελετῶν τῶν μεγάλων ἐορτῶν, ἡτις ἐθαυμάζετο τελούμενη εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἁγίας Σοφίας.

16) Διάκρισις τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν.

Αἱ ἐκάστην ὥραν τῆς προσευχῆς, ὡς καὶ διὰ πᾶσαν ἱερὰν τελετὴν, τῶν 7 Μυστηρίων καὶ τῶν μυστηριακῶν πράξεων, συνετέθη ἰδίᾳ Ἱερὰ Ἀκολουθία. Οὕτως ἔχομεν α'.) Ἀκολουθίας τῶν ὥρων τοῦ Ἡμερονυκτίου (Πρώτης, Τρίτης, Ἐκτῆς, Ἐννάτης ὥρας, Ἑσπερινῶν, Ἀποδείπνου Μεσονυκτικοῦ, Ὁρθρου). β'.) Ἀκολουθίας τῶν 7 Μυστηρίων (Βαπτίσματος, Χρίσματος, Ἐξομολογήσεως, Εὐχαριστίας, Ἱερωσύνης, Γάμου καὶ Εὐχελαίου) καὶ γ'.) Ἀκολουθίας ἄλλων ἱερῶν τελετῶν (Ἀγιασμοῦ, Παρακλήσεων, Ἐγκαινίων, Θείας Μεταλήψεως, κηδείας, ρημοσύνου, Τρισαγίου κλπ.).

17) Σύνθεσις τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν.

Ἡ ἐκτέλεσις δὲ πάσης ἱερᾶς ἐκκλησιαστικῆς Ἀκολουθίας γίνεται ἐν μέρει μὲν δι' ἀναγνώσεως (ψαλμῶν ἢ προφη-

τειῶν, ἢ ἀποστολικῶν καὶ εὐαγγελικῶν ἀναγνωσμάτων), ἐν μέρει δὲ διὰ ψαλμωδίας τῶν ποικίλων ἐκκλ. ὕμνων, ἐν μέρει δὲ διὰ δεήσεως, συντόμου ἢ ἐκτενοῦς, καὶ ἐν μέρει διὰ προσευχῆς ἢ εὐχῆς. Κατὰ ταῦτα τὰ στοιχεῖα ἐξ ὧν ἀποτελεῖται πᾶσα Ἀκολουθία εἶναι κυρίως τέσσαρα 1) Ἀνάγνωσις. 2) Ψαλμωδία. 3) Δέησις καὶ 4) Εὐχή (ἢ προσευχή). Τὰ τέσσαρα ταῦτα στοιχεῖα ἐπαναλαμβάνονται, ἀναλόγως τῆς Ἱερᾶς Ἀκολουθίας, κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς. Καὶ οἷον μὲν γίνεται ἀνάγνωσις, ὡς ἐν τῷ Προοιμιακῷ, ταῖς Προφητείαις καὶ τῷ ἑξαψάλμῳ· οἷον δὲ γίνεται Ψαλμωδία, τοὺς Αἵνους κλπ. οἷον δὲ Δέησις, ὡς εἰς τὰ εἰρηνικά, τὴν ἐκτενὴ καὶ τὰς Αἰτήσεις· οἷον δὲ ἀπαγγέλλεται εὐχή εἴτε μυστικῶς ὡς αἱ εὐχαὶ τῶν Ἀντιφώνων καὶ πολλαὶ ἄλλαι· εἴτε ἐκφώνως, ὡς ἡ ὁπισθάμβωνος, αἱ εὐχαὶ τοῦ Μεγ. Ἀγιασμοῦ καὶ αἱ εὐχαὶ τῆς γονυκλισίας τῆς Πεντηκοστῆς, ἢ προσευχή, ὡς τὸ **Καταξίωσον, τὸ Πάτερ ἡμῶν, τὸ Πιστεύω** κλπ.

18) Ἀγιαστικὴ σκοπιμότης.

Σημειωτέον ὅτι ἡ σύνθεσις πάσης ἱερᾶς Ἀκολουθίας, δὲν ἐγένετο εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχεν, οὐδὲ εἶναι ἀπλὴ συρραφὴ ἄνευ ἐσωτερικῆς ἐνότητος, ἀλλ' ὑπηγορεύθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ τελετουργικοῦ Πνεύματος χάριν **ἀγιαστικῆς σκοπιμότητος**.

Καθ' ὃν δηλ. τρόπον πᾶσα ἱατρικὴ συνταγὴ φαρμάκου τινὸς ὑπηγορεύθη πάντως ὑπὸ τοῦ ἐπιστημονικοῦ ἱατρικοῦ πνεύματος χάριν θεραπευτικῆς σκοπιμότητος. Καὶ καθ' ὃν τρόπον τὸ σχέδιον καὶ ἡ σύνθεσις ἀρχιτεκτονικοῦ πινος οἰκοδομήματος ὑπηγορεύθη ὑπὸ τοῦ ἀρχιτεκτονικοῦ πνεύματος χάριν καλαισθητικῆς καὶ πρακτικῆς σκοπιμότητος. Καὶ καθ' ὃν τρόπον πᾶσα σύνθεσις μαγειρικοῦ πινος ἐδέσματος ὑπηγορεύθη ὑπὸ τοῦ μαγειρικοῦ πνεύματος χάριν γευστικῆς καὶ ὑγιεινῆς σκοπιμότητος, οὕτω καὶ ἡ σύνθεσις τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, ὅπως πᾶσα μεταβολὴ τῶν συστατικῶν μερῶν, τοῦ μαγειρέματος ἐπιφέρει ἀναντιρρῆτως ἀλλοίωσιν τοῦ ἀποτελέσματος τῆς γευστικῆς καὶ ὑγιεινῆς σκοπιμότητος. Ἡ ὅπως πᾶσα μεταβολὴ ἐν τῷ σχεδίῳ καὶ τῇ συνθέσει τοῦ ἀρχιτεκτονικοῦ οἰκοδομήματος ἐπιφέρει ἀναντιρρῆτως ἀλλοίωσιν τοῦ ἀποτελέσματος τῆς καλαισθητικῆς καὶ πρακτικῆς σκοπιμότητος. Ἡ ὅπως πᾶσα μεταβολὴ ἐν τῇ συνθέσει τῆς ἱατρικῆς συνταγῆς τοῦ φαρμάκου ἐπιφέρει ἀναντιρρῆτως ἀλλοίωσιν τοῦ ἀποτελέσματος τῆς θεραπευτικῆς καὶ ὑγιεινῆς σκοπιμότητος. Οὕτω κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ πᾶσα με-

ταβολή, πρόσθεσις ἢ ἀφαίρεσις, ἢ παράλειψις τῶν στοιχείων τῆς Ἱερᾶς Ἀκολουθίας συνεπάγεται ἀναγκαίως ἀλλοίωσιν τοῦ ἀποτελέσματος τῆς τελετουργικῆς καὶ ἁγιαστικῆς σκοπιμότητος. Συνεπῶς δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ περικόπωνται καὶ νὰ παραλείπωνται εὐχαὶ ἢ ἄλλα στοιχειώδη μέρη τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν χάριν δὴθεν συντομίας· διότι ἡ περικοπὴ καὶ παράλειψις ἐπιφέρει ἀλλοίωσιν τοῦ ἐπιδιωκόμενου ἀποτελέσματος τῆς ἐπενεργείας τῆς **ἁγιαστικῆς χάριτος**. Τὴν ἀλλοίωσιν ταύτην διατυποῖ καὶ ὁ ἀπόστολος Ἰάκωβος λέγων **«Αἰτεῖτε καὶ οὐ λαμβάνετε, οὐ καλῶς αἰτεῖσθε»** (Ἰακώβου δ'. 3).

ΤΜΗΜΑ Β'. ΕΙΔΙΚΟΝ.

19) Ἀκολουθίαι τῶν ἑορτῶν.

Αἱ ἀκολουθίαι τῶν ἑορτῶν (Δεσποτικῶν, Θεομητορικῶν [ἢ Ἀγίων), περιλαμβάνουσι τὰς ἀκολουθίας τῶν ὥρων τῆς προσευχῆς τοῦ Ἡμερονυκτίου ἤτοι τῆς Πρώτης ὥρας, Τρίτης, Ἑκτῆς, Ἐννάτης, Ἑσπερινοῦ, Ἀποδείπνου, Μεσονυκτικοῦ, Ὁρθρου καὶ Λειτουργίας. Καὶ αἱ μὲν Ἀκολουθίαι τῶν ὥρων Πρώτης, Τρίτης, Ἑκτῆς, Ἐννάτης καὶ Ἀποδείπνου ἐκτελοῦνται ἀναγνωστικῶς ὑπὸ τοῦ ἱερέως ἀναγινωσκόμεναι ἐν ἰδιαιτέρᾳ προσευχῇ, ἐξαιρουμένων τῶν μεγάλων ὥρων τῶν ἑορτῶν Χριστουγέννων, Θεοφανείων καὶ Πάσχα, καὶ τῶν ὥρων τῶν προηγιασμένων. Αἱ δὲ ἀκολουθίαι τοῦ Ἑσπερινοῦ, τοῦ Μεσονυκτικοῦ, τοῦ Ὁρθρου καὶ τῆς Λειτουργίας ἐκτελοῦνται ψαλμωδικῶς ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ ἐκκλησιασματος ψαλλόμεναι ἐν κοινῇ προσευχῇ.

20) Αἱ Ἀκολουθίαι τῆς ἑορτῆς τῆς Ἀγίας Αἰκατερίνης.

Αἱ ἀκολουθίαι τῆς ἑορτῆς τῆς Ἀγίας Αἰκατερίνης εἶναι αἱ ἀκολουθίαι τῶν ὥρων τῆς προσευχῆς τοῦ Ἡμερονυκτίου, ἃς ἀνωτέρω ἐξιστορήσαμεν, ὧν τινες μὲν ἐκτελοῦνται κατ' ἰδίαν ἀναγνωστικῶς, αἱ δὲ λοιπαὶ ἐκτελοῦνται ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ ἐκκλησιασματος ψαλμωδικῶς. Καὶ διὰ μὲν τὰς κατ' ἰδίαν ἀναγινωσκόμενας ἀκολουθίας, παραπέμπεται ὁ ἀναγνώστης εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν Βιβλίον τὸ καλούμενον Ὁρολόγιον, τὸ περιέ-

χον τὰς ἀκολουθίας τῶν ὥρων τῆς προσευχῆς. Ἐν δὲ τῷ παρόντι Βιβλίῳ θὰ παραθέσωμεν τὰς ἀκολουθίας τοῦ Ἑσπερινοῦ, τοῦ Μεσονυκτικοῦ, τοῦ Ὁρθρου καὶ τῆς Λειτουργίας, τὰς ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ ἐκκλησιασματος ψαλμωδουμένας ἐν τῇ κοινῇ προσευχῇ ἢ λατρείᾳ.

21) Ἀκολουθίαι συμπλεκόμεναι.

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Ἀγίας Αἰκατερίνης γίνεται ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου, τῆς προσορτασθείσης κατὰ τὴν ΚΑ'. τοῦ αὐτοῦ μηνὸς Νοεμβρίου, διὰ τοῦτο συμπάλλοντα αἱ ἀκολουθίαι καὶ τῶν δύο ἑορτῶν, προτεραιότητα ἐχούσης τῆς Ἀκολουθίας τῆς Θεομητορικῆς ἑορτῆς τῶν Εἰσοδίων. Ἀνάγκη λοιπὸν παρίσταται νὰ διαλάβωμεν διὰ βραχέων περὶ ἑκατέρας τῶν ἑορτῶν τούτων, ὧν αἱ ἀσματικαὶ ἀκολουθίαι ἀρμονικῶς συμπάλλονται.

22) Α') Περί τῆς ἑορτῆς τῶν Εἰσοδίων.

Εἰσὸδία τῆς Θεοτόκου καλεῖται ἡ ἑορτὴ ἐκείνη τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Θεοτόκος Μαρία, ὅταν ἀκόμη ἦτο μικρὰ κορασὶς, ἡλικίας τριῶν ἐτῶν, προσήχθη ὑπὸ τῶν γονέων αὐτῆς τοῦ Ἰωακείμ, καὶ τῆς Ἄννης, καὶ παρεδόθη ὡς ἀφιέρωμα εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, συμφώνως πρὸς τὴν ἐπόσχεν αὐτῶν.

23) Ἡ ἀτεκνία τοῦ Ἰωακείμ καὶ τῆς Ἄννης.

Ὁ Ἰωακείμ καὶ ἡ Ἄννα, ἦσαν σύζυγοι καταγόμενοι ἐκ τῆς γενεᾶς τοῦ Δαβὶδ, καὶ κατοικοῦν εἰς τὴν Βηθλεὲμ τὴν πόλιν τοῦ Δαβὶδ. ¹⁾ Ἦσαν πολὺ εὐσεβεῖς ἀλλ' ἄτεκνοι.

Νικηφόρος ὁ Κάλлистος ἀναγράφει κατὰ Ἰππόλυτον τάδε. «Τρεῖς γὰρ ἦσαν ἀδελφαὶ ἀπὸ Βηθλεὲμ, θυγατέρες **Ματθάν** τοῦ ἱερέως καὶ **Μαρίας** τῆς αὐτοῦ γυναικός. Ὄνομα τῇ πρώτῃ **Μαρία**, τῇ δευτέρᾳ **Σόβη** καὶ τῇ τρίτῃ **Ἄννα** ὄνομα ἦν.

Ἐγήμεν ἡ πρώτη ἐν Βηθλεὲμ. ἡ Μαρία, καὶ ἔτεκε Σαλώμην τὴν μαῖαν. Ἐγήμεν ἡ δευτέρα, ἡ Σόβη, καὶ ἐγέννησε τὴν Ἐλισάβετ. Ἐγήμεν καὶ ἡ τρίτη, ἡ Ἄννα, καὶ ἐγέννησε Μαρίαν τὴν Θεοτόκον. Ὡστε εἶναι τὴν τε Σαλώμην, τὴν Ἐλισάβετ, καὶ τὴν Θεοτόκον, ἀδελφῶν τριῶν Θεληῶν θυγατέρας (Migne, Νικηφ. Κάλлистος κερ. γ'. σελ. 780).

Διηγεῖται παρεκάλουν τὸν Θεὸν πρὸς ἀπόκτησιν τέκνου, ἵνα μὴ ὑπόκεινται εἰς τὸ ὄνειδος τῆς ἀτεκνίας, ἀλλὰ καὶ ἵνα ὅλας τὰς παρακλήσεις ταύτας, εἶχον γηράση καὶ δὲν ἔβλεπον τὸν πόθον των ἐκπληρούμενον. Τὰς προσευχάς των τὰς συνώδευον διὰ τῶν ἔργων τῆς φιλανθρωπίας καὶ τῆς εὐσεβείας. Τὰ εἰσοδήματα τοῦ πλούτου των τὰ διήρουν κατ' ἔτος εἰς τρία μέρη· καὶ τὸ μὲν ἓν μέρος διέδετον διὰ τὴν συντήρησίν των, τὸ δεύτερον μέρος διένειμον εἰς τοὺς πτωχοὺς, καὶ τὸ τρίτον μέρος προσέφερον εἰς θυσίας εἰς τὸν Θεόν. Καὶ ἐν ὧσφ μὲν ὑπῆρχεν ἐλπίς νὰ ἀποκτήσουν τέκνον, τὰ δῶρά των ἐγίνοντο δεκτὰ ὑπὸ τῶν ἱερέων, ὅταν ὅμως λόγφ τοῦ γήρατος ἀπώλετο ἡ ἐλπίς ἀποκτήσεως τέκνου, τότε πλέον τὰ δῶρά των δὲν ἐγίνοντο δεκτὰ, διότι οἱ ἀτεκνοὶ ἐθεωροῦντο, ὅτι διετέλουν ὑπὸ τὴν δυσμένειαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἡ ἀτεκνία ἐθεωρεῖτο ὄνειδος.

24) Ἡ δοκιμασία τοῦ Ἰωακείμ καὶ τῆς Ἄννης.

Ἡμέραν τινὰ ὁ Ἰωακείμ κατὰ τὴν συνήθειάν του ἔφερε τὸ δῶρόν του εἰς τὸν Θεόν, ἀλλ' αὐτὴν τὴν φορὰν ὁ Ἱερεὺς ἀπέπεμψεν αὐτὸν εἰπών, ὅτι ἡ θυσία του καθ' ὃ ἀτέκνον, διατελοῦντος ὑπὸ τὴν δυσμένειαν τοῦ Θεοῦ, καὶ φέροντος τὸ ὄνειδος τῆς ἀτεκνίας, δὲν εἶναι πλέον εὐπρόσδεκτος εἰς τὸν Θεόν. Δύστη μεγάλη κατέλαβε τὸν Ἰωακείμ μετὰ τὴν ἀποπομπὴν αὐτὴν ὑπὸ τοῦ Ἱερέως, ἐπανελθὼν δὲ οὗτος εἰς τὴν οἰκίαν του ἀφηγήθη εἰς τὴν σύζυγόν του Ἄνναν τὸ γεγονός, συνέφωνησαν δὲ ἀπὸ κοινοῦ νὰ χωρισθῶσι, καὶ νὰ παρακαλέσωσι τὸν Θεὸν διὰ νηστείας καὶ προσευχῆς ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας, νὰ ἄρῃ ἀπ' αὐτῶν τὸ ὄνειδος τῆς ἀτεκνίας. Οὕτω λοιπὸν χωρισθέντες, ὁ μὲν Ἰωακείμ ἀπῆλθεν εἰς τι ὄρος καὶ ἐκεῖ προσήχητο. ἡ δὲ Ἄννα ἀπεμονώθη εἰς τὸν κῆπον τοῦ κτήματός των, καὶ ἐκεῖ προσήχητο. Ἀμφοτέρωι ταυτοχρόνως προσήχοντο.

25) Ἡ ἐπαγγελία τῆς Κεχαριτωμένης κόρης

Διὰ τῆς ἀναπεμπομένης θερμῆς προσευχῆς οἱ προσευχόμενοι Ἰωακείμ καὶ Ἄννα παρεκάλουν τὸν Θεὸν νὰ χαρίσῃ εἰς αὐτοὺς τέκνον, ἵνα ἀπαλλαγῶσιν ἀπὸ τὸ ὄνειδος τῆς ἀτεκνίας, καὶ εἰς ἀντάλλαγμα ὑπέσχοντο νὰ ἀφιερῶσιν τὸ τεχνησόμενον εἰς τὸν Θεὸν τὸν δωρησόμενον αὐτό. Μετὰ τὴν οὕτω διάθεσιν προσευχῆν τῶν 40 ἡμερῶν, ὁ Θεὸς ἐμήνυσε δι' ἄγγελον εἰς τὸν Ἰωακείμ, ὅτι ἡ δέσπς του εἰσηκούσθη εἰς τὸν Θεόν, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Ἄννα θὰ γεννήσῃ τέκνον, τὸ ὁποῖον θὰ ἄρῃ

τὸ ὄνειδος αὐτῶν, καὶ θὰ φέρῃ χαρὰν καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς γονεῖς καὶ εἰς τὴν Οἰκουμένην. Πλήρης χαρᾶς ὁ Ἰωακείμ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ διηγήθη εἰς τὴν σύζυγον αὐτοῦ Ἄνναν τὴν χαροποιὰν ἀγγελίαν, ἣν ἔλαβε παρὰ τοῦ ἀγγέλου τοῦ Θεοῦ. Ἀπὸ τότε ἡ Ἄννα ἐγένετο ἐγκυος, καὶ μετὰ πόθου καὶ ἀγαλλιᾶσεως ἀνέμενον τὴν ἡμέραν τοῦ τοκετοῦ, ἵνα ἴδωσι τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἐπαγγελίας.

26) Ἡ γέννησις τῆς Κεχαριτωμένης κόρης

Ἡ ἀναμενομένη δὲ αὕτη ἡμέρα ἔφθασε τέλος, καὶ ἡ πρόφη στείρα καὶ ἄγονος Ἄννα τίκει τὴν ἐξ ἐπαγγελίας Θεόπαιδα, Κόρην, ἣν ὠνόμασαν μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας κατὰ τὸν Νόμον Μαρίαν. Ἐν τῇ γεννήσει τῆς κόρης ταύτης ἐγένετο ἡ ἀποκάλυψις, ὅτι ἡ Μαρία ἦτο ἐκείνη, ἐξ ἧς κατὰ τὴν προαιώνιον βουλὴν τοῦ Θεοῦ, ἔμελλε νὰ προέλθῃ ὁ μέλλων νὰ πατάξῃ καὶ συντρίψῃ τὴν κεφαλὴν τοῦ ὄφεως (Γεν. γ'. 15).

Αὕτη ἐπομένως θὰ ἀπέβαινεν ἡ ἀπαρχὴ τῆς σωτηρίας τοῦ κόσμου. Ἡ γέννησις τῆς Μαρίας καὶ ἡ περὶ αὐτῆς προφητικὴ προόρησις γνωσθεῖσα ἔφερε τὴν χαρὰν οὐ μόνον εἰς τοὺς πρόφην τεθλιμμένους γονεῖς, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν ἄλλον κόσμον, εἰς ὅλην τὴν Οἰκουμένην. Διότι δι' αὐτῆς θὰ ἐπραγματοποιούντο ὅλαι αἱ προορήσεις τῶν προφητῶν. Αὕτη εἶναι ἡ προφητευθεῖσα κεκλεισμένη Πύλη, δι' ἧς θὰ διέλθῃ ὁ προαιώνιος Βασιλεὺς, Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ (Ἰεζεκ. μδ' 1), ἦτοι ὁ Μεσσίας Χριστός. Ἡ παράδοσις δὲ αὕτη διειρηθή ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν, ὥστε ὁ ὑμνογράφος τῶν ὕμνων τῆς ἐορτῆς τῆς Γεννήσεως τῆς Θετόκου διετύπωσε τὴν παράδοσιν αὐτὴν εἰς τὸν ἐπόμενον ὕμνον.

«Αὕτη Ἡμέρα Κυρίου» Ἀγαλλιᾶσθε λαοί. Ἰδοὺ γὰρ τοῦ φωτός ὁ Νυμφὼν, καὶ ἡ Βίβλος τοῦ Λόγου τῆς ζωῆς, ἐκ γαστροῦ προελήλυθε. Καὶ ἡ κατὰ ἀνατολὰς Πύλη ἀποκνηθεῖσα, προσμένει τὴν εἰσόδον τοῦ ἱερέως τοῦ μεγάλου, μόνη καὶ μόνον εἰσάγουσα Χριστὸν εἰς τὴν οἰκουμένην, πρὸς σωτηρίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν. (Δοξαστικὸν τῶν Αἰνῶν. Ἦχος πλ. β').

27) Προσφορὰ τῆς Κεχαριτωμένης Κόρης εἰς τὸν ναόν.

Ὁ Ἰωακείμ καὶ ἡ Ἄννα μετὰ τρία ἔτη ἀπὸ τῆς γεννήσεως τῆς Μαρίας, ὅτε αὕτη ἀπεγαλακτίσθη, καὶ δὲν εἶχεν ἀνάγκην πλέον τοῦ μητρικοῦ γάλακτος καὶ τῆς μητρικῆς τροφῆς, συμφώνως πρὸς τὴν δοθεῖσαν πρὸς τὸν Θεὸν ὑπόσχεσιν, παρέλαβον τὴν τριετὴν κόρην Μαρίαν ἀπὸ τὴν Βηθλεέμ, ὅπου κατῴκουν, καὶ τὴν ἔφερον εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἵνα προσφέρωσιν αὐτὴν εἰς τὸν ναόν. Κατὰ τὸν Νόμον (Λευϊτ. κζ'. 1—34)

πάν ὑπεσχημένον ἀφιέρωμα, εἴτε ἀνθρώπου, εἴτε ζώου, εἴτε ἄλλου πράγματος, ἀνῆκεν αὐτοδικαίως εἰς τὸν Θεόν, καὶ ἔπρεπε τὸ ὑπεσχημένον ἀφιέρωμα νὰ προσαχθῇ ἐν καιρῷ ἀναποφεύκτως εἰς τὸν ναόν, ὁπόθεν ἠδύνατο νὰ ἐξαγορασθῇ ἀντὶ ὠρισμένου τιμήματος, καταβαλλομένου τοῦ ἀντιτίμου εἰς χοῦμα κατὰ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἱερῶν. Ἡ Μαρία ὅμως δὲν ἔμελλε νὰ ἐξαγορασθῇ, ἀλλὰ νὰ ἀφιερωθῇ, ἵνα διαμείνῃ μονίμως εἰς τὸν ναὸν πρὸς ἀνατροφήν καὶ νομικὴν ἐκπαίδευσιν. Διότι ἐξ ἀρχῆς ἐχαρκτηρίσθη ἡ ἀποστολὴ καὶ ὁ προορισμὸς αὐτῆς ἑκτακτος. Ὅτι δηλ. αὕτη εἶναι σχευὸς ἐκλογῆς, ὡς ἔμψυχος τοῦ Θεοῦ κιβωτός, καὶ ἡ ἀποστολὴ αὐτῆς ἀπῆται τὴν μόνιμον παραμονὴν αὐτῆς εἰς τὸν ναόν. Διὰ τοῦτο ἐγκαίρως εἶχεν εἰδοποιηθῇ δι' ἀγγέλου καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς τοῦ καιροῦ ἐκείνου, ὅστις ἦτο κατὰ τὴν παράδοσιν ὁ Ζαχαρίας, ὁ πατὴρ τοῦ Προδρόμου. ὅτι ἡ κόρη αὕτη εἶναι ἡ ὑπὸ τῶν προφητῶν προκαταγγελεῖσα. Ἐξ ἧς ἔμελλε νὰ προέλθῃ ἡ Λυτρωτὴς τοῦ κόσμου. Διὰ τοῦτο ὁ Ζαχαρίας, ἀφοῦ ἔλαβε τοιαύτην θείαν ἀποκάλυψιν, παρέλαβε τὴν κόρην ὑπὸ μεγάλην εὐθύνην του, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὴν πρὸς διαμονὴν καὶ φύλαξιν εἰς τὸ ἔνδοθεν τοῦ καταπετάσματος μέρος τοῦ ναοῦ, τὸ ὁποῖον ἐλέγετο **Ἁγία τῶν Ἀγίων**. Ἐκεῖ δὲ ἔμεινε κατὰ τὴν παράδοσιν δώδεκα ἔτη τροφόμενη ὑπ' ἀγγέλου τοῦ Θεοῦ ἄνωθεν δι' οὐρανόθεν τροφῆς, καὶ παιδαγωγουμένη ὑπὸ τοῦ Ἀρχιερέως εἰς τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ καὶ τὰς Ἀγίας Γραφάς. Ἡ ᾧδὴ δέ, **«Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον»** κλπ. τὴν ὅποιαν ἐποίησε προχείρως εἰς τὸν Θεὸν κατὰ τὸν χαιρετισμὸν αὐτῆς ὑπὸ τῆς Ἑλισάβετ, μαρτυρεῖ πόσον ἦτο ἐντριβής, καὶ πόσον εἶχεν ἐγκύψῃ εἰς τὴν γνῶσιν τοῦ Νόμου καὶ τῶν προφητῶν.

Τὸ γεγονός τοῦτο τῶν **Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου**, ἡ ἁγία ἡμῶν Ἐκκλησία καθώρισε, καὶ ἑορτάζει τὴν 21 Νοεμβρίου. Τὴν δὲ περὶ τῆς εἰσαχθείσης κόρης συντελεσθεῖσαν παράδοσιν, προελθοῦσαν πάντως ἐξ αὐτῆς τῆς ἰδίας, ἀφηγουμένης τὸ γεγονός εἰς τοὺς Ἀποστόλους, καθ' ὃν τρόπον ἀφηγεῖτο καὶ τὴν περὶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἀφήγησιν, διασωθεῖσαν δὲ ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν, διατυποῖ καὶ ὁ ἁσματογράφος τῶν ὕμνων τῆς ταχθείσης ἑορτῆς ἐν τῷ ἑξῆς ὕμνῳ.

Ὁ καθαρῶτατος ναὸς τοῦ Σωτῆρος·

Ἡ πολυτίμητος παστὰς καὶ Παρθένος,

Τὸ ἱερὸν θησαυρίσμα τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ,

Σήμερον εἰσάγεται ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου,

Τὴν χάριν συνεισάγουσα τὴν ἐν Πνεύματι Θεῷ.

Ἦν ἀνυμνοῦσιν Ἀγγελοι Θεοῦ (ὅτι)

Αὕτη ὑπάρχει Σκηνὴ ἐπουράνιος.

(Κοντάκιον τῆς ἑορτῆς).

28) Ἀντιρρήσεις.

Τὸ γεγονός τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου, καὶ ἡ περὶ αὐτοῦ ἀρχαία τῆς Ἐκκλησίας παράδοσις σκανδαλίζει πολλοὺς τῶν ὀρθολογούντων πιστῶν, καὶ μάλιστα καὶ Θεολόγους, οἵτινες δυσπιστοῦσιν εἰς τὴν παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἀρνοῦνται τὴν ἱστορικότητα τοῦ γεγονότος, λέγοντες ὅτι ἡ παράδοσις αὕτη εἶναι πλάσμα τῶν πολλῶν μεταγενεστέρων χρόνων τοῦ Ε' ἢ Σ' αἰῶνος, καὶ ἐφευρέθη ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας διὰ νὰ ἐξυψώσουν τὴν Θεοτόκον ἀπέναντι τῶν αἱρετικῶν τῶν ἀρνούμενων τὴν τιμὴν καὶ τὴν δόξαν αὐτῆς. «Πῶς ἦτο δυνατόν, λέγουν οἱ δυσπιστοῦντες ἀντιλέγοντες, πῶς ἦτο δυνατόν νὰ εἰσαχθῇ πρὸς διαμονὴν θῆλυ εἰς τὸ ἁγιώτατον μέρος τοῦ ναοῦ, ἐκεῖ ὅπου καὶ αὐτὸς ὁ Ἀρχιερεὺς μόνον ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ εἰσῆρχετο, καὶ τότε μετὰ δέους καὶ ἐξιλαστικῶν μέσων;».

Εἶναι ἀληθές, ὅτι ὁ Ἀρχιερεὺς εἰσῆρχετο ἅπαξ τοῦ ἔτους εἰς τὰ Ἁγία τῶν Ἀγίων, ἀλλὰ τελετουργικῶς ὡς Ἀρχιερεὺς, διὰ νὰ τελέσῃ δηλ. τὴν τελετουργίαν τοῦ ἐξιλασμοῦ, καὶ τοῦτο διότι ἅπαξ τοῦ ἔτους ἐτελεῖτο ἡ λειτουργία αὕτη. Δὲν ἔπεται ὅμως ἐκ τούτου, ὅτι δὲν ἠδύνατο ὁ ἀρχιερεὺς νὰ εἰσέλθῃ ἄνευ τελεουργίας καὶ ἄλλην ἡμέραν! ἢ ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ εἰσέλθῃ καὶ ἄλλος ἱερεὺς ἢ ἄλλο πρόσωπον λόγῳ καθαριότητος ἢ ἄλλης τεχνικῆς ἐπισκευῆς καὶ τῶν τοιούτων. Ἐκτὸς ἐὰν ὑποτεθῇ, ὅτι τὸ διαμέρισμα τοῦτο ἦτο κατάκλειστον καθ' ὅλον τὸ ἔτος, ὑποκείμενον εἰς τὴν ἐπήρειαν τῆς σκόνης, τῶν ἐντόμων, τῶν μυῶν καὶ ἄλλων ὁμοίων! Ἀλλὰ καὶ οὕτως, ἔπρεπε νὰ ἀνοιχθῇ τὴν παραμονὴν τοῦλάχιστον τῆς ἑορτῆς τοῦ ἐξιλασμοῦ, ἵνα καθαρισθῇ καὶ νὰ ἐτοιμασθῇ διὰ τὴν μεγάλην τελετουργίαν τοῦ ἐξιλασμοῦ, καὶ τὴν τοιαύτην καθαριότητα καὶ ἐτοιμασίαν θὰ ἔκαμνον ἄλλοι ἄνθρωποι, πλὴν τοῦ Ἀρχιερέως. Ἐκτὸς ἐὰν ὑποτεθῇ, ὅτι ὁ Ἀρχιερεὺς ἐξετέλει καὶ χρῆσιν καθαριστοῦ, καὶ δὲν ἄφηνεν ἄλλον τινὰ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ ἅδυτον τοῦτο! Τοῦτο ὅμως εἶναι ἀπαράδεκτον διότι τὸ τοιοῦτο θὰ ἦτο παράλογον. Τὸ λογικὸν εἶναι, ὅτι συνέβαινε καὶ ἐκεῖ, ὅ,τι συμβαίνει παρ' ἡμῖν σήμερον διὰ τὸ ἱερὸν τῆς Ἐκκλησίας, εἰς τὸ ὁποῖον δὲν ἐπιτρέπεται μὲν ἡ εἴσοδος εἰς οἰονδήποτε ἄνευ λόγου καὶ ἐν ὥρᾳ λειτουργίας, δὲν ἀπιγορεύεται ὅμως νὰ εἰσέλθῃ τις εἰς ἄλλην ὥραν μὴ τελουμένης λειτουργίας, διὰ καθαριότητα καὶ δι' ἄλλην εὐλογον αἰτίαν. Ἄλλως τε εἶναι νόμος γενικὸς, ὅτι δι' ἕνα ἱερώτερον καὶ ὑψηλότερον σκοπὸν, παραβλέπονται καὶ οἱ κείμενοι νόμοι. **Τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ κρείττονος εὐλογεῖται.** (Ἑβρ. ζ'. 7).

Τοῦτο ἐκφράζει καὶ ἡ κοινὴ παροιμία λέγουσα τὸ τοῦ Παύ-

λου «*ἐξ ἀνάγκης, καὶ νόμου μετὰθεσις γίνεται*» (Εβρ. ζ'. 12). Τοῦτο ἀκριβῶς συμβαίνει καὶ ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει. «*Νόμου μετὰθεσις γίνεται*».

Ἀλλὰ φαίνεται, ὅτι οἱ δυσπιστοῦντες ὀρθολογιζόμενοι λησμονοῦσιν, ὅτι δὲν πρόκειται ἐνταῦθα περὶ κοινοῦ καὶ συνήθους συμβάντος. Δὲν πρόκειται περὶ συνήθους τινὸς προσώπου, ἀλλὰ πρόκειται περὶ *ἐκείνης, ἣν πάλαι προκατήγγειλε τῶν προφητῶν ὁ σύλλογος, Στάμνον, καὶ ράβδον καὶ πλάκα*. Πρόκειται περὶ τῆς *ἐμψύχου τοῦ Θεοῦ Κιβωτοῦ*, ἥτις ἦτο ἀνωτέρα τῆς ξυλίνης Κιβωτοῦ τῆς Διαθήκης, καὶ αὐτῆς τῆς Σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καθόσον ταῦτα ἦσαν τύποι τῆς πραγματικῆς κιβωτοῦ, τῆς ἐμψύχου, διότι *αὕτη ὑπάρχει σκηνὴ ἐπουράνιος*. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Μαρία ἦτο ἡ ἐμψυχος καὶ πραγματικὴ κιβωτὸς τοῦ Θεοῦ καὶ Λόγου, ἔπρεπε νὰ εἰσαχθῇ καὶ τοποθετηθῇ ἐκεῖ, ὅπου ἄλλοτε εἰς τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος ἦτο ἡ Κιβωτὸς τῆς Διαθήκης, ἡ περιέχουσα τὴν *Στάμνον τοῦ Μάννα, τὴν Ράβδον τοῦ Ἀαρὼν* τὴν βλαστήσασαν, καὶ *τὰς πλάκας τοῦ Νόμου*. Διότι ἡ Μαρία ἦτο ἡ πραγματικὴ *Στάμνος* ἡ περιέχουσα τὸ πραγματικὸν ἐξ οὐρανοῦ *Μάννα, τὸν Χριστόν*. Ἡ Μαρία ἦτο ἡ πραγματικὴ Ράβδος τοῦ Ἀαρὼν, ἐξ ἧς ἐβλάστησε τὸ ἄνθος, ὁ Χριστός. Ἡ Μαρία ἦτο ἐκείνη, ἥτις θὰ ἐβάσταζεν ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς τὸν πραγματικὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ, τὸν Υἱὸν καὶ Λόγον αὐτοῦ. Αὕτη λοιπὸν ἦτο ἡ ἐμψυχος Κιβωτὸς, ἥτις ἦτο προωρισμένη νὰ ἀντικαταστήσῃ τὴν ἐκλιποῦσαν διὰ τῆς καταστροφῆς τοῦ ναοῦ τοῦ Σολομῶντος τυπικὴν Κιβωτὸν τοῦ Νόμου, καὶ ἡ ἀντικατάστασις αὐτῆς ἐπραγματοποιήθη διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς ἐμψύχου τοῦ Θεοῦ Κιβωτοῦ, τῆς τριετοῦς κόρης Μαρίας, εἰς τὰ *Ἅγια τῶν Ἀγίων*.

Ἡ δὲ περὶ τοῦ γεγονότος τούτου παράδοσις τῆς Ἐκκλησίας δὲν εἶναι νέα, ἀλλὰ πολὺ παλαιά, παράδοσις αὐτῶν τῶν ἀποστολικῶν χρόνων, προελθοῦσα πάντως ἐξ ἀφηγήσεως τῆς ἰδίας Θεοτόκου, ὅπως καὶ ἡ περὶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἀφήγησις, καὶ ἡ μετὰ τῆς Ἐλισάβετ συνάντησις καὶ ἄλλαι· διότι τοιαύτας λεπτομερείας οὐδεὶς ἄλλος ἠδύνατο νὰ γνωρίζῃ. Καὶ τὴν μὲν περὶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ παράδοσιν διέσωσεν ἐγγράφως τὸ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγέλιον, τὴν δὲ περὶ τῶν Εἰσοδίων παράδοσιν διέσωσεν ἐγγράφως τὸ ἀπόκρυφον Εὐαγγέλιον τὸ ἀποδιδόμενον εἰς τὸν Ἰάκωβον τὸν ἀδελφόν Θεον. Τὸ ὅτι δὲ ἀναγράφεται εἰς ἀπόκρυφον Εὐαγγέλιον δὲν ἔπεται, ὅτι εἶναι ἀπορριπτέα. Διότι, ἐπειδὴ τὰ ἀπόκρυφα λεγόμενα εὐαγγέλια δὲν ἀνεγνωρίσθησαν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ὡς γνήσια ἔργα τῶν συγγραφέων, εἰς οὓς ἀποδίδονται, δὲν ἔπεται ἐκ τούτου, ὅτι τὸ περιεχόμενον αὐτῶν εἶναι πάντῃ ἀπορριπτέον. Ἐὰν δὲ τυχὸν ἡ παράδοσις αὕτη

ἦτο ψευδής, ἐν τῇ παρόδῳ τῶν αἰώνων θὰ ἐξηλέγγετο ὑπὸ τῶν πνευματευφόρων πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καὶ θὰ ἀπερρίπτετο. Καὶ ὅμως ἡ ἀποστολικὴ αὕτη παράδοσις ἀνεγνωρίσθη ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν, ἕως ὅτου ἡ Ἐκκλησία τὴν ἀγραφὸν παράδοσιν τὴν καθώρισεν εἰς ἰδίαν ἑορτὴν καὶ πανήγυριν, καὶ πολλοὶ ναοὶ ἀνηγείροντο ἔκτοτε ἀπὸ τῆς θεσπίσεως τῆς ἑορτῆς εἰς τιμὴν τῶν Εἰσοδίων τῆς τριετοῦς κόρης εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἀγίων. Ἐπομένως πᾶς πιστὸς ὀρθόδοξος ὑποχρεοῦται νὰ ἀποδέχεται τὴν γνησιότητα τῆς παραδόσεως, καὶ νὰ μὴ ἀμφιβάλλῃ περὶ τῆς ἀκριβείας τοῦ γεγονότος τῆς ἑορτῆς τῶν *Εἰσοδίων*.

Β') Περὶ τῆς ἑορτῆς τῆς Ἀγ. Αἰκατερίνης.

29) Ἡ ἑορταζομένη ἡμέρα.

Ἀνέκαθεν εἰς τὰς ἀνθρωπίνους κοινωνίας ἐπεκράτησεν ὡς ἔθιμον νὰ ἑορτάζηται ὡς ἡμέρα ἑορτῆς ἡ ἡμέρα τῶν γενεθλίων. Ἐν τῇ Χριστιανικῇ ὁμως κοινωνίᾳ, ἡ Ἐκκλησία, καθιερώθη ὡς ἡμέρα ἑορτῆς τοῦ ἑορταζομένου προσώπου, ἀντὶ τῆς ἡμέρας τῶν γενεθλίων ἡ ἡμέρα τοῦ θανάτου. Ἡ ἡμέρα δηλ. ἐκείνη, καθ' ἣν ἡ ἀνθρωπίνη ψυχὴ ἀποχωριζομένη ἀπὸ τῆς δουλείας καὶ τῶν δεσμῶν τοῦ σώματος καθίσταται ἐλευθέρη, ἵνα ζῇ τοῖς λοιποῖς ἐλευθέρην πνευματικὴν ζωὴν, κατατασσομένη εἰς τὸν κόσμον τῶν πνευμάτων. Αὐτὴν λοιπὸν τὴν ἡμέραν γεννᾶται τὸ πρῶτον ἡ ψυχὴ εἰς τὸν πραγματικὸν ἐλεύθερον αὐτῆς βίον κατὰ τὴν χριστιανικὴν κοσμοθεωρίαν. Ἀπὸ τῆς βάσεως ταύτης ὁρμωμένη ἡ Ἐκκλησία καθώρισε τὰς ἑορτὰς τῶν μαρτύρων καὶ ὁλῶν τῶν Ἀγίων εἰς τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἐμαρτύρησαν, ἢ ἐν εἰρήνῃ ἐξεδίμησαν πρὸς Κύριον. Κατὰ ταῦτα καὶ ἡ ἑορτὴ τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης ἑορτάζεται κατὰ τὴν 25 Νοεμβρίου, ἡμέραν καθ' ἣν μαρτυρήσασα ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ ἐνώπιον τοῦ αὐτοκράτορος Μαξεντίου, καὶ πολλὰς σκληρὰς βασάνους ὑποστᾶσα *ἀπεκεφαλίσθη*.

30) Οἱ αὐτοκράτορες διώχται τῶν Χριστιανῶν.

Οἱ Ρωμαῖοι αὐτοκράτορες, ἐπειδὴ ἐτιμῶντο ὡς θεοί, ἀπελάμβανον θεῶν τιμῶν. Τὰ ἀγάλματά των ἐτιμῶντο ὡς ἀγάλματα θεῶν, καὶ προσεφέροντο θυσίαι εἰς αὐτούς. Διὰ τοῦτο οἱ αὐτοκράτορες ἐνδιεφέροντο ἐξαιρετικῶς περὶ τῆς ἐθνικῆς θρησκείας, ἥτις ἦτο καὶ ἡ ἐπίσημος θρησκεία τοῦ Κράτους, καὶ ἐπροστατεύετο ὑπὸ τῶν νόμων τοῦ Κράτους. Διὰ τοῦτο, ὅτε ἐν τοῖς χρόνοις τῶν αὐτοκρατόρων ἀνεφάνη ὁ Χριστιανισμός, ὅστις ἀπεκάλει ψευδεῖς τοὺς θεοὺς τῶν ἐθνικῶν, εὐνότητον, ὅτι οὗτος ἔκτος τῶν Ἰουδαίων, τῶν ἐθνικῶν, τῶν ἱερέων καὶ

ἄλλων, εὗρε δεινούς ἐχθρούς καὶ διώκτας καὶ τοὺς αὐτοκράτορας τῆς Ρώμης. Δὲν εἶναι ἄρα περίεργον, διατὶ οἱ αὐτοκράτορες τῆς Ρώμης, εὐθὺς ὡς ἀνεφάνη ὁ Χριστιανισμός, ἐκηρύχθησαν κατ' αὐτοὺς καὶ ἐπὶ τρεῖς ἑκατονταετηρίδας ἀπέβησαν ἀμείλικτοι διώκται τῶν Χριστιανῶν, καίπερ ῥωμαίων πολιτῶν καὶ ὑπηκόων, οἵτινες ὡς τοιοῦτοι ἐδικαιοῦντο νὰ εὐρίσκωσι προστασίαν παρὰ τοῦ Κράτους, καὶ ἐν τούτοις μυριάδες μαρτύρων ἐγένοντο θύματα τῶν διωγμῶν τούτων. Ἐν τοιοῦτο θῦμα σκληροῦ διωγμοῦ καὶ ἀπηνοῦς μαρτυρίου ἐγένετο καὶ ἡ μεγαλομάρτυς καὶ πάνσοφος νύμφη τοῦ Χριστοῦ **Αἰκατερίνα**.

31) Προσωπικότης τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης.

Ἡ Ἁγία Αἰκατερίνα ἐγεννήθη τῷ 289 μ. Χ. ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐξ ἐπιφανῶν γονέων, γένους βασιλικοῦ, πατὴρ Κώσταντος βασιλέως. Ἀνετράφη καὶ ἐξεπαιδεύθη ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, τῇ μεγαλοπόλει ταύτῃ τοῦ τότε κόσμου, καὶ ἐστὶα τῶν γραμμάτων, τῶν τεχνῶν καὶ τῶν ἐπιστημῶν τῶν χρόνων ἐκείνων. Εἰς ἡλικίαν 18 ἐτῶν εἶχεν ἐκμάθη πᾶσαν τὴν σοφίαν τῶν τότε χρόνων, τὴν Ἑλληνικὴν καὶ Λατινικὴν φιλολογίαν, τὴν Μαθηματικὴν ἐπιστήμην, τὴν Ρητορικὴν καὶ Ἱατρικὴν καὶ τὴν μαντικὴν τέχνην. Ἐσπούδασε τοὺς Ἕλληνας καὶ Λατίνους ποιητὰς καὶ φιλοσόφους, τοὺς σοφιστὰς καὶ τοὺς ῥήτορας Ὅμηρον, Βιργίλιον, Πλάτωνα, Ἀριστοτέλην, Ἀσχληπίδιον, Ἱπποκράτην, Γαληνόν, καὶ τὰς Σιβυλικὰς Γραφάς. Ἐξέμαθεν ὅλας τὰς τότε λαλουμένας γλώσσας, καὶ ἐν γένει ἀπέκτησε τοιαύτην παιδευσιν. ὥστε ὑπερεῖχε πάντων τῶν συγχρόνων αὐτῆς οὐ μόνον κατὰ τὸ σωματικὸν καὶ ψυχικὸν κάλλος ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν παιδείαν καὶ τὴν μόρφωσιν, καὶ διὰ τοῦτο ἐθαυμάζετο ὑπὸ πάντων τῶν βλέπόντων καὶ ἀκούοντων αὐτήν, καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν ἐπιφανεστάτων λογίων ρητόρων καὶ σοφῶν τοῦ τότε κόσμου. Μετὰ τῆς γενικῆς παιδείσεως ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας φαίνεται, ὅτι ἐμυήθη καὶ εἰς τὰ δόγματα καὶ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Χριστιανισμοῦ, καὶ ὅτε ἐδόθη ἀφορμή, ἐπαρρησιάσατο καὶ ἐμαρτύρησεν ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ ἐνώπιον τοῦ αὐτοκράτορος Μαξεντίου.

32) Ὁ Αὐτοκράτωρ Μαξέντιος εἰς Ἀλεξάνδρειαν.

Ὅτε κατὰ τὸ ἔτος 305 παρητήθη ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Δύσεως Μαξιμιανὸς ἀπὸ τῆς Διευθύνσεως τοῦ Κράτους, ἀνηγορεύθη αὐτοκράτωρ τοῦ Δυτικοῦ Ῥωμαϊκοῦ Κράτους, ὁ υἱὸς αὐτοῦ Μαξέντιος. Εἰς τὸ Δυτικὸν ῥωμαϊκὸν Κράτος ὑπήγοντο

τότε ἡ Ἰταλία, ἡ Ἰσπανία καὶ ἡ Ἀφρική. Μετὰ διετίαν ἀπὸ τῆς ἀναρρήσεώς του εἰς τὴν ἀρχὴν ὁ Μαξέντιος ἐν ἔτει 307 ἐπεχείρησε μίαν περιοδείαν, ὡς συνήθως, ἀνὰ τὸ Κράτος, καὶ ἔφθασεν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν. Ἐκεῖ δὲ εὐρισκόμενος ὁ Μαξέντιος, ἐπειδὴ ἡ ἐθνικὴ θρησκεία εἶχεν ἐξασθενήσῃ καὶ δι' ἄλλους μὲν λόγους ἀλλὰ καὶ λόγῳ τῆς ταχείας ἐξαπλώσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ, θέλων νὰ τονώσῃ καὶ ἐξυψώσῃ τὸ καταπεπτωκὸς ἤδη φρόνημα τοῦ λαοῦ περὶ τῶν ἐθνικῶν θεῶν καὶ τῆς ἐθνικῆς θρησκείας, ἐξέδωκεν ἐγκύκλιον, δι' ἧς διέτασσε πάντα ῥωμαῖον πολιτικὸν καὶ στρατιωτικὸν ὑπάλληλον, νὰ προσφέρῃ, κατὰ τινα τεταγμένην ἡμέραν, θυσίαν εἰς τὸν Θεόν, ὅσον τὸ δυνατὸν λαμπροτέραν κατὰ τὴν οικονομικὴν δύναμιν ἐκάστου. Εἰς ἐκείνους οἱ ὅποιοι τυχὸν ἠθέλον ἀδιαφορήσῃ ἢ παρακούσῃ ἐπαβάλλοντο βαρεῖαι ποιναὶ καὶ ὁ θάνατος. Τούτου ἕνεκα, κατὰ τὴν ταχθεῖσαν ἡμέραν, χιλιάδες κόσμου ἔσπευδον νὰ προσφέρουν πολυτελεῖς καὶ μεγάλας θυσίας καὶ ἐκ φόβου τῶν ἐπιβαλλομένων ποινῶν, καὶ διὰ νὰ φανοῦν εὐάρεστοι πρὸς τὸν αὐτοκράτορα, ὅστις ἔδωκε τὸ παράδειγμα προσενεγκὼν ὁ ἴδιος μεγάλην ἐκατόμβην.

33) Ἡ παρρησία τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης.

Ἐν μέσῳ τῆς γενικῆς ἐκείνης συρροῆς καὶ τοῦ πανδαιμονίου τῶν προσφορῶν, ἡ 18έτης Αἰκατερίνα, ἡ πεφημισμένη διὰ τὸ κάλλος καὶ τὴν παιδείαν της, ἐλθοῦσα πρὸς τὸν αὐτοκράτορα ἐζήτησεν ἀκρόασιν παρ' αὐτῷ. Ὁ δὲ Μαξέντιος γνωρίζων τὴν φήμην της καὶ τὴν βασιλικὴν καταγωγὴν της ἐδέχθη αὐτὴν μεγαλοπρεπῶς ἐπιθυμῶν νὰ ἀπολαύσῃ τὸ κάλλος καὶ τὴν ῥητορικὴν δεινότητα αὐτῆς. Ἐκείνη δὲ ἐμφανισθεῖσα ἐνώπιον τοῦ Μαξεντίου ἠλεγξεν αὐτὸν μετὰ παρρησίας εἰποῦσα ὅτι εἶναι ἀνάξιον τῆς περιωπῆς τοῦ αὐτοκράτορος καὶ ἀνάρμοστον νὰ ὑπεραμύνεται τῶν ψευδῶν θεῶν παραγνωρίζων τὸν ἕνα καὶ μόνον ἀληθῆ θεὸν τὸν ὅποιον καταδιώκει, καὶ ἐξ ἄλλου ἀδικεῖ τὸν πτωχὸν ὑπαλληλικὸν κόσμον ὑποχρεῶντων αὐτὸν νὰ προσφέρῃ παρὰ τὰς οικονομικὰς αὐτῶν δυνάμεις ὑπερμέτρους θυσίας εἰς ἀνυπάρχουσας καὶ ψευδεῖς Θεούς.

Ἐφρίξεν ὁ αὐτοκράτωρ ἀκούων τὰ τολμηρὰ λόγια τῆς Ἁγίας, τὰ ὅποια δὲν προσεδόκα, καὶ ἠρώτησεν αὐτὴν ποίους λόγους ἔχει νὰ ἀποφαίνεται οὕτω περὶ τῶν ἐθνικῶν θεῶν; Ἐκείνη δὲ εἶπεν, ὅτι οὕτως ἀποφαίνονται περὶ αὐτῶν αὐτοὶ οἱ μεγάλοι ποιηταὶ καὶ φιλόσοφοι, ἀποδίδοντες εἰς αὐτοὺς ἰδιότητας ἐγκληματικὰς τῶν χειροτέρων κακούργων. Εἶμαι δὲ πρόθυμος, εἶπε, νὰ σοὶ ἀποδείξω τοῦτο διὰ συστηματικῆς συζητήσεως, ἐνώπιον ἄλλων ρητόρων. Ὁ Μαξέντιος μὴ δυνάμενος νὰ συ-

ζητήσῃ μετ' αὐτῆς προσωπικῶς, ἔστειλε τὴν Αἰκατερίνην εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ ἐπεφυλάχθη νὰ δοῖσιν ἄλλην ἡμέραν, ἵνα προκαλέσῃ συζήτησιν τῆς Ἀγίας μετ' ἄλλων ῥητόρων.

34) Ρητορικὸς ἀγὼν τῆς Ἀγίας μετὰ 150 ῥητόρων.

Μετὰ τὴν οὕτω γενομένην ἀκρόασιν καὶ φυλάκισιν τῆς Ἀγίας, ὁ αὐτοκράτωρ προσεκάλεσε δι' ἐγκυκλίου γραμματος ὅλους τοὺς σοφοὺς καὶ ῥήτορας τοὺς τιμῶντας τὴν ἐθνικὴν θρησκείαν καὶ λατρεύοντας τοὺς ἐθνικοὺς πατέρας Θεοῦ, ἵνα ἐφοδιασθῶσι δεόντως, καὶ ἔλθωσι τὴν τεταγμένην ἡμέραν πρὸς συζήτησιν καὶ ὑπεράσπισιν τῶν ἀθετουμένων ὑπὸ τῆς νεανίδος ῥήτορος Αἰκατερίνης ἐθνικῶν Θεῶν. Ἐπὶ τῇ προσκλήσει τοῦ Αὐτοκράτορος ἑκατὸν πενήκοντα πεπειραμένοι ἐθνικοὶ ῥήτορες ἔγνωσμένης ῥητορικῆς δεινότητος ἐδήλωσαν ἐγγράφως, ὅτι εἶναι εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ αὐτοκράτορος διὰ τὸν προκείμενον ῥητορικὸν ἀγῶνα, καὶ κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν ἡμέραν προσῆλθον εἰς τὰ ἀνάκτορα, ὅπου θὰ διεξήγετο ὁ μετὰ τῆς Αἰκατερίνης ῥητορικὸς ἀγὼν. Ὅτε δὲ πάντες οἱ δηλώσαντες σοφοὶ συνηθροίσθησαν, συσκέψεως μετὰ αὐτῶν γενομένης περὶ τοῦ τρόπου τῆς διεξαγωγῆς τοῦ ἀγῶνος, ἐθεωρήθη ὁμοφώνως, ὅτι θὰ εἶναι περιττὸν καὶ ἀνάρμοστον τόσοι ῥήτορες ἡλικιωμένοι νὰ συζητήσωσι μετὰ μιᾶς κόρης 18 ἐτιδος, καὶ ὅτι θὰ ἦτο ἀξιοπρεπέστερον νὰ ἀνατεθῇ εἰς ἓνα, τὸν μᾶλλον ἔμπειρον καὶ ὁμολογουμένως δεινότερον τῶν ἄλλων, ἵνα διεξαγάγῃ τὸν ἀγῶνα πιστεύοντες, ὅτι μετὰ τὴν πρώτην ῥητορικὴν ἀψιμαχίαν θὰ κριθῇ ὁ ἀγὼν, τῆς κόρης μὴ δυναμένης νὰ ἀντεπεξέλθῃ γενναίωτερον.

Μετὰ τὴν οὕτω ληφθεῖσαν ἀπόφασιν ἡ Αἰκατερίνα μετεκλήθη ἐκ τῆς φυλακῆς, καὶ ὠδηγήθη ἐνώπιον τῆς ὁμηγήσεως τῶν ῥητόρων, εἰς τὴν ὁποίαν προσῆλθε μετὰ θύρρουν καὶ πίστεως. Διότι τὴν προηγουμένην νύκτα ἐμφανισθεὶς εἰς αὐτὴν ὁ Κύριος ἐνεθάρρυνεν αὐτὴν λέγων «νὰ μὴ φοβηθῇ τὸ πλῆθος τῶν ῥητόρων, διότι αὐτὸς θὰ δώσῃ δύναμιν εἰς τὴν γλῶσσαν αὐτῆς, κατὰ τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους καὶ ἄλλοτε εἶπεν εἰς τοὺς μαθητάς του: **Ἐγὼ γὰρ δώσω ὑμῖν στόμα καὶ σοφίαν, ἣ οὐ δυνήσονται ἀντιπεῖν, πάντες οἱ ἀντικείμενοι ὑμῖν.** (Λουκ. κα'. 12—15), ὥστε οὐ μόνον τοὺς ῥήτορας θὰ νικήσῃ, ἀλλὰ καὶ θὰ τοὺς προσελκύσῃ εἰς τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, αὐτοὺς καὶ ἄλλους πολλοὺς, καὶ ὅτι συνεπεία τούτων θὰ ὑποστῇ τὸ μαρτύριον ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ». Οὕτω δὲ καὶ ἐγένετο. Ἡ Αἰκατερίνα συνεζήτησε δημοσίᾳ ἐνώπιον ὅλης τῆς ὁμηγήσεως τῶν σοφῶν μετὰ τοῦ κορυφαίου τῶν ἐθνικῶν ῥητόρων,

καὶ ἀπέδειξεν, ἐκ μὲν τῶν ἐθνικῶν συγγραφῶν τὸ ψεῦδος τῶν ἐθνικῶν Θεῶν, εἰτα δὲ ἐκ τῶν προφητικῶν βιβλίων τῶν Σιβυλλῶν τὴν ἀλήθειαν τοῦ ἐνὸς καὶ μόνου ἀληθινοῦ Θεοῦ, τὸν ὁποῖον αὐτὴ πιστεύει καὶ κηρύττει, καὶ προέτρεψε καὶ τοὺς ῥήτορας νὰ πιστεῦσωσιν εἰς τὸν Χριστόν, ἵνα σωθῶσιν ἀπὸ τῆς πλάνης. Τότε πάντες οἱ ῥήτορες ἀνομολογήσαντες τὴν πλάνην τῶν ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν, καὶ ἐζήτησαν νὰ βαπτισθῶσιν, ἀλλ' ἡ Ἀγία εἶπεν εἰς αὐτοὺς, ὅτι θὰ βαπτισθῶσι διὰ τοῦ αἵματός των.

35) Ὁ θάνατος τῶν ῥητόρων καὶ τῶν αὐλικῶν.

Ὁ Μαξέντιος μὴ ἀναμένων τοιοῦτον ἀποτέλεσμα τοῦ ἀγῶνος, ἰδὼν τὴν ἡττάν των καὶ τὴν ὁμολογίαν τῶν δεινῶν ῥητόρων, ἔξεμάνη καὶ διέταξε τὴν μὲν Αἰκατερίναν νὰ ἐγκλείσουν πάλιν εἰς τὴν φυλακὴν, τοὺς δὲ ῥήτορας πάντας νὰ ἀποκεφαλίσουν ἄνευ ἀναβολῆς, διότι ἐφάνησαν κατώτεροι μιᾶς γυναικὸς παιδίσκης. Ἀφ' ἑτέρου γοητευθεὶς ὁ Μαξέντιος ὑπὸ τοῦ κάλλους καὶ τῆς ῥητορικῆς δεινότητος τῆς Αἰκατερίνης, προσεπάθησε διὰ κολακευτικῶν μέσων καὶ ὑποσχέσεων νὰ προσελκύσῃ αὐτὴν πρὸς ἑαυτόν. Ὑποσχέθη λοιπὸν εἰς αὐτὴν νὰ τὴν ἀναδείξῃ αὐτοκράτειραν, καὶ νὰ συμβασιλεύῃ μετ' αὐτοῦ, ἡ δὲ Αἰκατερίνα ἀκούσασα τὴν πρότασιν τοῦ Μαξεντίου ἀπήντησεν, ὅτι δὲν στέργει νὰ γίνῃ βασίλισσα καὶ νύμφη ἐπιγείου Βασιλέως, διότι εἶναι νύμφη τοῦ οὐρανοῦ Βασιλέως, οὗτινος ἡ βασιλεία εἶναι αἰώνιος καὶ ἀτελεύτητος, ἐνῷ ἡ τοῦ ἐπιγείου βασιλέως, εἶναι πρόσκαιρος καὶ εὐμετάβλητος. Ἀκούσασα τοὺς λόγους τούτους ἡ Αὐγούστα ἡ σύζυγος τοῦ Μαξεντίου ἐζήτησε τὴν ἄδειαν νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Αἰκατερίναν εἰς τὴν φυλακὴν. Δοθείσης δὲ τῆς ἀδείας, ἡ Αὐγούστα παραλαβοῦσα τὸν πιστὸν αὐτῆς γραμματεῖα τὸν Στρατηγὸν Πορφύριον καὶ διακοσίους στρατιώτας πρὸς συνοδείαν ἐπεσκέφθη ἐν καιρῷ νυκτὸς ἐν φυλακῇ τὴν ἡγεμονίδα Αἰκατερίναν. Συζητήσεως δὲ γενομένης, ἡ μὲν Αὐγούστα προσεπάθησε νὰ μεταπεισῇ αὐτὴν διὰ πολλῶν ὑποσχέσεων, ἃς παρεῖχεν ὁ Μαξέντιος, καὶ ὅτι θὰ ἦτο κρῖμα νὰ ἐπιστῇ καθ' ἑαυτῆς τὴν ὁργὴν τοῦ αὐτοκράτορος καὶ νὰ χάσῃ προῶτως τὸ κάλλος καὶ τὴν ζωὴν αὐτῆς. Ἡ δὲ Αἰκατερίνα παρέστησεν εἰς τὴν Αὐγούσταν, ὅτι οὐδὲν τῶν ἐπιγείων ἀγαθῶν τοῦ βασιλέως Μαξεντίου δύναται νὰ συγκριθῇ πρὸς τὰ ἀγαθὰ τοῦ οὐρανοῦ βασιλέως Χριστοῦ, καὶ ὅτι ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν γίνεται μέτοχος τῆς βασιλείας αὐτοῦ καὶ ἀπολαύει αἰωνίως τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν αὐτῆς. Διὰ τοιούτων καὶ ἄλλων ἐλκυστικῶν λόγων κατώρθωσεν ἡ Αἰκατερίνα νὰ προσελκύσῃ τὴν Αὐγούσταν καὶ τὴν ἀκολουθίαν αὐτῆς μετὰ

τῶν 200 στρατιωτῶν εἰς τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, τὴν ὁποίαν ἐλθόντες ὁμολόγησαν οὗτοι ἐνώπιον τοῦ αὐτοκράτορος, ὅστις διέταξεν αὐθημερὸν καὶ ἀπεκεφαλίσθησαν.

36) Τὸ μαρτύριον καὶ ἡ ἀποκεφάλισις τῆς Ἀγίας.

Ἀπελπισθεὶς οὕτω ὁ Μαξέντιος ἐκ τῶν ἡπίων μέσων, ἀπεφάσισε νὰ θέσῃ εἰς ἐφαρμογὴν τὰς μεθόδους τῶν βασάνων, ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ἡπιωτέρων καὶ βαίνων πρὸς τὰς βαρυτέρας. Καὶ ἐπειδὴ αὐταὶ οὐδὲν ἔφερον ἀποτέλεσμα, κατεσκευάσθη ἐν πολυσύνθετον μηχανήμα ἐκ πολλῶν τροχῶν μετ' ἀκίδων, ὥστε τὸ βασανιζόμενον σῶμα νὰ παραδίδεται ἀπὸ τοῦ ἐνὸς τροχοῦ κυλιόμενον καὶ τραυματιζόμενον, εἰς τὸν ἕτερον ἐπαυξάνοντα τὸν τραυματισμὸν καὶ τοὺς πόνους. Ἀλλὰ καὶ τὸ μηχανήμα τοῦτο τεθὲν εἰς ἐνέργειαν ἐπὶ τῆς Ἀγίας ἀπέβη ἄπρακτον· διότι ἐν τῇ ἐνεργείᾳ του ἐθραύσθη, καὶ ἀποσυντεθὲν τὴν μὲν Ἀγίαν οὐδόλως ἔβλαπεν, ἔβλαπεν ὅμως πολλοὺς ἀπὸ τοὺς βασανιστὰς αὐτῆς, οἱ ὅποιοι ἐχειρίζοντο τὸ μηχανήμα καὶ τοὺς τροχοὺς. Τέλος ὁ Μαξέντιος ἰδὼν, ὅτι πάντα τὰ βάσανα ἀπέβαινον ἀτελεσφόρητα, παρέδωκε τὴν Ἀγίαν εἰς τὸν διὰ τοῦ ξίφους θάνατον, ἵνα ἀποκεφαλίσθῃ. Ἡ Αἰκατερίνα παραδοθεῖσα εἰς τὸν δήμιον παρεκάλεσεν αὐτόν, ἵνα ἐπιτρέψῃ εἰς αὐτὴν πρὸ τῆς ἀποκεφαλίσσεως μίαν ὀλιγόλεπτον προσευχὴν. Τούτου ἐπιτραπέντος ἡ Ἀγία προσευχήθη εἰς τὸν Χριστὸν εὐχαριστήσασα, διότι ἡξιώθη τοιοῦτον μαρτύριον, ζητήσασα δὲ ὡς χάριν νὰ μὴ ἀφήσῃ τὸ σῶμα αὐτῆς εἰς τὴν γλεύην καὶ τὸν διασυρμὸν τῶν βασανιστῶν τῆς καὶ τοῦ τῷ ῥάννου Μαξεντίου, ἀλλὰ νὰ καταστήσῃ αὐτὸ ἀθέατον εἰς τοὺς βεβήλους ὀφθαλμοὺς τῶν ἀναζητούντων αὐτό.

37) Τὸ λείψανον τῆς Ἀγίας ἐπὶ τοῦ Σινᾶ.

Μετὰ τὴν προσευχὴν αὐτῆς ἡ Ἀγία ἐτέθη εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ δημίου, ὅστις καὶ ἐξετέλεσε τὴν δοθεῖσαν αὐτῷ ἐντολήν, καὶ ἀπέκοψε διὰ ξίφους τὴν κεφαλὴν αὐτῆς. Ἡ παράδοσις ἀναφέρει, ὅτι κατὰ τὴν ἀποτομὴν τῆς κεφαλῆς οἱ παρόντες εἶδον νὰ ῥεύσῃ γάλα ἐκ τοῦ λαιμοῦ ἀντὶ αἵματος, τὸ δὲ σῶμα αὐτοστιγμὴ ἐγένεν ἄφαντον. Τοῦτο δὲ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ παραλαβόντες μετεκόμισαν αὐτὸ ἁοράτως εἰς τινὰ κορυφὴν τοῦ ὄρους Σινᾶ, ὅπου ἀπεκρύβη ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἀνθρώπων ἄχρι καιροῦ. Ἐκεῖ ἦτο ἀποκεκρυμμένον ἐπὶ πέντε ὀλοκλήρους αἰῶνας ἄγνωστον καὶ ἀθέατον ὑπὸ παντὸς ἀνθρώπου. Κατὰ τὸν Θ'. δὲ αἰῶνα μοναχοὶ μονάζοντες ἐν τῷ

Μοναστηρίῳ τοῦ Ἀγίου ὄρους Σινᾶ, λαβόντες ἐν καιρῷ νυκτὸς ἀποκάλυψιν περὶ τοῦ κεκρυμμένου λειψάνου τῆς Ἀγίας, καὶ ἐρευνήσαντες εὗρον αὐτὸ εἰς τὴν κρύπτην αὐτοῦ, καὶ ἄραντες μετεκόμισαν αὐτὸ εἰς τὸ Μοναστήριον τῆς μετανοίας αὐτῶν. Ἐκτοτε ἡ μὲν κορυφὴ τοῦ ὄρους Σινᾶ, ἐνθα τὸ λείψανον ἦτο ἀποκεκρυμμένον ἐπὶ πέντε αἰῶνας, ὠνομάσθη, **Κορυφὴ τῆς Ἀγίας Αἰκατερίνης**, καὶ ἐπ' αὐτῆς ἐκτίσθη μικρὸς λιθόκτιστος ναὸς (Ἐξωκλήσιον), ἡ δὲ μονὴ ἐνθα μετεκομίσθη τὸ λείψανον, καὶ ὅπου εὐρίσκεται μέχρι σήμερον, μετωνομάσθη **Μονὴ τῆς Ἀγίας Αἰκατερίνης**.

68) Τὸ Μοναστήριον τοῦ Σινᾶ.

Τὸ μοναστήριον τοῦτο κεῖται εἰς τοὺς πρόποδας τῆς κορυφῆς ἐκείνης τοῦ ὄρους Σινᾶ εἰς τὴν ὁποίαν κατὰ τὴν παράδοσιν ἀνῆλθεν ὁ Μωϋσῆς καὶ ἔλαβε παρὰ τοῦ Θεοῦ τὰς πλάκας τοῦ νόμου. Τὸ μοναστήριον δὲ τοῦτο ἀνῆγειρεν ὁ αὐτοκράτωρ Ἰουστινιανὸς ἐπ' ὀνόματι τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος, θέλων νὰ τιμήσῃ τὸν τόπον, ὅπου τὸ πρῶτον ἐλάλησεν ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ, δὸς γραπτὰς τὰς δύο πλάκας τοῦ Νόμου τῆς Π. Δ. τὰς ὁποίας συνεπλήρωσεν ὁ αὐτὸς Λόγος τοῦ Θεοῦ ἐνανθρωπήσας καὶ λαλήσας τὸ δεύτερον καὶ εἰπὼν: «Οὐκ ἦλθον καταλῦσαι τὸν Νόμον ἢ τοὺς προφῆτας ἀλλὰ πληρῶσαι». (Ματθ. ε'. 17). Τὸ μοναστήριον λοιπὸν τὸ τιμώμενον ἐπ' ὀνόματι τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος μέχρι τοῦ Θ'. αἰῶνος μετωνομάσθη ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἀγίας Αἰκατερίνης, ἀφ' οἷου μετεκομίσθη τὸ λείψανον τῆς Ἀγίας ἐν αὐτῷ, ὅπερ ἐναπέτεθη ἐντὸς παλλεύκου μαρμαρίνης λάρνακος, ἄνωθεν τῆς ὁποίας καίουν διαρκῶς ἐννέα χρυσᾶ κανδήλαι.

39) Τὸ λείψανον καὶ ἡ ἑορτὴ τῆς Ἀγίας ἐν τῇ Δύσει.

Ἐπὶ τῶν σταυροφορικῶν πολέμων κατὰ τὸν ΙΑ'. αἰῶνα σταυροφόροι ἐπισκεφθέντες τὸ Μοναστήριον τοῦ Σινᾶ ἔκλεψαν μέρος τοῦ λειψάνου τῆς Ἀγίας Αἰκατερίνης, καὶ μετέφερον αὐτὸ εἰς τὴν Δύσιν. Οὕτω δὲ ἐγνώσθη δι' αὐτῶν εἰς τὴν Δύσιν τὸ μαρτύριον καὶ ἡ ἱπποτικὴ ἀθλήσις τῆς Ἀγίας Αἰκατερίνης, καὶ ἡ ἑορτὴ αὐτῆς. Συνέστη δὲ καὶ ἱπποτικὸν τάγμα σκοποῦν τὴν προστασίαν τοῦ ἐν Σινᾶ προσκυνηματος τῆς Ἀγίας Αἰκατερίνης καὶ τῶν προσκυνητῶν τῶν μεταβαινόντων εἰς προσκύνησιν τοῦ τάφου αὐτῆς ἐν Σινᾶ. Τῷ δὲ 1222 ἰδρῦθη ἐν Παρισίοις ἡ **Ἀδελφότης τῆς Ἀγίας Αἰκατερίνης** σκοποῦσα τὴν περίθαλψιν τῶν ἀσθενῶν. Ἐτι δὲ μᾶλλον ἐξυψώθη ἡ

τιμή και ἡ δόξα τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης ἐν τῇ Δύσει, ὅτε ἡ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Παρισίων ἀνεκήρυξε τὴν Ἁγίαν, τὴν πάνσοφον, προστάτιδα τῆς Σχολῆς. Ἐκτοτε ἡ Ἁγία Αἰκατερίνη ἀνεγνωρίσθη γενικῶς ἐν τῇ Δύσει ὡς προστάτις τῶν γραμμάτων ἐν γένει, καὶ ἐορτάζεται εἰς τὰ Πανεπιστήμια τῆς Εὐρώπης ἡ ἐορτὴ αὐτῆς, ὡς ἐωρτάζετο παρ' ἡμῖν πρότερον ἄλλοτε ἡ ἐορτὴ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν.

40) Ἐξεῖ ὄνισις τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης.

Ἡ Ἁγία Αἰκατερίνα ἐξεικονίζεται καθημένη ὡς Βασίλισσα ἐπὶ θρόνου ἐν μέσῳ τῶν δύο κορυφῶν τοῦ ὄρους Σινᾶ, εἰς τὴν μίαν τῶν ὁποίων ἦτο ἀποκεχυμένον ἐπὶ πέντε αἰῶνας τὸ λείψανον αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τῆς ὁποίας ἀνηγέρθη μικρὸς λιθόκτιστος ναός. Εἰς τοὺς πρόποδας τῆς ἄλλης κορυφῆς κεῖται τὸ μοναστήριον τῆς Μεταμορφώσεως, ἐνθα μετεκομίσθη καὶ εὐρίσκεται ἐπὶ καὶ νῦν τὸ λείψανον αὐτῆς. Ἀπὸ τοῦ Μοναστηρίου ἄγει ὁδὸς πρὸς τὴν κορυφὴν, ἥτις ὁδὸς ἀναπαριστᾷ τὴν ὁδόν, ἣν διήνυσεν ὁ Μωϋσῆς, ἵνα ἀνέλθῃ εἰς τὸ ὄρος καὶ λάβῃ τὰς πλάκας τοῦ Νόμου. Εἰς τὴν κορυφὴν εἰκονίζεται ὁ Μωϋσῆς κρατῶν τὰς δύο πλάκας τοῦ Νόμου.

Ἡ Ἁγία φορεῖ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς στέμμα βασιλικόν, ὡς Νύμφη τοῦ ἐπουρανίου βασιλέως Χριστοῦ. Εἰς τὰς χεῖρας κρατεῖ κλάδον φοίνικος ὡς σύμβολον τῆς νίκης. Παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς ἐξεικονίζονται Βιβλία, Κοσμοσφαῖρα, Διαβήτης κλπ. σύμβολα τῆς μεγάλης καὶ ποικίλης σοφίας αὐτῆς. Παραπλευρῶς ἐξεικονίζεται τροχὸς τεθραυσμένος καὶ αἱματηρὸν ξίφος εἰς ἔκφρασιν τῶν σκληρῶν βασάνων τοῦ μαρτυρίου αὐτῆς καὶ τοῦ ἀποκεφαλισμοῦ.

Η ΑΓΙΑ ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΣ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑ

ΜΕΡΟΣ Β'.

ΤΕΛΕΤΟΥΡΓΙΚΟΝ

1) Ἀνάπτυξις τῶν τελετῶν τῆς χριστιανικῆς λατρείας.

Τὰς βάσεις τῶν τελετῶν τῆς χριστιανικῆς λατρείας ἔθετο ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς (Λουκ. κβ'. 19, Πραξ. α'. 3, Α' Κορ. ια' 23). Οἱ δὲ Ἀπόστολοι διεμόρφωσαν τὴν λατρείαν κατὰ τὰς τοῦ Κυρίου ἐντολάς, οἵτινες κατήγγησαν τὰς τοῦ παλαιοῦ Νόμου τυπικὰς θυσίας καὶ τὰς παρομαρτούσας αὐταῖς νομικὰς τελετουργίας. Ἡ ἀνάπτυξις δὲ τῶν τελετῶν τῆς χριστιανικῆς λατρείας ἐγένετο βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον σὺν τῇ ἐξαπλώσει καὶ ἀναπτύξει τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας. Δὲν ἦτο δὲ δυνατόν νὰ ἀναπτυχθῇ τελείως ἡ λατρεία κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας ἕνεκα τῶν διωγμῶν. Ὅτε δὲ ἡ Ἐκκλησία ἀπὸ τῆς ἀλλαγῆς τῶν διωγμῶν καὶ τῶν δυσχερῶν περιστάσεων, τότε ἤρξατο ἡ ἀνάπτυξις καὶ ὁ καθορισμὸς ὁρισμένων ἐξωτερικῶν τύπων, ἕως οὗ μικρὸν κατὰ μικρὸν ἐν τῇ παρόδῳ τῶν αἰώνων συνεπληρώθη τὸ ὅλον τελετουργικὸν τῆς λατρείας σύστημα τῶν ἐξωτερικῶν τύπων, τελετῶν, Ἀκολουθιῶν, ὕμνων, εὐχῶν καὶ λοιπῶν ἐκδηλώσεων, δι' ὧν ἐκδηλοῦται ἡ ἐσωτερικὴ ζῶσα πίστις τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας, καὶ παρίσταται ὡς ἐν ἐνὶ ἴσιν οἰκοδόμημα, μετὰ ποικίλων διακρίσεων καὶ διαφορῶν.

2) Ἡ ἀνάπτυξις τῆς χριστιανικῆς λατρείας εἶναι αὐτὸ ἐλῆξ.

Ἡ λατρεία τῆς χριστιανικῆς ἐκκλησίας ἀνεπτύχθη μὲν καὶ διεμορφώθη ἐν μέσῳ τῆς λατρείας τῶν ἐθνικῶν θρησκειῶν καὶ τῆς Ἰουδαϊκῆς, ἀνεπτύχθη ὅμως ἀνεξαρτήτως καὶ αὐτοτελῶς. Ἡ γνώμη, ὅτι ἡ λατρεία τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ ἀναπτύξει αὐτῆς προσέλαβε ξένους τύπους, ἄλλους μὲν ἐκ τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ ἄλλους δὲ ἐκ τοῦ Ἑθνισμοῦ, εἶναι ἐσφαλμένη· διότι ἡ χριστιανικὴ Ἐκκλησία διέκειτο ἐχθρικῶς καὶ πρὸς τὸν Ἰουδαϊσμὸν καὶ πρὸς τὸν Ἑθνισμόν, καὶ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ

προσλάβη τύπους και τρόπους παρὰ θρησκειῶν, αἱ ἀπεστρέφοντο, καὶ ἤλεγχεν ὡς πεπλανημένας καὶ ψευδεῖς. Ἡ τυχαία δὲ ὁμοιότης τύπων τινῶν πρὸς Ἰουδαϊκοὺς ἢ Ἑθνικοὺς εἶναι φαινομενική, καὶ προέρχεται ἐκ τῆς ὁμοιότητος τῶν ἀνθρωπίνων συναισθημάτων, ἅτινα ἐκδηλοῦνται ἑξωτερικῶς ἐν πάσῃ θρησκείᾳ διὰ τῶν αὐτῶν τύπων. Ἡ ἀληθὴς δὲ χριστιανικὴ ἐννοια τῶν τοιούτων φαινομενικῶς ὁμοίων ἑξωτερικῶν τύπων εἶναι πάντῃ διάφορος καὶ ἰδιαζόντως χριστιανικὴ, καθόσον ἡ χριστιανικὴ σημασία τῶν τύπων αὐτῶν εἶναι ἱερωτέρα, σεμνοτέρα, κατανυκτικωτέρα καὶ ἐνθεωτέρα· διότι σκοπὸς αὐτῆς εἶναι ὁ τῆς ψυχῆς καὶ τῆς καρδίας ἀγνισμός, καὶ ἡ ἀποπνευματώσις τοῦ ἀνθρώπου, ἡ τελείωσις καὶ πρὸς τὸ Θεῖον ἑξομοίωσις, κατὰ τὸ τοῦ Κυρίου παράγγελμα λέγοντος: **Ἔσσεσθε τέλειοι, ὥσπερ ὁ Πατὴρ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς τέλειός ἐστι** (Ματθ. ε'. 48 Παύλου πρὸς Φίλιπ. γ'. 4—16).

3) Ἀναγκαιότης τῶν τῆς λατρείας τύπων.

Οἱ ἑξωτερικοὶ τῆς λατρείας τύποι εἶναι ἀναγκαῖοι καὶ ἀπαραίτητοι. Διότι διὰ τῶν ἑξωτερικῶν τῆς λατρείας τύπων ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐκδηλοῦμεν δημοσίᾳ τὴν ὀφειλομένην τιμὴν καὶ προσκύνῃσιν εἰς τὸν Θεόν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐκφράζομεν εὐγνωμόνως τὴν ἐσωτερικὴν ἡμῶν πρὸς αὐτὸν πίστιν, καὶ ἐξ ἄλλου διὰ τῶν εὐλαβῶν ἐκδηλώσεων καὶ προσφορῶν, ἐκδηλοῦμεν τὴν ταπεινοφροσύνην ἡμῶν, καὶ αἰτούμεθα ταπεινοφρόνως τὴν βοήθειαν, τὸ ἔλεος καὶ τὴν προστασίαν τοῦ Θεοῦ. Οὕτω δὲ διὰ τῶν ἱερῶν τύπων καὶ τελετῶν ἡ χριστιανικὴ πίστις ἐνισχύεται, ὁ βίος καὶ τὸ φρόνημα ἐξαγνίζεται, τὰ παντοειδῆ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος χαρίσματα θεοπρεπῶς μεταδίδονται, καὶ ἡ πρὸς τὸν Θεόν ἀφομοίωσις καὶ πνευματικὴ ἔνωσις, κατὰ τὸ ἀνθρωπίνως δυνατόν ἐν τῇ παρουσίᾳ ζωῇ, τελεῖται. (πρβλ. Α'. Κορ. ιγ' 9-13).

4) Ἐκτέλεσις τῶν τῆς λατρείας τύπων.

Τὸ σύστημα τῆς χριστιανικῆς λατρείας ἀποτελεῖται ἐκ πολλῶν καὶ διαφόρων ἱερῶν τελετῶν καὶ ἱεροπραξιῶν. Ἡ ἐκτέλεσις δὲ τούτων τῶν τελετῶν καὶ ἱεροπραξιῶν πρέπει νὰ γίνεται παρὰ τῶν τεταγμένων πρὸς τοῦτο τελεουργῶν ἐν πάσῃ σεμνότητι, εὐλαβείᾳ καὶ κατανύξει. Ὁ τελεουργὸς δηλ. ἱερεὺς ἢ ψαλμοδὸς δεόν νὰ συναίσθανται τὸ ἐνθεον ὕψος τῶν ἱερῶν τελετῶν καὶ ὕμνων, καὶ τὸ συναίσθημα αὐτοῦ τοῦτο νὰ ἀποδίδῃ καὶ ἑξωτερικῶς διὰ τῶν ὑπ' αὐτοῦ λεγομένων, ὕμνων καὶ τελῶν. Ἡ ἀνάγνωσις καὶ ἀπαγγελία δὲν πρέ-

πει νὰ εἶναι μηχανικὴ, ἀσυναίσθητος καὶ ἀκατάληπτος. Ἡ ψαλμοδία δὲν πρέπει νὰ ᾄδῃ ἄρρυθμος, βεβιασμένη, ἐπιτροχάδην καὶ ἀκαλαίσθητος. Αἱ κινήσεις καὶ αἱ πράξεις πρέπει νὰ εἶναι σοβαραῖ, ρυθμικαὶ καὶ ἐπιβάλλουσαι. Αἱ τοῦ σώματος στάσεις σεμναὶ καὶ κατανυκτικαί. Καὶ ἐν γένει τὸ σύνολον τῶν λεγομένων, ἐκφωνουμένων καὶ τελουμένων πρέπει νὰ συναρπάξῃ τὸν ἀκροατὴν ἢ θεατὴν, καὶ μεταφέρει αὐτὸν νοερῶς ὑπεράνω τοῦ γῆινου τούτου κόσμου, εἰς σφαῖραν ὑπερκόσμιον καὶ ἐπουράνιον, ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ, πρὸ τοῦ ὁποίου τὰ Χερουβὶμ καὶ τὰ Σεραφεὶμ ἀκαταπαύστως τελεσιουργοῦσι τὴν οὐράνιον ἀγγελικὴν τελετουργίαν καὶ ὕμνωδιαν, μεθ' ὧν καὶ ἡμεῖς ἐνούμενοι βοῶμεν καὶ λέγομεν Ἄγιος, Ἄγιος, Ἄγιος Κύριος Σαββᾶώθ.

5) Αἱ ἁσματικαὶ Ἀκολουθίαι.

Εἰς τῶν θεμελιωδῶν ἑξωτερικῶν τύπων τῆς χριστ. λατρείας εἶναι, ὡς καὶ ἀλλαχού ἐλέχθη, ἡ ὕμνωδία μεθ' ἧς ὁ Κύριος παρέδωκε τὸ μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας «Καὶ ὕμνησαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. (Μτθ. κς' 3), Μρκ. ιδ' 26, Λουκ. κβ' 39 Ἰωάν. ιγ' 31). Ἡ ὕμνωδία δὲ αὕτη συνετέλεσεν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν σπουδαιοτάτης ὕμνογραφίας, ἧς ἐν συνδυασμῷ μετὰ τῶν δεήσεων, τῶν εὐχῶν, τῶν προσευχῶν καὶ τῶν ἀναγνωσμάτων ἀποτελεῖ τὰς ἁσματικὰς Ἀκολουθίας τῶν ἐορτῶν. Ὅπως δὲ πᾶσα ἐορτὴ ἔχει ἰδίᾳ ἁσματικὰς Ἀκολουθίας, οὕτω καὶ ἡ ἐορτὴ τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης ἔχει ἰδίᾳ ἁσματικὰς Ἀκολουθίας, τὰς ὁποίας ἐν τοῖς ἐξῆς παραθέτομεν. Εἶναι δὲ αὗται, ὡς καὶ ἀλλαχού εἵπομεν, τέσσαρες. 1) Ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ. 2) Ἡ Ἀκολουθία τοῦ Μεσονυκτικοῦ. 3) Ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου καὶ 4) Ἡ Ἀκολουθία τῆς Λειτουργίας.

ΤΜΗΜΑ Α'.
ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ

Ὁ ἱερεὺς. *Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.*

Ὁ Ἀναγνώστης. Ἀμήν. Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν τῷ Βασιλεῖ ἡμῶν Θεῷ.

Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν Χριστῷ τῷ Βασιλεῖ ἡμῶν Θεῷ.

Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν αὐτῷ Χριστῷ τῷ Βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν.

Προομιαικὸς ψαλμὸς ΡΓ'. 103.

Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον. Κύριε ὁ Θεός μου ἐμεγαλύνθη σφόδρα. — Ἐξομολόγησιν καὶ μεγαλοπρέπειαν ἐνεδύσω, ἀναβαλλόμενος φῶς ὡς ἱμάτιον. — Ἐκτείνων τὸν οὐρανὸν ὥσει δέσπον, ὁ στεγάζων ἐν ὕδασι τὰ ὑπερῶα αὐτοῦ. — Ὁ τιθεὶς νέφη τὴν ἐπίβασιν αὐτοῦ, ὁ περιπατῶν ἐπὶ πτερύγων ἀνέμων. Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα. — Ὁ θεμελιῶν τὴν γῆν ἐπὶ τὴν ἀσφάλειαν αὐτῆς, οὐ κλιθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. — Ἀβυσσος ὡς ἱμάτιον τὸ περιβάλοιον αὐτοῦ, ἐπὶ τῶν ὁρέων στήσονται ὕδατα. — Ἀπὸ ἐπιτιμῆσεώς σου φεύξονται, ἀπὸ φωνῆς βροντῆς σου δειλιάσουσιν. — Ἀναβαίνουνσιν ὄρη καὶ καταβαίνουνσι πεδία εἰς τὸν τόπον, ὃν ἐθεμελίωσας αὐτά. — Ὁ ὄριον ἔθου, ὃ οὐ παρελεύσονται, οὐδὲ ἐπιστρέψουσι καλύψαι τὴν γῆν. — Ὁ ἐξαποστέλλων πηγὰς ἐν φάραξιν, ἀναμέσον τῶν ὁρέων διελεύσονται ὕδατα. — Ποτιοῦσι πάντα τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ, προσδέχονται ὄναγροι εἰς δίψαν αὐτῶν. — Ἐπ' αὐτὰ τὰ πτερινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσει, ἐκ μέσου τῶν πετρῶν δώσουσι φωνήν. — Ποτίζων ὄρη ἐκ τῶν ὑπερῶων αὐτοῦ ἀπὸ καρποῦ τῶν ἔργων σου χορτασθήσεται ἡ γῆ. — Ὁ ἐξανατέλλων χόρτον τοῖς κτήνεσι καὶ χλόην τῇ δουλείᾳ τῶν ἀνθρώπων. — Τοῦ ἐξαγαγεῖν ἄρτον ἐκ τῆς γῆς, καὶ οἶνος εὐφραίνει καρδίαν ἀνθρώπου. — Τοῦ ἰλαρῆναι πρόσωπον ἐν ἐλαίῳ, καὶ ἄρτος καρδίαν ἀνθρώπου στήριζει. — Χορτασθήσονται τὰ ξύλα τοῦ πεδίου, αἱ κέδροι τοῦ Λιβάνου, ἃς ἐφύτευσας. — Ἐκεῖ στρουθία ἐννοσεύσουσι, τοῦ ἐρωδιοῦ ἡ κατοικία ἡγεῖται αὐτῶν. — Ὅρη τὰ ὑψηλὰ ταῖς ἐλάφοις, πέτρα καταφυγὴ τοῖς λαγοῖς. — Ἐποίησε σελήνην εἰς καιροὺς, ὁ ἥλιος ἔγνω τὴν δύσιν αὐτοῦ. — Ἐθου σκότος, καὶ ἐγένετο νύξ· ἐν αὐτῇ διελεύσονται πάντα τὰ θηρία τοῦ θνητοῦ. — Σκύμνοι ὠρνόμενοι τοῦ ἀρπάσαι καὶ ζητῆσαι παρὰ τῷ Θεῷ βρῶσιν αὐτοῖς. — Ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος καὶ

συνήχθησαν, καὶ εἰς τὰς μάνδρας αὐτῶν κοιτασθήσονται. — Ἐξελεύσεται ἄνθρωπος ἐπὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ ἕως ἑσπέρας. — Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου Κύριε, πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας. Ἐπληρώθη ἡ γῆ τῆς κτίσεώς σου. — Αὕτη ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη καὶ εὐρύχωρος· ἐκεῖ ἐρπετῶν οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς, ζῶα μικρὰ μετὰ μεγάλων. — Ἐκεῖ πλοῖα διαπορεύονται, δράκων οὗτος ὃν ἔπλασας ἐμπαίζειν αὐτῇ. — Πάντα πρὸς σε προσδοκῶσι δοῦναι τὴν τροφήν αὐτῶν εἰς εὐκαιρον· δόντος σου αὐτοῖς συλλέξουσιν. — Ἀνοίξαντός σου τὴν χεῖρα τὰ σύμπαντα πλησθήσονται χρησιμότητος· ἀποστρέψαντος δέ σου τὸ πρόσωπον ταραχθήσονται. — Ἀντανελεῖς τὸ πνεῦμα αὐτῶν καὶ ἐκλείψουσι, καὶ εἰς τὸν χοῦν αὐτῶν ἐπιστρέψουσιν. — Ἐξαποστελεῖς τὸ πνεῦμά σου καὶ κτισθήσονται καὶ ἀνακαινιεῖς τὸ πρόσωπον τῆς γῆς. — Ἦτω ἡ δόξα Κυρίου εἰς τοὺς αἰῶνας, εὐφρανθήσεται Κύριος ἐπὶ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ. — Ὁ ἐπιβλέπων ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ποιῶν αὐτὴν τρέμειν, ὁ ἀπτόμενος τῶν ὁρέων καὶ καπνίζονται. — Ἄσω τῷ Κυρίῳ ἐν τῇ ζωῇ μου, ψαλῶ τῷ Θεῷ μου ἕως ὑπάρχω. — Ἡ δυνάμεις αὐτῷ ἡ διαλογί μου, ἐγὼ δὲ εὐφρανθήσομαι ἐπὶ τῷ Κυρίῳ. — Ἐκλείπειν ἁμαρτωλοὶ ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ἄνομοι, ὥστε μὴ ὑπάρχειν αὐτοὺς. Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον.

Ὁ ἥλιος ἔγνω τὴν δύσιν αὐτοῦ· ἔθου σκότος καὶ ἐγένετο νύξ. — Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου, Κύριε· πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας.

Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ Ἀγίῳ Πνεύματι.

Καὶ νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν. Ἀλληλουῖα, Ἀλληλουῖα, Ἀλληλουῖα δόξα Σοι ὁ Θεός. (τρὶς). Ἡ ἐλπίς ἡμῶν. Κύριε, δόξα Σοι.

Ἐθὺς μετὰ τὸν προομιαικὸν ψαλμὸν ὁ Διάκονος ἐκφωνεῖ τὴν δέησιν τῶν Εἰρηνικῶν. Οἱ δὲ ψάλλται δέον ἀπαράβατος ἐν ἐκάστῳ αἰτήματι νὰ λέγῃσι τὸ «Κύριε ἐλέησον».

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν . . .	Κύριε Ἐλέησον
Ὑπὲρ τῆς ἀνωθεν εἰρήνης . . .	» »
» τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου	» »
» τοῦ Ἀγίου οἴκου τούτου . . .	» »
» τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν . . .	» »
» τοῦ Θεοφυλάκτου ἡμῶν ἔθνους . . .	» »
» τοῦ συμπολεμήσαι καὶ ὑποτάξαι . . .	» »
» τῆς πόλεως ταύτης, πάσης πόλεως	» »
» ἐκκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν	» »
» πλεόντων, ὁδοιπορούντων, νοσούντων	» »
» τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως	» »
Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον	
Τῆς Παναγίας, Ἀρχάντου, Ὑπερευλογημένης, Σοὶ Κύριε.	

Ὁ Ἰερεὺς (ἐκφωνῶν). Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα τιμὴ καὶ προσκύνησις τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἀγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ ἀναγνώστης εἰτα ἀναγινώσκει τὴν πρώτην στάσιν τοῦ Α'. Καθίσματος τοῦ Ψαλτηρίου *Μακάριος ἀνὴρ κλπ.* μεθ' ἧν ὁ Διάκονος.

Ἐτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου . . . Κύριε ἐλέησον

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον » »

Τῆς Παναγίας Ἀχράντου, Ὑπερευλογημένης. Σοὶ Κύριε

Ὁ Ἰερεὺς. Ὅτι σὸν τὸ κράτος, καὶ σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος νῦν ... Ἀμήν.

Εἰτα ψάλλεται εἰς Ἦχον α'. τὸ *Κύριε ἐκέκραξα* ψαλ. ΡΜ...

«Κύριε ἐκέκραξα πρὸς σέ, εἰσάκουσόν μου, εἰσάκουσόν μου Κύριε. Κύριε ἐκέκραξα πρὸς σέ εἰσάκουσόν μου» πρὸς αὐτὴν τῇ φωνῇ τῆς δεήσεώς μου, ἐν τῷ κεκραγέναι με πρὸς σέ, εἰσάκουσόν μου Κύριε.

Κατευθυνθήτω ἡ προσευχή μου ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου. Ἐπαρσις τῶν χειρῶν μου θυσία ἐσπερινή. Εἰσάκουσόν μου Κύριε.

Εἰτα ψάλλονται ἐσπέρια στιχηρά τρία τῆς ἐορτῆς τῶν Εἰσοδίων, καὶ τρία τῆς Ἀγίας μετὰ τῶν οἰκείων στίχων.

Α') Τῆς ἐορτῆς ἡχος α'. Ὡ τοῦ παρὰ δόξου θαύματος.

Στίχος. Ἐὰν ἀνομίας παρατηρήσης, Κύριε Κύριε, τίς ὑποστήσεται; οὐ παρά σοι ὁ ἴλασμός ἐστιν.

Σήμερον πιστοὶ χορεύσωμεν, ἐν ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις—τῷ Κυρίῳ ᾄδοντες—τιμῶντες καὶ τὴν αὐτοῦ ἡγιασμένην σκηνήν, τὴν ἔμπυχον Κιβωτὸν—τὴν τὸν ἀχώρητον Λόγον χωρήσασαν. Προσφέρεται γὰρ Θεῷ—ὑπερφυῶς τῇ σαρκὶ νηπιάζουσα—Καὶ ἀρχιερεὺς ὁ μέγας Ζαχαρίας δέχεται, ἐυφραινόμενος ταύτην, ὡς Θεοῦ κατοικητήριον.

Στίχος. Ἐνεκεν τοῦ ὀνόματός σου ὑπέμεινά σε Κύριε. Ὑπέμεινεν ἡ ψυχὴ μου εἰς τὸν λόγον σου ἥλπισεν ἡ ψυχὴ μου ἐπὶ τὸν Κύριον.

Σήμερον ναὸς ὁ ἔμπυχος—τῆς ἁγίας δόξης Χριστοῦ, τοῦ Θεοῦ ἡμῶν—ἡ μόνη ἐν γυναιξὶν εὐλογημένη ἁγνή. Προσφέρεται τῷ ναῷ—τῷ νομικῷ κατοικεῖν εἰς τὰ Ἁγία. Καὶ χαίρουσι σὺν αὐτῇ—Ἰωακείμ καὶ ἡ Ἄννα τῷ πνεύματι.—Καὶ παρθε-

νικαὶ χορεῖται—τῷ Κυρίῳ ᾄδουσι, ψαλμικῶς μελωδοῦσαι—καὶ τιμῶσαι τὴν μητέρα αὐτοῦ.

Στίχος. Ἀπὸ φυλακῆς πρωίας μέχρι νυκτός· ἀπὸ φυλακῆς πρωίας· ἐλπισάτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν Κύριον.

Σὺ τῶν προφητῶν τὸ κήρυγμα—Ἀποστόλων δόξα, — καὶ μαρτύρων καύχημα,—καὶ πάντων τῶν γηγενῶν ἡ ἀνακαίνισις—Παρθένε μήτηρ Θεοῦ—διὰ γὰρ Σοῦ τῷ Θεῷ κατηλλάγημεν, —Διὸ τιμῶμεν τὴν Σὴν,—ἐν τῷ ναῷ τοῦ Κυρίου προέλευσιν. Καὶ σὺν τῷ Ἀγγέλῳ πάντες—ψαλμικῶς τὸ χαῖρέ σοι, — τῇ Πανσέμνῃ βοῶμεν, τῇ πρεσβείᾳ σου σωζόμενοι.

Β') Τῆς Ἀγίας. Ἦχος α'. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Στίχος. Ὅτι παρὰ τῷ Κυρίῳ τὸ ἔλεος αὐτοῦ, καὶ πολλὴ παρ' αὐτῷ λύτρωσις. Καὶ αὐτὸς λυτρώσεται τὸν Ἰσραὴλ ἐκ πασῶν τῶν ἀνομιῶν αὐτοῦ.

Σήμερον τέρεται πόλις, ἡ Ἀλεξάνδρεια—τὰ σπάργανά σου μάρτυς, ἐν τῷ θείῳ ναῷ σου—κατέχουσα προφρόνως διὸ καὶ ἡμεῖς, εὐσεβῶς ἐορτάζομεν,—Αἰκατερίνα, τὴν μνήμην σου τὴν σεπτήν—ὑπερέχου τῶν τιμώντων σε.

Στίχος. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον πάντα τὰ ἔθνη· ἐπαινέσατε αὐτὸν πάντες οἱ λαοί.

Αἰκατερίνης τὴν μνήμην, νῦν ἐορτάσωμεν,—αὐτὴ γὰρ ὄντως πάσας,—τοῦ ἐχθροῦ τὰς δυνάμεις,—ἐν λόγῳ τε καὶ ἔργῳ, καθεῖλε στεροῶς,—καὶ ῥητόρων τὴν ἔντασιν.—Ἀλλὰ δεήσει ταύτης ὄψαι ἡμᾶς ὁ Θεὸς ἐκ τῶν αἰρέσεων.

Στίχος. Ὅτι ἐκραταιώθη τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἡ ἀλήθεια τοῦ Κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

Χαίροις πανένδοξε μάρτυς,—Αἰκατερίνα σεμνή.—Ἐν τῷ Σινᾷ γὰρ ὄρει,—ἐν ᾧ εἶδε τὴν βάτον,—Μωσῆς μὴ φλεγόμενην,—ἐν τούτῳ Χριστός, τὸ θεάρεστον σκῆνός σου,—νῦν μεταθεῖς σε φυλάττει, ἕως καιροῦ,—τῆς δευτέρας παρουσίας αὐτοῦ.

Δόξα Πατρὶ. Τῆς Ἀγίας. Ἦχος Β'.

Χαρμονικῶς τῇ πανηγύρει, τῆς Θεοσόφου μάρτυρος Αἰκατερίνης, συνδράμωμεν, ὡ φιλομάρτυρες, καὶ ταύτην τοῖς ἐπαίνοις ὡς ἄνθεσι καταστέψωμεν. Χαίροις βοῶντες αὐτῇ, ἡ τῶν φλυνᾶφων ῥητόρων, τὴν θρασυτομίαν ἐλέγξασα, ὡς ἀπαιδευσίας ἀνάπλεων, καὶ τοῦ-

τους πρὸς πίστιν θείαν, χειραγωγήσασα.—Χαίροις ἡ τὸ σῶμα πολυπλόκοις βασάνοις ἐκδοῦσα, δι' ἀγάπην τοῦ Ποιητοῦ σου, καὶ μὴ καταβληθεῖσα ὡς ἀκμῶν ἀνάλωτος.—Χαίροις ἡ ταῖς ἄνω μοναῖς ἀντάξια τῶν πόνων εἰσεκιοθεῖσα, καὶ δόξης αἰώνιου κατατρυφήσασα· ἥς ἐπιμένοντες οἱ ὑμνωδοὶ σου, τῆς ἐλπίδος μὴ ἐκπέσοιμεν.

Καὶ Νῦν. τῆς ἑορτῆς Ἦχος πλ. δ'.

Μετὰ τὸ τεχθῆναι σε Θεόνυμφε Δέσποινα, παρεγένου ἐν ναῷ Κυρίου, τοῦ ἀνατραφεῖναι εἰς τὰ Ἁγία τῶν Ἀγίων, ὡς ἡγιασμένη. Τότε καὶ Γαβριὴλ ἀπεστάλη, πρὸς Σὲ τὴν Πανάμωμον, τροφὴν κομίζων σοι. Τὰ οὐράνια πάντα ἐξέστησαν, ὀρῶντα τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐν σοὶ σκηνώσαν. Διὸ ἄσπιλε, ἀμόλυντε, ἡ ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς δοξαζομένη. Μήτηρ Θεοῦ, σῶζε τὸ γένος ἡμῶν.

Τοῦτου ψαλλομένου γίνεται ἡ Εἴσοδος τῶν ἱερῶν μετὰ θυμιατοῦ.

Εὐχὴ τῆς Εἰσόδου.

Ἐσπέρας καὶ πρωὶ καὶ μεσημβρίας αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν, εὐχαριστοῦμεν καὶ δεόμεθα σου, Δέσποτα τῶν ἀπάντων, Φιλάνθρωπε, Κύριε. Κατεύθυνον τὴν προσευχὴν ἡμῶν ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου, καὶ μὴ ἐκκλίνης τὰς καρδίας ἡμῶν εἰς λόγους ἢ εἰς λογισμοὺς πονηρίας, ἀλλὰ ὅσαι ἡμᾶς ἐκ πάντων τῶν θηρευόντων τὰς ψυχὰς ἡμῶν· ὅτι πρὸς σε, Κύριε, Κύριε, οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν, καὶ ἐπὶ σοὶ ἠλπίσαμεν· μὴ κατασχύνῃς ἡμᾶς, ὁ Θεός. Ὅτι πρέπει σοὶ πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος : Σοφία.—Ὁρδοί.

Καὶ εὐθὺς ψάλλεται τὸ Φῶς ἱλαρόν.

Φῶς ἱλαρόν, ἀγίας δόξης, Ἀθανάτου Πατρός, Οὐρανίου, Ἁγίου, Μάκαρος, Ἰησοῦ Χριστοῦ.—Ἐλθόντες ἐπὶ τὴν ἡλίου δύσιν, ἰδόντες φῶς ἐσπερινόν, ὑμνοῦμεν Πατέρα, Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, Θεόν.—Ἀξίον σε ἐν πᾶσι καιροῖς, ὑμνεῖσθαι φωναῖς αἰσίαις, Υἱὲ Θεοῦ, ζωὴν ὁ διδούς.—Διὸ ὁ κόσμος Σὲ δοξάζει.

Ὁ Διάκονος : Ἐσπέρας—Προκείμενον.

Εἰτα ψάλλεται τὸ Προκείμενον τῆς τυχούσης ἡμέρας καὶ ἀναγινώσκονται Ἀναγνώσματα κατὰ βούλησιν τοῦ τελεταρχικῶς προσετώτος. Εἰτα ὁ Διάκονος ἐκφωνεῖ τὴν Ἐκτενὴν δέσιν. Ἐν ἐκαστῷ δὲ αἰτήματι ὁ χορὸς δέον ἀπαράβατως νὰ λέγῃ τὸ τριπλοῦν Κύριε Ἐλέησον.

Ἐλπόμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς.... Κύριε ἐλέησον
Κύριε Παντοκράτορ, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων.... τριπλοῦν
Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου...
Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ πάντων τῶν εὐσεβῶν...
Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου...
Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν Ἀρχιερέων...
Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν μακαρίων...
Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης...
Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν καρποφορούντων...

Ὁ ἱερεὺς. Ὅτι ἐλεῆμων καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Ἀναγνώστης. Ἀμήν. Καταξίωτον Κύριε ἐν τῇ ἐσπέρᾳ ταύτῃ ἀναμαρτήτους φυλαχθῆναι ἡμᾶς.—Εὐλογητός εἰ Κύριε ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, καὶ αἰνετὸν καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας Ἀμήν.—Γένοιτο Κύριε τὸ ἔλεός σου ἐφ' ἡμᾶς καθάπερ ἠλπίσαμεν ἐπὶ σε.—Εὐλογητός εἰ, Κύριε, δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου.—Εὐλογητός εἰ, Δέσποτα, συνέτισόν με τὰ δικαιώματά σου.—Εὐλογητός εἰ, Ἅγιε, φωτίσον με τοῖς δικαιώμασί σου.—Κύριε, τὸ ἔλεός σου εἰς τὸν αἰῶνα, τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου μὴ παρίδης.—Σοὶ πρέπει αἶνος, σοὶ πρέπει ὕμνος, σοὶ δόξα πρέπει τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος τὴν συμπληρωματικὴν Δέσιν.

Πληρώσωμεν τὴν ἐσπερινὴν δέσιν ἡμῶν... Κύριε Ἐλέησον
Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς...
Τὴν ἐσπέραν πᾶσαν, τελείαν, ἁγίαν, ... Παράσχου Κύριε
Ἀγγελὸν εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα...
Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν...
Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν...
Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν...
Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα...
Τῆς Παναγίας, Ἀχράντου, Ὑπερευλογημένης... Σοὶ Κύριε

Ὁ ἱερεὺς Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορὸς Ἀμήν.

Ὁ ἱερεὺς Εἰρήνη πᾶσι. Ὁ χορὸς Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Διάκονος. Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν

Ὁ χορὸς. Σοὶ Κύριε.

Ὁ ἱερεὺς. Τὴν εὐχὴν τῆς κεφαλοκλισίας.

«Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ κλίνας οὐρανοὺς καὶ καταβάς ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, ἐπίδε ἐπὶ τοὺς δούλους σου καὶ ἐπὶ τὴν κληρονομίαν σου. Σοὶ γὰρ τῷ φοβερῷ καὶ φιλανθρώπῳ Κριτῇ οἱ σοὶ δούλοι ὑπέκλιναν τὰς κεφαλὰς, τοὺς δ' ἐαυτῶν ὑπέταξαν αὐχένας, οὐ τὴν ἐξ ἀνθρώπων ἀναμένοντες βοήθειαν, ἀλλὰ τὸ σὸν περιμένοντες ἔλεος, καὶ τὴν σὴν ἀπεκδεχόμενοι σωτηρίαν. Οὐδε διαφύλαξον ἐν παντ καιρῷ καὶ κατὰ τὴν παροῦσαν ἐσπέραν καὶ τὴν ἐπιούσαν νύκτα ἀπὸ παντὸς ἐχθροῦ, ἀπὸ πάσης ἀντικειμένης διαβολικῆς ἐνεργείας, καὶ διαλογισμῶν ματαίων, καὶ ἐνθυμήσεων πονηρῶν. (Ἐκφώνως). **Εἴη τὸ κράτος τῆς Βασιλείας σου εὐλογημένον καὶ δεδοσμένον τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνα τῶν αἰώνων.**—Ἀμήν.

Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν ψάλλονται τὰ ἀπόστιχα, στιχηρὰ τῆς Ἑορτῆς εἰς ἡχον πλ. α'. κατὰ τὸ μέλος τοῦ **Χαίροις ἀσκητικῶν ἀληθῶς**.

Χαίρει ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ,—τὸν οὐρανὸν τὸν νοητὸν πορευόμενον,—ὀρῶντες εἰς θεῖον οἶκον,—ἀνατραφῆναι σεπτῶς—τὴν Παρθένον μόνην καὶ ἀμώμητον.—Πρὸς ἣν ἐκπληττόμενος—Ζαχαρίας ἐβόησε.—Πύλη Κυρίου,—τοῦ ναοῦ ὑπανοίγω σοι,—πύλας χαίρουσα,—ἐν αὐτῷ περιχόρευε.—Ἐγὼν γὰρ καὶ πεπίστευκα,—ὥς ἡδὴ ἡ λύτρωσις,—ἐπιδημήσει προδότης,—τοῦ Ἰσραὴλ καὶ τεχθήσεται,—ἐκ σοῦ Θεὸς Λόγος,—ὁ δωρούμενος τῷ κόσμῳ—τὸ μέγα ἔλεος.—

Στίχος. Ἀπενεχθήσονται τῷ Βασιλεῖ παρθένοι ὀπίσω αὐτῆς.

Ἄννα ἡ θεία χάρις σαφῶς.—χαριτωθεῖσαν τὴν ἄγνην Ἀειπαρθένον.—προσάγει μετ' εὐφροσύνης,—εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ—προσκαλεσαμένη προπορεύεσθαι,—αὐτῆς τὰς νεάνιδας,—λαμπαδηφόρους καὶ λέγουσα. Ἀπιθι τέκνον, — τῷ δοτῇρι γενήθητι—καὶ ἀνάθημα καὶ εὐῶδες θυμίαμα.—Εἴσελθε εἰς τὰ ἄδυτα—καὶ γινῶθι μυστήρια—καὶ ἐτοιμάζου γενέσθαι,—τοῦ Ἰησοῦ οἰκητήριον—τερπνὸν καὶ ὠραῖον—τοῦ παρέχοντος τῷ κόσμῳ—τὸ μέγα ἔλεος.

Στίχος. Ἀπενεχθήσονται ἐν εὐροσύνῃ καὶ ἀγαλλιάσει.

Ἐνδον ἐν τῷ ναῷ τοῦ Θεοῦ—ὁ Θεοχώρητος ναὸς ἀνατίθεται—Παρθένος ἡ Παναγία—νεανίδες τε αὐτῆς,—νῦν λαμπαδηφόροι προπορεύονται.—Σκιρτᾷ γεννητόρων—ἡ συζυγία ἡ ἄριστος,—Ἰωακείμ τε καὶ ἡ Ἄννα χορεύοντες—ὅτι ἔτεκον τὴν τὸν κτίστην κυήσουσαν.—Ἦτις περιχορεύουσα—εἰς θεῖα σκηνώματα,—καὶ τρεφομένη Ἀγγέλου—διὰ χειρὸς ἡ πανάμωμος—Χριστοῦ ὥφθη μήτηρ—τοῦ παρέχοντος τῷ κόσμῳ—τὸ μέγα ἔλεος.

Δοξαστικὸν τῆς Ἁγίας. Ἦχος β'. — Βαβύλα

Βίον αὔλον ἐξησκημένη,—βῆμα ἄθεον καταλαβοῦσα, ἔστης τροπαιοφόρος Αἰκατερίνα σεμνή, ἀνθηφοροῦσα τοῦ Θεοῦ τὴν λαμπρότητα. Καὶ τὸ θεῖον σθένος ἐνδεδυμένη, δόγμα τυράννου κατεμυκτήρισας, καὶ ῥητόρων ἔπαυσας, τὰς φληνάφους ῥήσεις πολυάθλε.

Καὶ Νῦν τῆς Ἑορτῆς

Ἦχος πλ. β'. — Σεργίου Ἀγιοπολίτου.

Σήμερον τὰ στίφη τῶν πιστῶν συελθόντα, πνευματικῶς πανηγυρίσωμεν, καὶ τὴν Θεόπαιδα Παρθένον καὶ Θεοτόκον, ἐν ναῷ Κυρίου προσαγομένην, εὐσεβῶς ἀνευφημήσωμεν, τὴν προεκλεχθεῖσαν ἐκ πασῶν τῶν γενεῶν, εἰς κατοικητήριον τοῦ Παντάνακτος Χριστοῦ, καὶ Θεοῦ τῶν ὅλων. Παρθένοι λαμπαδηφοροῦσαι προπορεύεσθε, τῆς Ἀειπαρθένου τιμῶσαι τὴν σεβάσιμον πρόδοον. Μητέρες λύπην πᾶσαν ἀποθέμεναι, χαρμονικῶς συνακολουθήσατε, ὑμνοῦσαι τὴν μητέρα τοῦ Θεοῦ γενομένην, καὶ τῆς χαρᾶς τοῦ κόσμου τὴν πρόξενον. Ἀπαντες οὖν χαρμονικῶς, τὸ χαῖρε σὺν τῷ ἀγγέλῳ ἐκβοήσωμεν, τῇ Κεχαριτωμένῃ, τῇ αἰεὶ πρεσβευούσῃ, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ὁ ἱερεύς. **Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου Δέσποτα...**

Ὁ ἀναγνώστης. **Τὸ τρισάγιον.** Ἅγιος ὁ Θεός, Ἅγιος ἰσχυρός, Ἅγιος Ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς (τρὶς).

Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ, καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι.

Καὶ νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Παναγία Τριάς, ἐλέησον ἡμᾶς. Κύριε ἰλάσθητι ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν. Δέσποτα συγχώρησον τὰς ἀνομίας ἡμῶν. — Ἅγιε επίσκεψαι καὶ ἴασαι τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός σου. Κύριε ἐλέησον.—Κύριε ἐλέησον.—Κύριε ἐλέησον.

Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι.

Καὶ νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου. Ἐλθέτω ἡ Βασιλεία σου. Γενηθήτω τὸ θέλημά σου ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον. Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν. Καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

Ὁ ἱερεύς. **Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις...**

Ὁ Χορός. **Τὸ Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς. Ἦχος Δ'.**

Σήμερον τῆς εὐδοκίας Θεοῦ τὸ προσέμιον, καὶ τῆς τῶν ἀνθρώπων σωτηρίας ἢ προκλήουσι. Ἐν ναφ τοῦ Θεοῦ τρανῶς ἡ Παρθένος δείκνυται, καὶ τὸν Χριστὸν τοῖς πᾶσι προκαταγγέλλεται. Αὐτῇ καὶ ἡμεῖς μεγαλοφώνως βοήσωμεν. Χαῖρε τῆς οἰκονομίας τοῦ χρίστου ἢ εκπλήρωσις.

Δόξα τῆς Ἀγίας Ἡχως πλ. α'. Τὸν συνάναρχον...

Τὴν πανεύφημον νύμφην Χριστοῦ ὁμνήσωμεν, Αἰκατερίναν τὴν θείαν καὶ πολιοῦχον Σινᾶ, τὴν βοήθειαν ἡμῶν καὶ ἀντίληψιν· ὅτι ἐφίμωσε λαμπρῶς τοὺς κομψοὺς τῶν ἀσεβῶν, τοῦ Πνεύματος τῇ μαχαίρᾳ. Καὶ νῦν ὡς μάρτυς στεφθεῖσα αἰτεῖται πᾶσι τὸ μέγα ἔλεος.

Καὶ νῦν, πάλιν τὸ τῆς Ἑορτῆς. Σήμερον τῆς εὐδοκίας.

Ὁ ἱερεὺς. Σοφία. Ὁ ὢν εὐλογητὸς Θεὸς ἡμῶν...

Ὁ Προϊστάμενος. Στερεῶσαι Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν τὴν Ἀγίαν καὶ ἀμώμητον πίστιν τῶν εὐσεβῶν καὶ Ὁρθοδόξων χριστιανῶν σὺν τῇ μιᾷ, ἀγίᾳ, καθολικῇ καὶ ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ εἰς αἰὼνα αἰῶνος.

Ὁ ἱερεὺς. Δόξα σοι, ὁ Θεός, ἡ ἐλπίς ἡμῶν Δόξα σοι... Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας.—Δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ Ζωοποιοῦ Σταυροῦ.—Προστασίαις τῶν τιμίων ἐπουρανίων Δυνάμεων ἀσωμάτων.—Ἱκεσίαις τοῦ τιμίου καὶ ἐνδόξου προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου.—Τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφύμων Ἀποστόλων.—Τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ καλλινίκων μαρτύρων.—Τῶν ὁσίων καὶ Θεοφόρων πατέρων ἡμῶν.—Τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἄννης.—Τῆς Ἀγίας καὶ ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος καὶ πανσόφου Αἰκατερίνης, ἧς καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων τῶν Ἀγίων.—Ἐλέησαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος καὶ ἐλεήμων Θεός.

Δι' εὐχῶν κλπ.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ

ΤΜΗΜΑ Β'.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΜΕΣΟΝΥΚΤΙΚΟΥ

Ὁ ἱερεὺς. *Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.*

Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν Δόξα σοι.

Βασιλεῦ Οὐράνιε Παράκλητε, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁ πανταχοῦ παρὼν καὶ τὰ πάντα πληρῶν, ὁ θησαυρὸς τῶν ἀγαθῶν καὶ ζωῆς χορηγός, ἐλθέ καὶ σκήνωσον ἐν ἡμῖν, καὶ καθάρισον ἡμᾶς ἀπὸ πάσης κηλίδος, καὶ σῶσον, Ἀγαθὲ τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ὁ ἀναγνώστης τὸ *Τρισάγιον*. (ἴδε σελ. 45).

Ὁ ἱερεὺς. Ὅτι σοῦ ἔστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις...

Ὁ ἀναγνώστης. Κύριε ἐλέησον, Κύριε ἐλέησον, Κύριε ἐλέησον.

Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν τῷ Βασιλεῖ ἡμῶν Θεῷ.

Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν Χριστῷ τῷ Βασιλεῖ ἡμῶν Θεῷ.

Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν αὐτῷ Χριστῷ τῷ Βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν. (εἶτα τὸν Ν'. ψαλμόν).

Ἐλέησον με ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρῶν σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου. Ἐπὶ πλεῖον πλυνόν με ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου, καὶ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας μου καθάρισόν με.—Ὅτι τὴν ἀνομίαν μου ἐγὼ γινώσκω, καὶ ἡ ἁμαρτία μου ἐνώπιόν μου ἔστι διὰ παντός.—Σοὶ μόνῳ ἡμαρτον καὶ τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν σου ἐποίησα· ὅπως ἂν δικαιωθῇς ἐν τοῖς λόγοις σου, καὶ νικήσης ἐν τῷ κρίνεσθαί σε.—Ἰδοὺ γὰρ ἐν ἀνομίαις συνελήφθην, καὶ ἐν ἁμαρτίαις ἐκίσσησέ με ἡ μήτηρ μου.—Ἰδοὺ γὰρ ἀλήθειαν ἠγάπησας, τὰ ἀδύνατα καὶ τὰ κρύφια τῆς σοφίας σου ἐδήλωσάς μοι.—Ραντίεις με ὑσσώπω καὶ καθαρισθήσομαι, πλυνεῖς με καὶ ὑπὲρ χιόνα λευκανθήσομαι.—Ἀκουτίεις μοι ἀγαλλίασιν καὶ εὐφροσύνην, ἀγαλλιάσονται ὅστέα τεταπεινωμένα.—Ἀπόστρεψον τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν μου, καὶ πάσας τὰς ἀνομίας μου ἐξάλειψον.—Καρδίαν καθαράν χτίσον ἐν ἐμοὶ ὁ Θεός, καὶ πνεῦμα εὐθὲς ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου. Μὴ ἀπορρίψης με ἀπὸ τοῦ προσώπου σου, καὶ τὸ πνεῦμά σου τὸ σωτηρίου σου, καὶ πνεῦμόν μου. Ἀπόδος μοι τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ σωτηρίου σου, καὶ πνεύματι ἡγεμονικῶ στήριξόν με.—Διδάξω ἀνόμους τὰς ὁδοὺς σου, καὶ ἀσεβεῖς ἐπὶ σέ ἐπιστρέψουσι.—Ῥῦσαι με ἐξ αἱμάτων ὁ Θεός

ὁ Θεός, τῆς σωτηρίας μου· ἀγαλλιάσεται ἡ γλῶσσά μου τὴν δικαιοσύνην σου. — Κύριε, τὰ χεῖλη μου ἀνοίξεις, καὶ τὸ στόμα μου ἀναγγελεῖ τὴν αἰνέσιν σου. — Ὅτι, εἰ ἠθέλησας θυσίαν, ἔδωκα ἄν· ὀλοκαυτώματα οὐκ εὐδοκήσεις. — Θυσία τῷ Θεῷ πνεῦμα συντετριμμένον· καρδίαν συντετριμμένην καὶ τεταπεινωμένην ὁ Θεὸς οὐκ ἐξουδενώσει. — Ἀγάθυνον Κύριε ἐν τῇ εὐδοκίᾳ σου τὴν Σιών καὶ οἰκοδομηθήτω τὰ τείχη Ἱερουσαλὴμ. — Τότε εὐδοκήσεις θυσίαν δικαιοσύνης, ἀναφορὰν καὶ ὀλοκαυτώματα. — Τότε ἀνοίσουσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν σου μόσχους.

Εἰτα ψάλλονται τὰ ἰδιόμελα τροπάρια τῆς Λιτῆς τῆς Ἀγίας καὶ τὸ Δοξαστικόν.

Ἰδιόμελον Ἦχος α'.

Ὡς ἐν πέτρᾳ στεροῦ τῆς ὁμολογίας Χριστοῦ, προσερεισθεῖσα, Αἰκατερίνα Πανεύφημε, τὸν ἀρχέκακον ἐχθρὸν εἰς χάος ἐβύθισας, καὶ στέφος τῆς νίκης ἐπάξιον ἀπέληφας.

Ἔτερον Ἰδιόμελον Ἦχος ὁ αὐτός.

Μετὰ τῶν ἄνω ταγμάτων, συνηριθμήθης ἔνδοξε, κόσμον λιπούσα, καὶ τὸν Χριστὸν ποθήσασα, Αἰκατερίνα πάνσεμνε, αἰτοῦσα ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Ἔτερον Ἰδιόμελον Ἦχος Δ'.

Δοξάζομέν σου Χριστέ, τὴν πολλὴν εὐσπλαγχνίαν, καὶ τὴν ἀγαθότητα, τὴν εἰς ἡμᾶς γενομένην· ὅτι καὶ γυναῖκες κατήγγησαν τὴν πλάνην τῆς εἰδωλομανίας, δυνάμει τοῦ σταυροῦ σου φιλάνθρωπε. Τύραννον οὐκ ἐπτοήθησαν. Τὸν δόλιον ἐχθρὸν κατεπάτησαν. Πολλοὺς εἰς θεογονωσίαν προσείλκυσαν· ἴσχυσαν δὲ ὀπίσω σου ἐλθεῖν. Εἰς ὁσὴν μύρου σου ἔδραμον, πρεσβεύουσαι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἔτερον Ἰδιόμελον Ἦχος πλ. α'.

Τῇ παρθενικῇ σου θελχθεὶς ὠραιότητι, ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης Χριστός, ὡς ἀμώμητον Νύμφην ἐαντὶ σε ἡρμόσατο ἀκηράτῳ συναφείᾳ. Ἐν γὰρ τῷ θελήματι αὐτοῦ, παρασχόμενος τῷ κάλλει σου δύναμιν, καὶ ἐχθρῶν τε καὶ παθῶν ἀήτητον ἔδειξεν. Ἐγκαρτερήσαντες δὲ αἰκίαις πικραῖς, καὶ βασάνοις δομυτάτοις, διπλῶ στέφει δισσῶς σε κατέστειψε, καὶ παρέστησεν ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, ὡς βασίλισσαν πεποικιλμένην. Αὐτὸν δυσώπησον, Παρθενομάρτυς Αἰκατερίνα πανεύφημε, τοῖς ὑμνηταῖς σου δοθῆναι σωτηρίαν, καὶ ζωὴν καὶ μέγα ἔλεος.

Δόξα Πατρὶ. Ἦχος Β'.

Ὡς ἀλάβαστρον μύρου, τὸ αἷμά σου, προσενήνοχας, τῷ σῶν νυμφίῳ Χριστῷ, Αἰκατερίνα Ἀθλοφόρε ἀήτητε· ἀντάμειψεν δὲ εἰληφας στέφος ἄφθαρτον, παρ' αὐτοῦ ἀξιάγαστε. Ὅθεν καὶ δητόρων τὴν θρασυστομίαν ἀπήμβλυνας, καὶ τούτους πρὸς θεογονωσίαν ἐφείλκυσας, καὶ πάντες τὸν τοῦ μαρτυρίου στέφανον ἐκομίσαντο, σὺν Βασιλίσῃ τῇ σοφῇ. Διὸ πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν τῆς Ἑορτῆς. Ἦχος Δ'.

Σήμερον ὁ Θεοχώρητος ναός, ἡ Θεοτόκος, ἐν ναῷ Κυρίου προσάγεται, καὶ Ζαχαρίας ταύτην ὑποδέχεται. Σήμερον τὰ τῶν Ἀγίων Ἅγια ἀγάλλονται, καὶ ὁ χορὸς τῶν Ἀγγέλων μυστικῶς πανηγυρίζει. Μεθ' ὧν καὶ ἡμεῖς ἐορτάζοντες σήμερον, σὺν τῷ Γαβριὴλ ἐκβοήσωμεν. Χαῖρε Κεχαριτωμένη· Ὁ Κύριος μετὰ σοῦ, ὁ ἔχων τὸ μέγα ἔλεος.

Ὁ ἀναγνώστης τὸ Τρισάγιον (ἴδε ἀνωτέρω σελ. 45)

Ὁ Χορὸς τὸ Ἀπολυτίκιον. Σήμερον τῆς εὐδοκίας...

Ὁ Ἱερεὺς τὴν ἐκτενῆ τῆς Λιτῆς. Κύριε ἐλέησον

Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεός. τριπλοῦν

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ πάντων »

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου »

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Διαφυλαχθῆναι . . . Δωδεκαπλοῦν

Ἐτι δεόμεθα καὶ ὑπὲρ τοῦ εἰσακούσαι . . . τριπλοῦν

Ἐπάκουσον ἡμῶν ὁ Θεός, ἡ ἐλπίς. Ἀμήν

Εἰτα ποιεῖ τὴν μικρὰν ἀπόλυσιν, ἐπισυνάπτων καὶ τὰ αἰτήματα τοῦ Εὐξώμεθα. Ἦτοι

Εὐξώμεθα ὑπὲρ εἰρήνης τοῦ κόσμου . . . Κύριε ἐλέησον

ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὁρθοδόξων »

ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν »

ὑπὲρ τῶν ἀπολειφθέντων πατέρων »

ὑπὲρ τῶν μισούντων καὶ ἀγαπώντων »

ὑπὲρ τῶν ἐλεούντων καὶ διακονούντων »

ὑπὲρ τῶν ἐντειλαμένων ἡμῖν »

ὑπὲρ ἀναρρώσεως τῶν αἰχμαλώτων »

ὑπὲρ τῶν ἐν θαλάσῃ καλῶς πλεόντων »

ὑπὲρ τῶν ἐν ἀσθενείαις κατακειμένων »

Εὐξώμεθα καὶ ὑπὲρ εὐφορίας τῶν καρπῶν.

καὶ ὑπὲρ πάσης ψυχῆς χριστ. Ὁρθοδόξων.

Μακαρίσωμεν τοὺς εὐσεβεῖς Βασιλεῖς,

τοὺς Ὁρθοδόξους Ἀρχιερεῖς,

ἄλαλος οὐκ ἀνοίγων τὸ στόμα αὐτοῦ.—Καὶ ἐγενόμην ὥσει ἄνθρωπος οὐκ ἀκούων, καὶ οὐκ ἔχων ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ ἔλεγον.—“Οτι ἐπὶ σοί, Κύριε, ἤλπισα. Σὺ εἰσακούσει Κύριε ὁ Θεός μου.—“Οτι εἶπον μήποτε ἐπιχαρῶσί μοι οἱ ἐχθροί μου. Καὶ ἐν τῷ σαλευθῆναι πόδας μου ἐπ’ ἐμὲ ἐμεγαλορρημόνησαν.—“Οτι ἐγὼ εἰς μάστιγας ἔτοιμος· καὶ ἡ ἀληθὴν μου ἐνώπιόν μου ἐστὶ διὰ παντός.—“Οτι τὴν ἀνομίαν ἐγὼ ἀναγγελῶ, καὶ μεριμνήσω ὑπὲρ τῆς ἁμαρτίας μου.—Οἱ δὲ ἐχθροί μου ζῶσι, καὶ κεκραταίωται ὑπὲρ ἐμέ, καὶ ἐπληθύνθησαν οἱ μισοῦντές με ἀδίκως.—Οἱ ἀνταποδιδόντες μοι κακὰ ἀντὶ ἀγαθῶν ἐνδιέβαλλον με, ἐπεὶ κατεδίωκον ἀγαθωσύνην.—Μὴ ἐγκαταλίπης με, Κύριε ὁ Θεός μου, μὴ ἀποστῇς ἀπ’ ἐμοῦ. Πρόσχευς εἰς τὴν βοήθειάν μου, Κύριε τῆς σωτηρίας μου.—Μὴ ἐγκαταλίπης με, Κύριε ὁ Θεός μου, μὴ ἀποστῇς ἀπ’ ἐμοῦ. Πρόσχευς εἰς τὴν βοήθειάν μου, Κύριε τῆς σωτηρίας μου.

Ψαλμός ΕΒ’—62.

“Ο Θεός, ὁ Θεός μου, πρὸς σέ ὀρθρίζω.—Ἐδίησέ σε ἡ ψυχὴ μου· ποσαπλῶς σοι ἡ σὰρξ μου, ἐν γῇ ἐρήμῳ καὶ ἀβάτῳ καὶ ἀνύδρῳ.—Οὕτως ἐν τῷ ἁγίῳ ὤφθην σοι, τοῦ ἰδεῖν τὴν δύναμίν σου καὶ τὴν δόξαν σου.—“Οτι κρείσσον τὸ ἔλεός σου ὑπὲρ ζῳάς· τὰ χεῖλη μου ἐπαινέσουσί σε.—Οὕτως εὐλόγησόν σε ἐν τῇ ζωῇ μου, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἄρῳ τὰς χεῖράς μου.—“Ὡς ἐκ στέατος καὶ πιότητος ἐμπλησθεῖν ἡ ψυχὴ μου· καὶ χεῖλη ἀγαλλιάσεως αἰνέσει τὸ στόμα μου.—Εἰ ἐμνημόνευόν σου ἐπὶ τῆς στρωμνῆς μου, ἐν τοῖς ὀρθροῖς ἐμελέτων εἰς σέ.—“Οτι ἐγεννήθης βοηθός μου, καὶ ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερυγῶν σου ἀγαλλιάσομαι.—Ἐκολλήθη ἡ ψυχὴ μου ὀπίσω σου, ἐμοῦ δὲ ἀντελάβετο ἡ δεξιὰ σου.—Αὐτοὶ δὲ εἰς μάτην ἐζήτησαν τὴν ψυχὴν μου. Εἰσελεύσονται εἰς τὰ κατώτατα τῆς γῆς. Παραδοθήσονται εἰς χεῖρας ῥομφαίας. Μερίδες ἀλωπέκων ἔσονται.—“Ο δὲ βασιλεὺς εὐφρανθήσεται ἐπὶ τῷ Θεῷ. Ἐπαινεθήσεται πᾶς ὁ ὀμνύων ἐν αὐτῷ, ὅτι ἐνεφράγη τὸ στόμα λαλούντων ἄδικα.—“Εν τοῖς ὀρθροῖς ἐμελέτων εἰς σέ, ὅτι ἐγεννήθης βοηθός μου, καὶ ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερυγῶν σου ἀγαλλιάσομαι.—Ἐκολλήθη ἡ ψυχὴ μου ὀπίσω σου, ἐμὲ δὲ ἀντελάβετο ἡ δεξιὰ σου.

Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ Ἀγίῳ Πνεύματι.

Καὶ νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.
Ἀλληλουῖα, Ἀλληλουῖα, Ἀλληλουῖα, Δόξα Σοι ὁ Θεός.
Κύριε ἐλέησον, Κύριε ἐλέησον, Κύριε ἐλέησον. Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ Ἀγίῳ Πνεύματι. Καὶ νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ψαλμός ΠΖ’—87.

Κύριε, ὁ Θεός τῆς σωτηρίας μου, ἡμέρας ἐκέκραξα, καὶ ἐν νυκτὶ ἐναντίον σου.—Εἰσελθέτω ἐνώπιόν σου ἡ προσευχή μου· κλῖνον τὸ οὖς σου εἰς τὴν δέησίν μου.—“Οτι ἐπλήσθη κακῶν ἡ ψυχὴ μου, καὶ ἡ ζωὴ μου τῷ Ἄδῃ ἤγγισε.—Προσελογίσθη μετὰ τῶν καταβαινόντων εἰς λάκκον· ἐγεννήθην ὥσει ἄνθρωπος ἀβοήθητος, ἐν νεκροῖς ἐλεύθερος.—“Ὡσεὶ τραυματῖαι καθεύδοντες ἐν τάφῳ, ὧν οὐκ ἐμνήσθης ἔτι, καὶ αὐτοὶ ἐκ τῆς εἰρῆς σου ἀπώσθησαν.—“Εθεντό με ἐν λάκκῳ κατωτάτῳ, ἐν σκοτεινοῖς· καὶ ἐν σκιᾷ θανάτου.—Ἐπ’ ἐμὲ ἐπεστηρίχθη ὁ θυμός σου, καὶ πάντας τοὺς μετεωρισμούς σου ἐπήγαγες ἐπ’ ἐμέ.—Ἐμάκρυνας τοὺς γνωστούς μου ἀπ’ ἐμοῦ· ἔθεντό με βδέλυγμα ἑαυτοῖς.—Παρεδόθην καὶ οὐκ ἐξεπορευόμην· οἱ ὀφθαλμοί μου ἠσθένησαν ἀπὸ πτωχείας.—Ἐκέκραξα πρὸς Σὲ Κύριε ὅλην τὴν ἡμέραν· διεπέτασα πρὸς σε τὰς χεῖράς μου.—Μὴ τοῖς νεκροῖς ποιήσεις θαυμάσια· ἡ ἱατροὶ ἀναστήσουσι καὶ ἐξομολογήσονται σοι.—Μὴ διηγῆσεται τις ἐν τῷ τάφῳ τὸ ἔλεός σου, καὶ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν τῇ ἀπωλείᾳ.—Μὴ γνωσθήσεται ἐν τῷ σκότει τὰ θαυμάσιά σου, καὶ ἡ δικαιοσύνη σου ἐν γῇ ἐπιληλησμένη·—Κἀγὼ πρὸς σε, Κύριε, ἐκέκραξα, καὶ τὸ πρῶτ’ ἡ προσευχή μου προφθάσει σε.—“Ἰνα τί, Κύριε, ἀπωθῇ τὴν ψυχὴν μου; ἀποστρέφεις τὸ πρόσωπόν σου ἀπ’ ἐμοῦ·—Πτωχός εἰμι ἐγώ, καὶ ἐν κόποις ἐκ νεότητός μου ὑψωθείς δὲ ἐταπεινώθην καὶ ἐξηπορήθην.—Ἐπ’ ἐμὲ διήλθον αἱ δογαί σου, οἱ φοβερισμοί σου ἐξετάραζάν με.—Ἐκύνκλωσάν με ὥσει ὕδωρ ὅλην τὴν ἡμέραν, περιέσχον με ἅμα.—Ἐμάκρυνας ἀπ’ ἐμοῦ φίλον καὶ πλησίον, καὶ τοὺς γνωστούς μου ἀπὸ τῆς λαίωρις.—Κύριε, ὁ Θεός τῆς σωτηρίας μου, ἡμέρας ἐκέκραξα καὶ ἐν νυκτὶ ἐναντίον σου.—Εἰσελθέτω ἐνώπιόν σου ἡ προσευχή μου· κλῖνον τὸ οὖς σου εἰς τὴν δέησίν μου.

Ψαλμός ΡΒ’—102.

Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον, καὶ πάντα τὰ ἐντός μου τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον αὐτοῦ.—Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον, καὶ μὴ ἐπιλανθάνου πάσας τὰς ἀνταποδόσεις αὐτοῦ.—Τὸν εὐὶλατεύοντα πάσας τὰς ἀνομίας σου, τὸν ἰώμενον πάσας τὰς νόσους σου.—Τὸν λυτρούμενον ἐκ φθορᾶς τὴν ζωὴν σου, τὸν στεφανοῦντά σε ἐν ἑλέει καὶ οἰκτιρμοῖς.—Τὸν ἐμπιπλῶντα ἐν ἀγαθοῖς τὴν ἐπιθυμίαν σου. Ἀνακαινισθήσεται ὡς ἀετοῦ ἡ

Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου, ἐνώπιον τὴν δέησίν μου ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου, εἰσάκουσόν μου ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου. —Καὶ μὴ εἰσέλθῃς εἰς κρίσιν μετὰ τοῦ δούλου σου, ὅτι οὐ δικαιοθήσεται ἐνώπιόν σου πᾶς ζῶν. —“Ὅτι κατεδίωξεν ὁ ἐχθρὸς τὴν ψυχὴν μου, ἐταπείνωσεν εἰς γῆν τὴν ζωὴν μου. —Ἐκάθισέ με ἐν σκοτεινοῖς ὡς νεκρούς, αἰῶνος, καὶ ἠκηδίασεν ἐπ’ ἐμέ τὸ πνεῦμά μου. —Ἐν ἐμοὶ ἐταράχθη ἡ καρδιά μου. —Ἐμνήσθην ἡμερῶν ἀρχαίων. —Ἐμελέτησα ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου, ἐν ποιήμασι τῶν χειρῶν σου ἐμελέτων. —Διεπέτασα πρὸς σε τὰς χεῖράς μου. —Ἡ ψυχὴ μου ὡς γῆ ἀνυδρὸς σοι. —Ταχὺ εἰσάκουσόν μου, Κύριε, ἐξέλιπε τὸ πνεῦμά μου. —Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ’ ἐμοῦ καὶ ὁμοιωθῆσμαι τοῖς καταβαί-

Εἰσακουσόν μου, Κύριε, ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου,
καὶ μὴ εἰσέλθῃς εἰς κρίσιν μετὰ τοῦ δούλου σου. (Δις)
Τὸ πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν ὀδηγήσει με ἐν γῇ εὐθείᾳ.
Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ Ἀγίῳ Πνεύματι.
Καὶ νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.
Ἀλληλούϊα, Ἀλληλούϊα, Ἀλληλούϊα, Δόξα σοι ὁ Θεὸς (τρὶς)
Ἡ ἐλπίς ἡμῶν, Κύριε, Δόξα σοι.

Ἐν Εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν	Κύριε ἐλέησον
Ὑπὲρ τῆς ἀνωθεν εἰρήνης	»
Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου	»
Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου	»
Ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν	»
Ὑπὲρ τοῦ Θεοφυλάκτου ἡμῶν ἔθνους	»
Ὑπὲρ τοῦ συμπολεμήσαι καὶ ὑποτάξαι	»
Ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης	»
Ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων	»
Ὑπὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων	»
Ὑπὲρ τοῦ ρυθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως	»
Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον	»
Τῆς Παναγίας Ἀχράντου	Σοὶ Κύριε

Εἶτα ψάλλεται τὸ Θεὸς Κύριος μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ.

Στίχος 1. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐπικαλεῖσθε τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον αὐτοῦ.—**Θεὸς Κύριος...**
Στίχος 2. Πάντα τὰ ἔθνη ἐκύκλωσάν με, καὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου ἡμυνάμην αὐτούς.—**Θεὸς Κύριος...**
Στίχος 3. Παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστι θαυμαστή ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν.—**Θεὸς Κύριος...**

Εἶτα τὰ Ἀπολυτίκια, ὡς εἰς τὸν Ἑσπερινόν (σελ. 48—49).

Ὁ διάκονος. Ἐν καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου... Κύριε ἐλέησον
Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον . . .

Τῆς Παναγίας Ἀχράντου Σοὶ Κύριε

Ὁ ἱερεὺς. Ὅτι σὸν τὸ κράτος καὶ σοῦ ἔστιν . . . Ἀμήν.

Εἶτα ψάλλονται τὰ ἐπόμενα Καθίσματα.

Καθίσματα τῆς Α΄ σιυχολογίας. Τῆς Ἀγίας. Ἦχος α΄.
Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Μολοῦσα εὐθαρσῶς, πρὸς ἀγῶνας τρισμάκαρ, ἀνδρείως τὸν Χριστόν, ὁμολόγησας μάρτυς, καὶ τύραννον ἠλεγξας, δυσσεβῆ καὶ παράφρονα, καὶ κατήσχυνας, δητορευόντων, τὰ στίφη, καὶ ἀνέδραμες. εἰς οὐρανίους σκηνώσεις. Διό σε δοξάζομεν.

Δόξα καὶ νῦν τῆς Ἑορτῆς. Ἦχος καὶ μέλος τὸ αὐτό.

Δικαίων ὁ καρπός, Ἰωακεὶμ καὶ τῆς Ἀννης, προσφέρεται Θεῷ, ἱερῷ ἐν ἁγίῳ, σαρκὶ νηπιάζουσα, ἡ τροφὸς τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἣν εὐλόγησεν ὁ ἱεὺς Ζαχαρίας. Ταύτην ἅπαντες ὡς τοῦ Κυρίου Μητέρα, πιστῶς μακαρίσωμεν.

Καθίσματα τῆς Β΄, Σιυχολογίας. Τῆς Ἀγίας. Ἦχος Δ΄.
μὲ μέλος τοῦ «Κατεπλάγη Ἰωσήφ».

Ἡ παρθένος καὶ σεμνή, Αἰκατερίνα ἡ σοφὴ, τῇ δυνάμει τοῦ Χριστοῦ, ἐπιρρωσθεῖσα ἀληθῶς, ἀγαλλομένη εἰσέρχεται ἐν σταδίῳ καὶ τύραννον ὀμόν, καταβαλοῦσα στερεῶς, καὶ πᾶσαν τὴν πληθὺν τῶν δυσσεβούντων ἐχθρῶν, μετ' εὐφροσύνης ἔψαλ-
λεν ἀκαταπαύστως μεγάλη φωνῇ. Χριστέ μου, δόξα, Σωτήρ καὶ ῥύστα. Σὺ οὖν δέξαι τὸ πνεῦμα μου.

Δόξα καὶ νῦν τῆς Ἑορτῆς. Μέλος τὸ αὐτό.

Πρὸ συλλήψεως ἀγνή, καθηγιασθῆς τῷ Θεῷ, καὶ τεχθεῖσα ἐπὶ γῆς, δῶρον προσήχθης νῦν αὐτῷ, ἀποπληροῦσα πατροφάν ἐπαγγελίαν. Τῷ θεῷ δὲ ναῷ, ὡς θεῖος ὄντως ναός, ἐκ βρέφους καθαρῶς μετὰ λαμπάδων φαιδρῶν, ἀποδοθεῖσα ὥφθης δο-
χείον, τοῦ ἀπροσίτου καὶ θείου φωτός.—Μεγάλη ὄντως ἡ πρόδοός σου, μόνη Θεόνυμφε καὶ Ἀειπάρθε.

Καθίσματα τῆς Γ΄. Σιυχολογίας. α΄) τῆς Ἀγίας.
Ἦχος πλ. Δ΄. *μὲ μέλος «Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς».*

Ἀλεξανδρέων ἡ λαμπρὰ καὶ θεία πόλις, ἐπὶ τῇ μνήμῃ σου σεμνὴ πανηγυρίζει, καὶ γεραίρει τοὺς ἄθλους σου Αἰκατερίνα, οὗς ἔτλης γενναιοφρόνως ὑπὲρ Χριστοῦ καὶ μέγα βρενθυομένη Σοὶ ἐκβοᾷ. Ὡ παρθένε πολυάθλε, εἰς οὐρανίους σκηνάς, συν-
οῦσα νῦν τῷ κτίστῃ σου, Χαῖρε μάρτυς πανθαύμαστε.

Δόξα καὶ νῦν τῆς Ἑορτῆς, μέλος τὸ αὐτό.

Ἀγαλλιάσθω ὁ Δαβὶδ ὁ ὕμνογράφος, καὶ χορευέτω Ἰωα-
κεὶμ σὺν τῇ Ἀννῇ, ὅτι γόνος ἅγιος ἐξ αὐτῶν προῆλθε, Μαρία ἡ φωτοφόρος Θεία λαμπάς καὶ χαίρει εἰσερχομένη ἐν τῷ ναῷ. Ἦν καὶ βλέπων εὐλόγησεν ὁ Βαραχίου Υἱός, καὶ χαίρων ἀνε-
κραύγαζε· Χαῖρε Θαῦμα παγκόσμιον.

Εἶτα ψάλλεται τὸ α΄. Ἀντίφωνον τῶν Ἀναβαθμῶν τοῦ Δ΄ ἤχου.

Ἐν νεότητός μου, πολλὰ πολεμεῖ με πάθῃ· ἀλλ' αὐτὸς ἀντιλαβοῦ, καὶ σῶσον Σωτήρ μου. (Δίς)

Οἱ μισοῦντές Σιών, αἰσχύνθητε ἀπὸ τοῦ Κυρίου, ὡς χόρτος γὰρ πυρὶ, ἔσσεσθε ἀπεξηραμένοι. (Δίς)

Δόξα Πατρί...

Ἀγίῳ Πνεύματι, πᾶσα ψυχὴ ζωοῦται, καὶ καθάρσει ὑψοῦται, λαμπρύνεται, τῇ τριαδικῇ Μονάδι, ἱεροκρυφῶς.

Καὶ νῦν καὶ αἰί...

**Ἀγίῳ Πνεύματι, ἀναβλύζει τὰ τῆς χάριτος ῥεῖθρα. ἀρ-
δεύοντα ἅπασαν τὴν κτίσιν, πρὸς ζωογονίαν.**

Προκείμενον.

Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἀγίοις αὐτοῦ (Δίς)
Στίχος. Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ ἐθανυμάστωσεν ὁ Κύριος.

Ὁ ἱερεὺς τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθρου. **Τοῦ Κυρίου**
δεηθῶμεν. **Οὐ Ἄγιος εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ ἐν ἁγίοις ἐπα-
ναπαύη...**

Ὁ χορὸς Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον. (Δίς)
Αἰνεσάτω πνοὴ πᾶσα τὸν Κύριον.

Ὁ Διάκονος. Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιοθῆναι ἡμᾶς...
Σοφία.—**Ὁρθοί.**—**Ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου.**

Ὁ ἱερεὺς. **Εἰρήνη** πᾶσι.—

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον... Πρόσχωμεν.
(Ματθ. κεφ. κε'. 1). Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύ-

την. Ὡμοιώθη ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν Δέκα Παρθένοις, αἵτινες λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν τοῦ Νυμφίου. Πέντε δὲ ἦσαν ἐξ αὐτῶν φρόνιμοι, καὶ αἱ πέντε μωραί. Αἱ φρόνιμες μωραί, λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας ἐκὺντων οὐκ ἔλαβον μεθ' ἐκὺντων ἑλκινον. Αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλαβον ἑλκινον ἐν τοῖς ἀγγείοις αὐτῶν μετὰ τῶν λαμπάδων αὐτῶν. Χρονίζοντος δὲ τοῦ Νυμφίου, ἐνύστασαν πᾶσαι αἱ Παρθένοι ἐκεῖναι, καὶ ἀπάντησιν αὐτοῦ. Τότε ἠγέρθησαν πᾶσαι αἱ Παρθένοι ἐκεῖναι, καὶ ἐκόσμησαν τὰς λαμπάδας αὐτῶν. Αἱ δὲ μωραὶ ταῖς φρονίμοις εἶπον. Δότε ἡμῖν ἐκ τοῦ ἐλαίου ἡμῶν, ὅτι αἱ λαμπάδες ἡμῶν σβέννυνται. Ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι λέγουσαι: Μήποτε οὐκ ἀρκέσει ἡμῖν καὶ ἡμῖν πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράσατε ἐκὺντας. Ἀπερχομένων δὲ αὐτῶν ἀγοράσαι, ἦλθεν ὁ Νυμφίος, καὶ αἱ ἑτοιμοὶ εἰσῆλθον μετ' αὐτοῦ εἰς τοὺς γάμους, καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. Ὑστερον δὲ ἔρχονται καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι λέγουσαι: Κύριε, Κύριε, ἀνοιξον ἡμῖν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν: Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς. Πρηγορεῖτε οὖν ὅτι οὐκ οἶδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν, ἐν ᾗ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

Ὁ Χορός. «Δόξα σοι, Κύριε, Δόξα σοι». **Ὁ Ν'** *Ψαλμός.* (ἴδε σελ. 47) *Δόξα Πατρί:—Ταῖς τῆς Ἀθληφόρου πρεσβείας... Καὶ Νῦν:—Ταῖς τῆς Θεοτόκου πρεσβείαις...*

Στίχος. Ἐλεήμων, ἐλέησόν με ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου.—
Ἰδεόμελον. Ἦχος Β'.

Βίον ἄλλον ἐξησχημένη, βῆμα ἄθεον καταλαβοῦσα, ἔστις τροπαιοφόρος Αἰκατερίνα σεμνή, ἀνθηφοροῦσα τοῦ Θεοῦ τὴν λαμπρότητα. Καὶ τὸ θεῖον σθένος ἐνδεδυμένη, δόγμα τυράννου κατεμυκτήρισας, καὶ ζητόρων ἔπαυσας, τὰς φληνάφους ῥήσεις πολυάθλε.

Ὁ Ἱερεύς. Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου. κλπ. κλπ. κλπ.

Ὁ Χορός. Τὸ Κύριε ἐλέησον (δωδεκάκις ἤτοι: τριπλοῦν τετρακίς).

Ὁ Ἱερεύς. Ἐλέει καὶ οἰκτιρμαῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ . . . τῶν αἰώνων Ἀμήν.

Μετὰ ταῦτα ψάλλονται ἡ ἀναγινώσκονται οἱ κανόνες τῆς ἑορτῆς καὶ τῆς Ἀγίας Αἰκατερίνης. (1)

(1) Εἰς ἕκαστον τροπάριον τοῦ Κανόνος τῆς ἑορτῆς λέγεται στίχος: **ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς.** Εἰς ἕκαστον δὲ τροπάριον τοῦ Κανόνος τῆς Ἀγίας, λέγεται στίχος: **Ἀγία τοῦ Θεοῦ πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν.**

Α') Κανὼν τῆς ἑορτῆς. Ὡδὴ α'. Ἦχος Δ'.

ποίημα Γεωργίου (τοῦ Πισίδου).

Εἰρμός. » Ἀνοίξω τὸ στόμα μου, καὶ πληρωθήσεται
» Πνεύματος, καὶ λόγον ἐρεῦξομαι τῇ Βασιλίδι Μητρὶ, καὶ
» ὁφθήσομαι, παιδρῶς πανηγυρίζων, καὶ ἔσω γηθόμενος, ταύ-
» τῆς τὴν Εἴσοδον.

Τροπάρια. Σοφίας Πανάχραντε, σε θησαυροὶ ἐπιστάμενοι, καὶ χάριτος βρούουσιν, πηγὴν ἀένναον, τὰς τῆς γνώσεως αἰ-
τουμέν σε ῥανίδας, ἐπόμβρυσον Δέσποινα, τοῦ ἀνυμνεῖν σε ἀεὶ.

ὑπέρτερος Πάναγνε, τῶν Οὐρανῶν χρηματίσασα, ναὸς καὶ παλάτιον, ἐν τῷ ναῷ τοῦ Θεοῦ ἀνατίθεται, αὐτῷ ἐτοιμασθῆναι, εἰς θεῖαν κατοίκησιν, τῆς παρουσίας αὐτοῦ.

Τὸ φῶς ἀνατείλασα, ἡ Θεοτόκος τῆς χάριτος, πάντας κατε-
λάμπρυνε, καὶ συνηγάγετο, τὴν ὑπέρλαμπρον, αὐτῆς κατακο-
σμήσαι, πινηγύριν ἄσματος, δεῦτε συνδράμωμεν.

Ἡ πύλη ἡ ἔνδοξος, ἡ λογισμοῖς ἀδιόδευτος, τὰς πύλας δι-
ῶν, τὰς τοῦ ναοῦ τοῦ Θεοῦ, νῦν προτρέπεται, ἡμᾶς συνε-
σελθόντας, τὰ θεῖα θαυμάσια, κατατροφῆσαι αὐτῆς.

Κανὼν τῆς Ἀγίας. Ὡδὴ α'. Ἦχος πλ. Δ'.

ποίημα Θεοφάνους. (τοῦ Γραπτοῦ).

Εἰρμός. » Ἀρματηλάτην Φαραῶ ἐβύθισε, τερατουργοῦσά
» ποτε, Μωσαϊκῇ ῥάβδος, σταυροτύπως πλήξασα, καὶ διελουῖσα
» θάλασσαν. Ἰσραὴλ δὲ φυγάδα, πεζὸν ὁδίτην διέσωσεν, ἄσμα
» τῷ Θεῷ ἀναμέλποντα.

Αἰκατερίνης τῆς πανσόφου μάρτυρος, ταῖς ἱκεσίαις Χριστέ, τὸ ζοφερόν ὄμμα, τῆς ψυχῆς μου φώτισον, ἀγλὴν διδούς μοι Δέσποτα, τῆς σῆς φωτοχυσίας, τῶν ψυχοφθόρων πταισμάτων μου, πᾶσαν τὴν ἀχλὺν ἀφανίζουσαν.

Ἰδυνόμενη τοῦ Δεσπότη πάνσοφε, θείοις προστάγμασι, καὶ τῷ αὐτοῦ πόθῳ, φλεγόμενη ἔδραμες, πρὸς τοὺς ἀγῶνας σπεύδουσα, καὶ τυράννων τὰς φρένας, Αἰκατερίνα κατέπληξας, λόγῳ καὶ σοφίᾳ καὶ χάριτι.

Κυβερνωμένη τῇ παλάμῃ ἔνδοξε, τῇ κραταίᾳ τοῦ Χριστοῦ, εἰδωλικὴν ζάλην, μάρτυς ὑπεξέφυγες, ἀβρόχως ὑπερπλέουσα, τοῦ σταυροῦ τῷ ἰστίῳ, καὶ θεαῖς αὔραις τοῦ Πνεύματος, ἄσμα τῷ Θεῷ ἀναμέλπουσα.

Δόξα Πατρί.

Ἀγαλλομένη παρθενίας κάλλεσιν, Αἰκατερίνα σοφῇ, καὶ

θείκην γνῶσιν, οὐρανόθεν ἔχουσα, τῆς ψευδωνύμου γνώσεως, εὐθαρσῶς καὶ ἀνδρείως, τοὺς προσετώτας κατήσχυνας, τούτους κατὰ κράτος νικήσασα.

Καὶ νῦν. Θεοτόκιον.

Τὸ Θεοτόκον σε κηρύττειν Ἀχραντε, πάσης αἰρέσεως ἀποτροπὴν φέρει· σάρκα γὰρ γενόμενον, ἀναλλοιώτως ἔτεκες, τὸν ἐπέκεινα πάσης, Θεοκυήτορ τῆς κτίσεως, Λόγον τοῦ Θεοῦ τὸν αἰδίον.

Κανὼν τῆς Ἑορτῆς ᾠδὴ γ'. Ἦχος Δ'.

Εἰρμός. » Τοὺς σοὺς ὑμολόγους Θεοτόκε, ὡς ζῶσα καὶ » ἀφθονος πηγὴ, θάλασον συγκροτήσαντας πνευματικόν, στερέ- » ωσον, καὶ ἐν τῇ σεπτῇ εἰσόδῳ σου, στεφάνον δόξης ἀξίωσον.

Τροπάριον. Νυμφοστόλος σήμερον ἐδείχθη, τερπνὸς τῆς Παρθένου ὁ ναός, καὶ θάλαμος δεχόμενος, τὴν ἐμψυχον παστάδα Θεοῦ, τὴν καθαρὰν καὶ ἁμωμον, καὶ λαμπροτέραν πάσης κτίσεως.

Δαβὶδ προεξάρχων τῆς χορείας, σκιρτᾷ καὶ χορεύει σὺν ἡμῖν, καὶ Βασιλίδα κράζει σε, πεποικιλμένην Ἀχραντε, παρισταμένην Πάναγνε, ἐν τῷ ναῷ τῷ Βασιλεῖ καὶ Θεῷ.

Ἐξ ἧς ἡ παράβασις προῆλθεν, ἡ πάλαι τῷ γένει τῶν βροτῶν, ἐκ ταύτης ἡ ἀνόρθωσις, καὶ ἀφθαρσία ἦνθησεν, ἡ Θεοτόκος σήμερον, προσαγομένη ἐν τῷ οἴκῳ Θεοῦ.

Σκιρτῶσιν ἀγγέλων στρατηγαί, καὶ πάντων ἀνθρώπων ἡ πληθύς, καὶ πρὸ προσώπου Πάναγνε, προτρέχουσὶ σου σήμερον, λαμπαδηφόροι κράζουσαι, τὰ μεγαλεῖά σου ἐν οἴκῳ Θεοῦ.

Κανὼν τῆς Ἀγίας ᾠδὴ γ'. Ἦχος πλ. Δ'.

Εἰρμός. » Ὁ στερεώσας κατ' ἀρχάς, τοὺς οὐρανοὺς ἐν » συνέσει, καὶ τὴν γῆν ἐπὶ ὑδάτων ἐδράσας, ἐν τῇ πέτρᾳ με » Χριστέ, τῶν ἐντολῶν σου στήριζον· ὅτι οὐκ ἔστι πλὴν σου » ἅγιος, μόνε φιλόανθρωπε.

Ἐθελουσίοις σου ῥοπαῖς, ἐχώρησας πρὸς τὸ πάθος, τὸ ἐκούσιον Χριστὸν μιμουμένη, καὶ νικήσασα λαμπρῶς, τὸν σκότους κοσμοκράτορα, στεφανηφόρος ὤφθης, Αἰκατερίνα θεόληπτε.

Ρωμαλέοττι φρενῶν, διήλεγξας τοὺς τυράννους, ἀθείας ἐν βυθῷ κυλισθέντας, ῥητορεύουσα σαφῶς, θεογνωσίας δόγματα, θεία σοφία μάρτυς, λαμπρυνόμενη πανεύφημε.

Δόξα Πατρί.

Ἰσοθεῖαν τοῖς ὡσί, τῆς Εὐας ὁ ψιθυρίσας, ὑπὸ κόρης ἀπαλῆς νῦν πατεῖται. Τῷ γὰρ ὅπλῳ τοῦ σταυροῦ, περιφραχθεῖσα ἥσχυνεν, Αἰκατερίνα μάρτυς, ἄμειρα τοῦτον καυχώμενον.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Νενεκρωμένον μου τὸν νοῦν, τῇ τῆς ζωῆς ἐνεργείᾳ, τῆς ἐκ σοῦ φανερωθείσης τῷ κόσμῳ, διανάστησον οὐλὰς, καὶ τύπους ἐξαλείφουσα, τῆς ἁμαρτίας μόνῃ, Θεογεννήτορ πανάμωμε.

Αἴτησις ὑπὸ τοῦ ἱερέως.

Ἐκφώνησις. "Οἱ σὺ εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν... Ἀμήν.

Βίτα ψάλλεται, Κάθισμα τῆς Ἀγίας εἰς ἤχον πλ. Δ'.
μὲ μέλος: *Τὴν σοφίαν καὶ Λόγον.*

Τὴν σοφίαν τὴν ὄντως ἐξ οὐρανοῦ, διὰ στόματος μάρτυς τοῦ Μιχαήλ, λαβοῦσα πανεύφημε, καὶ ἐν ἄλλοις ἀήττητε, τῇ μὲν σοφίᾳ τῇ ἔξω, τοὺς ῥήτορας ἐπηξας, τῇ δὲ σοφίᾳ τῇ θείᾳ, τὴν πλάνην ἐμείωσας. Ὅθεν καθορῶν σου, τὸν ἀγῶνα ὁ Κτίστης, παρέστη ἐνισχύων σε, δεῦρο λέγων ἀνάβηθι, οἱ θησαυροὶ γὰρ σε μένουσι. Πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἑορτάζουσι πόθῳ, τὴν ἀγίαν μνήμην σου.

Δόξα καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς. Ἦχος Δ'.

μὲ μέλος: *Κατεπλάγη Ἰωσήφ*

Ἡ ἀμίαντος ἀμνὰς, καὶ ἀκηλίδωτος παστάς, ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ, ἡ Θεοτόκος Μαριάμ, μετ' εὐφροσύνης εἰσάγεται παραδόξως ἦν ἄγγελοι Θεοῦ, δορυφοροῦσι φαιδρῶς, καὶ πάντες οἱ πιστοί, μακαριοῦσιν αἰεὶ, καὶ εὐχαρίστως ψάλλουσι ταύτῃ, ἀκαταπαύστως μεγάλη φωνῇ. Ἡμῶν ἡ δόξα καὶ σωτηρία Σὺ ὑπάρχεις Πανάχραντε.

Κανὼν τῆς Ἑορτῆς. — ᾠδὴ δ'. — Ἦχος Δ'.

» **Εἰρμός.** Τὴν ἀνεξιχνίαστον θεῖαν βουλήν, τῆς ἐκ τῆς Παρθένου σαρκώσεως, σοῦ τοῦ Ὑψίστου, ὁ προφήτης Ἀββακούμ, κατανοῶν ἐκραύγαζε: Δόξα τῇ δυνάμει Σου Κύριε.
» **Τροπάριον.** Πύλιν ἀδιόδευτον ὁ τοῦ Θεοῦ, οἶκος εἰσδεχό-

μενος σήμεραν, ἔπαινε Νόμον, τὴν λατρείαν καὶ σκιάν. Ὡς ἀληθῶς ἐπέφανε, κράζων τοῖς ἐν γῇ ἡ ἀλήθεια.

Ὁρος τὸ κατάσκιον, ὁ προσορῶν πάλαι Ἀββακούμ προεκήρυξεν, ἔνδον χωρῆσαν τῶν ἀδύτων τοῦ ναοῦ, τὰς ἀρετὰς ἐξηγήθησε, καὶ κατακαλύπτει τὰ πέρατα.

Ἰδωμεν παράδοξα πᾶσα ἡ γῇ, ξένα καὶ ἐξαισία πράγματα, πῶς ἡ Παρθένος, δι' ἀγγέλου τὴν τροφήν, εἰσδεχομένη σύμβολα, τῆς οἰκονομίας κομίζεται.

Ναὸς καὶ παλάτιον καὶ οὐρανός, ἔμψυχος ὀφθεῖσα θεό-νυμφε, τοῦ Βασιλέως, ἐν ναῷ τῷ νομικῷ ἀφιεροῦσαι σήμερον, τούτῳ τηρουμένη Πανάχραντε.

Κανὼν τῆς Ἀγίας. — Ὡδὴ δ'. — Ἦχος πλ. Δ'.

Εἰρμός. » Σὺ μου ἰσχύς Κύριε, σὺ μου καὶ δύναμις, σὺ Θεός μου, Σὺ μου ἀγαλλίαμα, ὁ πατρικοῦς κόλπους μὴ λιπών, καὶ τὴν ὑμετέραν πτωχείαν ἐπισκεψάμενος. Διὸ σὺν τῷ προφήτῃ Ἀββακούμ σοι κραυγάζω: Τῇ δυνάμει σου δόξα Φιλάνθρωπε.

Ἀθλητικὴν, Αἰκατερίνα τὴν ἔστασιν, ἐπεδείξω μάρτυς παναοίδιμῃ, τῷ δυσμενεῖ λίαν καρτερῶς, ἀντικαταστάσα, καὶ τοῦτον καταπατήσασα, ποσὶν ὠραϊσμένοις, τοῦ Σταυροῦ τῇ δυνάμει, ἀθλοφόρε μαρτύρων τὸ καύχημα.

Νύμφη Χριστοῦ, Αἰκατερίνα πανόλβιε, καθωράθης, θείας ὠραιότητος, φωτειδέσει μαρμαρυγαῖς, ἀγλαΐζομένη, καὶ κάλλει περιαστράπτουσα. Διὸ καὶ γηθομένη, μελωδεῖς τῷ Δεσπότη, τῇ δυνάμει σου δόξα φιλάνθρωπε.

Τυραννικὴν, ἀλαζονεῖαν ἐφαύλισας, καὶ τῷ θεῷ λόγῳ τῆς σοφίας σου, ὥς ἐκ βυθοῦ, τῆς ἀπατηλῆς δεισιδαιμονίας, τοὺς πλανωμένους ἐξήρπασας, διδάσκουσα κραυγάζειν, τῷ Χριστῷ μελωδοῦντας: Τῇ δυνάμει σου δόξα φιλάνθρωπε.

Δόξα Πατρὶ.

Ἡ εὐκλεὲς καὶ φωτοφόρος πανήγυρις, τῆς ἐνδόξου μνήμης σου Πανεύφημε, τῆς καρτερῶς θρόσος τοῦ ἐχθροῦ, καταπατησάσης, ὡς ἥλιος ἀνατείταλκεν, ἐν ἡ μεγαλοφώνως, τῷ Δεσπότη βοῶμεν: Τῇ δυνάμει σου δόξα φιλάνθρωπε.

Καὶ νῦν. Θεοτόκιον

Νῦν τὴν ἰσχύν, τῶν ἀθειούντων κατάβαλε, τῆς εἰκόνας Κόρη τὴν προσκύνῃσιν, σοῦ τῆς σεπτῆς, καὶ τοῦ ὑπὲρ νοῦν, ἐκ σοῦ σαρκωθέντος, καὶ κόσμον ὅλον φωτίσαντος, καὶ πάντων τῶν ἁγίων· τοὺς δὲ πίστει τιμῶντας, καταφαιδρυνον, μόνη Παύμνητε.

Κανὼν τῆς Ἑορτῆς. — Ὡδὴ ε'. — Ἦχος Δ'.

Εἰρμός. » Ἐξέστη τὰ σύμπαντα, ἐν τῇ σεπτῇ εἰσόδῳ σου: Σὺ γὰρ ἀπειρογάμε Παρθένε, ἔνδον εἰσηλθὲς ἐν τῷ ναῷ τοῦ Θεοῦ, ὥσπερ καθαρώτατος ναός, πᾶσι τοῖς ὑμνοῦσί σε, τὴν εἰρήνην βραβεύουσα.

Τροπάρια. Ἀγίασμα ἐνδοξον, καὶ ἱερὸν ἀνάθημα, σήμερον ἡ Πάναγνος Παρθένος, ἀνατεθεῖσα ἐν τῷ ναῷ τοῦ Θεοῦ, τῷ Παμβασίλει ἡμῶν Θεῷ, μόνῳ εἰς ἐνοίκησιν, συντηρεῖται ὡς οἶδεν αὐτός.

Τὸ κάλλος Πανάχραντε, τὸ τῆς ψυχῆς σου βλέπων ποτὲ, πίστει Ζαχαρίας ἀνεβόα: Σὺ εἶ τὸ λύτρον· σὺ εἶ ἡ πάντων χαρά· σὺ ἡ ἀνάκλησις ἡμῶν, δι' ἧς ὁ ἀχώρητος, χορηγός μοι ὀφθήσεται.

Ὡ τῶν ὑπὲρ ἔννοιαν, θαυμάτων σου Πανάχραντε! ξένη σου ἡ γέννησις ὑπάρχει· ξένος ὁ τρόπος ὁ τῆς αὐξήσεως· ξένα καὶ παράδοξα τὰ σά, πάντα θεονύμφευτε, καὶ βροτοῖς ἀνερμήνευτα.

Λυχνία πολύφωτος, ὑπάρχουσα θεόνυμφε, σήμερον ἐξέλαμψας ἐν οἴκῳ, τῷ τοῦ Κυρίου καὶ καταυγάζεις ἡμᾶς, τοῖς σεπτοῖς χαρίσμασιν ἀγνή, τοῖς τῶν θαυμασίων σου, Θεοτόκε Πανύμνητε.

Κανὼν τῆς Ἀγίας Ὡδὴ ε'. Ἦχος πλ. Δ'

Εἰρμός. » Ἵνα τί με ἀπώσω, ἀπὸ τοῦ προσώπου σου, τὸ ὡς τὸ ἄδυτον, καὶ ἐκάλυψέ με, τὸ ἀλλότριον σκότος τὸν φῶς τῶν ἐντολῶν; Ἀλλ' ἐπίστρεψόν με, καὶ πρὸς τὸ φῶς τῶν ἐντολῶν σου τὰς ὁδοὺς μου κατεύθυνον δέομαι.

Πόθῳ πυρπολουμένη, Μάρτυς παναοίδιμῃ, τῷ τοῦ Δεσπότη σου, καὶ ζητοῦσα τούτου, τὸ ἀμήχανον κάλλος θεάσασθαι, αὐθαρέτῳ γνώμῃ, τοῖς αἰκισμοῖς σαυτὴν παρέσχες, παρθενίας ἐκλάμπουσας χάρισιν.

Ἀθλοῖς ἱερωτάτοις, Κόρη καλλιπάρθενε καταλαμπρύνασα σεαυτὴν προφρόνως, ἀνελήλυθας πρὸς τὴν οὐράνιον, τοῦ Χριστοῦ παστάδα. Καὶ νῦν παιδρῶς τῷ σὺ Νυμφίῳ, γηθομένη συνήφθης πανόλβιε.

Δόξα Πατρὶ.

Νεᾶνις παιδροτάτη, ὥφθης ἀγαπήσασα, μόνον ἐράσιμον, καὶ ὀπίσω τούτου, συντονώτατον δρόμον διήνυσας. Εἰς ὁμήν τοῦ μύρου, σοῦ νοητῶς τοῦ κενωθέντος, ἐκβοῶσα δραμοῦμαι Νυμφίε μου.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίου.

Ἀληθῇ Θεοτόκον, πάντες ἐπιγινόντες σε, πάναγνε Δέσποινα.

να, τὸν ἐκ σοῦ τεχθέντα, Θεὸν Λόγον εἰδότες κηρύττομεν, ἐν δυαίν οὐδαίς, θελητικαῖς αὐτεξουσίαις, γνωρίζομενον Κόρη Θεόνυμφε.

Κανὼν τῆς Ἑορτῆς. Ὡδὴ ζ'. Ἦχος Δ'.

Εἰρμός. » Τὴν θεῖαν ταύτην καὶ πάντιμον τελοῦντες ἑορ-
» τὴν οἱ θεόφρονες, τῆς θεομήτορος· δεῦτε τὰς χεῖρας κροτῇ-
» σωμεν, τὸν ἐξ αὐτῆς τεχθέντα Θεὸν δοξαζόντες.

Τροπάρικ. Ὁ πάντα φέρων τῷ ῥήματι, εὐχῆς τῆς τῶν δι-
καίων ἐπήκουσε. Διὸ στερώσεως, λύσας τὴν νόσον ὡς εὐ-
σπλαγχνος, τὴν τῆς χαρᾶς αἰτίαν τούτοις δεδώρηται.

Γνωρίσαι θέλων ὁ Κύριος, τοῖς ἔθνεσιν αὐτοῦ τὸ σωτήριον,
τὴν ἀπειρόγαμον, νῦν ἐξ ἀνθρώπων παρέλαβε, καταλλαγῆς ση-
μεῖον καὶ ἀναπλάσεως.

Ὡς οἶκος οὔσα τῆς χάριτος, ἐν ᾧ οἱ θησαυροὶ ἐναπόκεινται
τῆς ἀπορρήτου Θεοῦ, οἰκονομίας Πανάχραντε, ἐν τῷ ναῷ με-
τέσχες τῆς ἀκηράτου τρυφῆς.

Διάδημά σε βασιλεῖον, δεξάμενος ναὸς θεονύμφευτε, κατε-
φαιδρύνετο, καὶ ὑπεχώρει τοῖς κρείττοσι, τῶν προορηθέντων
βλέπων ἐν σοὶ τὴν ἔκβασιν.

Κανὼν τῆς Ἀγίας. Ὡδὴ ζ'. Ἦχος πλ. Δ'.

Εἰρμός. » Ἀβυσσος ἀμαρτιῶν, καὶ πταισμάτων καταιγίς
» με ταράττει, καὶ πρὸς βυθὸν βιαίως συνωθεῖ ἀπογνώσεως.
» Ἄλλ' αὐτὸς τὴν κραταιὰν χεῖρά μοι ἔκτεινον, ὡς τῷ Πέτρῳ
» καὶ ἐκ βυθοῦ φθορᾶς ἀνάγαγε.

Ὅλην σε περικαλλῇ, παρθενίας ἀπαστράπτουσαν αἴγλη,
μαρτυρικοῖς τε Κόρη, φοινιχθεῖσαν ἐν αἵμασι, καθορῶν ὁ ἀγα-
θός, Λόγος καὶ ἄχραντος, ἐν θαλάμοις ἐπουρανίοις κατεσκή-
νωσεν.

Ἰσχυσας διὰ Σταυροῦ, τῶν τυράννων καταλῦσαι τὸ κρά-
τος, καὶ κοσμηκῆς σοφίας, διελέγξαι τὸ μάταιον, θεοπνεύστου
διδασκῆς, βρούσα δόγματα, μεγαλόφρων Αἰκατερίνα πανα-
οίδιμε.

Δόξα Πατρὶ.

Δόλω πρόην τὸν Ἀδὰμ, Παραδείσου τῆς τρυφῆς ἐκβαλόν-
τα, τῶν αἰκισμῶν τοὺς πόνους, καρτερῶς ὑπομείνασα, κατα-
βέβληκας εἰς γῆν, μάρτυς πανένδοξε, καὶ στεφάνοις τῆς Βασι-
λείας ἑσπεράνῃσαι.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίου.

Πλεόν μοι τὸν Κριτὴν, τὸν Υἱόν σου Θεοτόκε Παρθένε,
ταῖς σαῖς λιταῖς γενέσθαι, ἐν ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, λυτρωτὴν τε
τῶν δεινῶν. Μῆτερ ἀπέργασαι. Σοὶ γὰρ μόνη τὰ τῆς ἐλπίδος
ἀνατίθημι.

Ἀἴτησις ὑπὸ τοῦ ἱερέως.

Ἐκφώνησις. Σὺ γὰρ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῆς εἰρήνης,
Ὁ ἀναγνώστης. Τὸ Κοντάκιον τῆς Ἀγίας. Ἦχος Β'.
εἰς τὸ μέλος: «Τὰ ἄνω ζητῶν».

Χορεῖαν σεπτὴν, ἐνδῶς φιλομάρτυρες, ἐγείρατε
νῦν, γεραίροντες τὴν Πάνσοφον, Αἰκατερίναν. Αὕτη
γὰρ ἐν σταδίῳ τὸν Χριστὸν ἐκήρυξε, καὶ τὸν ὄφιν ἐπά-
τησε, ῥητόρων τὴν γνῶσιν καταπτύσασα.

Οἶκος τοῦ Κοντακίου.

Τὴν ἐκ Θεοῦ σοφίαν, λαβοῦσα παιδιόθεν ἡ μάρτυς,
καὶ τὴν ἔξω καλῶς σοφίαν πᾶσαν μεμάθηκε. Γνοῦσα δὲ
ἐκ ταύτης, τὴν τῶν στοιχείων κίνησιν τε καὶ ποίησιν
κατὰ λόγον, καὶ τὸν αὐτὰ ἐξ ἀρχῆς διὰ Λόγου ποιή-
σαντα, αὐτῇ τὴν εὐχαριστίαν, ἐν νυκτὶ καὶ ἡμέρᾳ προ-
σέφερε. Τὰ δὲ εἰδῶλα καθεῖλε, καὶ τοὺς ταῦτα ἀφρόνως
λατρεύοντας, ῥητόρων τὴν γνῶσιν καταπτύσασα.

Μηνολόγιον

1) Τῇ ΚΕ'. τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου, μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῆς
Ἀγίας καὶ ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος καὶ πανσόφου Νύμφης
τοῦ Χριστοῦ Αἰκατερίνης.

Στίχοι. Αἰκατερίνα καὶ σοφὴ καὶ Παρθένο·
Ἐκ δὲ ξίφους καὶ μάρτυς ὦ καλὰ τρία!
Εἰκάδι πέμπτη, ἄορ κατέπνευνε ῥήτορα Κούρην.

2) Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, οἱ ἅγιοι ἑκατὸν πεντήκοντα ῥήτορες,
οἱ διὰ τῆς ἁγίας Αἰκατερίνης τῷ Χριστῷ πιστεύσαντες, πυρὶ
θανατωθέντες τελειοῦνται.

3) Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, ἡ ἁγία Βασίλισσα, ἡ γαμετὴ Μαξεντίου,
ξίφει θανατωθεῖσα τελειοῦται.

4) Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ ἅγιος Πορφύριος ὁ Στρατηλάτης, σὺν
τοῖς διακοσίοις αὐτοῦ στρατιώταις, ξίφει θανατωθέντες τε-
λειοῦνται.

5) Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐγένετο ἡ ἄθλησις τοῦ ἁγίου Μεγαλο-
μάρτυρος Μερχουρίου.

6) Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ δσίου πατρὸς ἡμῶν Πέτρου
τοῦ Ἑσυχαστοῦ.

7) Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, οἱ ἅγιοι ἑξακόσιοι ἐβδομήκοντα μάρτυ-
ρες ξίφει θανατωθέντες τελειοῦνται.

Ταῖς τῶν Ἀγίων σου προσεβείαις, Χριστέ ὁ Θεός, ἐλέησον
καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Κανὼν τῆς Ἑορτῆς. ᾠδὴ ζ'. Ἦχος Δ'.

Εἰρμός. » Οὐκ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει οἱ Θεόφρονες, παρὰ
» τὸν κτίσαντα. Ἀλλὰ πυρὸς ἀπειλὴν, ἀνδρείως πατήσαντες,
» χαίροντες ἔψαλον : Ὑπερύμνητε, ὁ τῶν πατέρων Κύριος, καὶ
» Θεὸς εὐλογητὸς εἰ.

Τροπάρια. Ἰδοὺ σήμερον, ἐπέλαμψε τοῖς πέρασι, ἔαρ εὐ-
φρόσυνον, καταφαιδρῦνον ἡμῶν, ψυχὴν καὶ διάνοιαν, καὶ νοῦν
τῇ χάριτι, ἡ πανήγυρις, τῆς Θεοτόκου σήμερον, μυστικῶς εὐω-
χηθῶμεν.

Δορυφορήτωσαν, σήμερον τὰ σύμπαντα, τῇ βασιλίδι, Μη-
τροί, ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, Ἀγγέλων τὰ τάγματα, καὶ τῶν βρο-
τῶν ἡ πληθύς, καὶ βοάτωσαν. Ἐν τῷ ναῷ εἰσάγεται, ἡ χαρὰ
καὶ ἡ λύτρωσις.

Ὁ τοῦ γραύματος, παρέδραμεν ἐξέλιπε, νόμος καθάπερ
σκιά, καὶ αἱ τῆς χάριτος, ἀκτῖνες ἐπέλαμψαν, ἐν τῷ ναῷ τοῦ
Θεοῦ, εἰσαχθείσης σου, Παρθενομήτορ Ἀχραντε, ἔσαι εὐλο-
γημένη.

ὑποτέτακται, τῷ τόκῳ σου Πανάχραντε, ὡς ποιητῇ καὶ
Θεῷ, ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, καὶ τὰ καταχθόνια, καὶ πᾶσα
γλῶσσα βροτῶν, ὅτι Κύριος, ὁμολογεῖ ἐπέφανεν, ὁ Σωτὴρ τῶν
ψυχῶν ἡμῶν.

Κανὼν τῆς Ἀγίας. ᾠδὴ ζ'. Ἦχος πλ. δ'.

Εἰρμός. » Θεοῦ συγκατάβασιν, τὸ πῦρ ἡδέσθη ἐν Βαβυ-
» λῶνι ποτε, διὰ τοῦτο οἱ παῖδες, ἐν τῇ καμίνῳ ἀγαλλομένῳ
» ποδί, ὡς ἐν λειμῶνι χορεύοντες ἔψαλλον : Εὐλογητὸς ὁ Θεός,
» ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν.

Μαρτύρων τὸ καύχημα, τῆς εὐσεβείας μύστης γεγένη-
σαι, τῷ λαμπρῷ σου Νυμφίῳ, μαρτύρων δῆμον προσαγα-
γούσα Χριστῷ, μεθ' οὗ κραυγάζεις Πανεύφημε ψάλλουσα :
Εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν.

Ὁ λόγος σου πάνσοφε, πρὸς σωτηρίαν πολλοὺς ἐξήρπασεν,
ἐξ εἰδωλομανίας, καὶ φωτοφόρους ἔδειξε μάρτυρας, μεγαλοφώ-
ως σὺν σοὶ ἀνακραζόντας : Εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὁ τῶν πατέ-
ρων ἡμῶν.

Δόξα Πατρί.

Νεάνις ὀπίσω σου, ἀκολουθοῦσα σοὶ προσενήνεται, διὰ
ἕϊφους τηθεῖσα, σὸν μιμουμένη, πάθος τὸ ἄχραντον, καὶ
τῷ κτίστῃ βοῶσα καὶ λέγουσα : Εὐλογητὸς ὁ Θεός ὁ τῶν πα-
τέρων ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ἅγιον ὁ ἅγιος, ἐν σοὶ ἁγίως κατασκηνώσας ἄγνή, Θεο-
τόκε Παρθένε, σεσαρκωμένος ἐκ σοῦ γεγέννηται, διὰ τὸ σῶσαι

τούς πίστει κραυγάζοντας : Εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὁ τῶν πατέρων
ἡμῶν.

Κανὼν τῆς Ἑορτῆς. ᾠδὴ η'. Ἦχος Δ'.

Εἰρμός. » Ἀκουε Κόρη Παρθένε ἀγνή· εἰπάτω δὲ ὁ Γα-
» βριὴλ βουλὴν Ὑψίστου, ἀρχαίαν ἀληθινὴν· γενοῦ πρὸς ὑπο-
» δοχὴν ἐτοίμη Θεοῦ. Διὰ σοῦ γὰρ ὁ ἀχώρητος, βροτοῖς συνα-
» ναστρέφεται. Διὸ καὶ χαίρων βοῶ : Εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα,
» Κυρίου τὸν Κύριον.

Τροπάρια. Ἀχραντον ναὸν ἐν οἴκῳ Θεοῦ, προσάγουσα
Ἄννα ποτέ, βοῶσα ἔφη, ἐν πίστει τῷ Ἰερεῖ. Γονὴν τὴν ὑπὸ
Θεοῦ, δοθεῖσαν καμοί. δεδεγμένος νῦν εἰσάγαγε, ἐν τῷ ναῷ
τοῦ Κτίστου σου, καὶ χαίρων ψάλλε αὐτῷ : Εὐλογεῖτε πάντα
τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον.

Ἐφησεν ἰδὼν τῇ Ἄννῃ ποτέ, ἐν πνεύματι ὁ Ζαχαρίας·
Ζωῆς Μητέρα εἰσάγεις ἀληθινὴν, ἣν περ τηλαυγῶς οἱ προφη-
ται Θεοῦ, Θεοτόκον προεκήρυξαν, καὶ πῶς ναὸς χωρήσει αὐ-
τήν; Διὸ θαυμάζων βοῶ : Εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα, Κυρίου
τὸν Κύριον.

Ἰκέτις Θεοῦ κατέστην ἐγώ, ἀντέφησεν Ἄννα αὐτῷ, κα-
λοῦσα τοῦτον ἐν πίστει καὶ προσευχῇ, λαβεῖν τῆς ἐμῆς ὠδι-
νος καρπόν. Μετὰ τόκον δὲ τὸ κύημα, προσάγειν τῷ παρέ-
χοντι. Διὸ σκιρτῶσα βοῶ : Εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα, Κυρίου
τὸν Κύριον.

Νόμιμον ὄντως τὸ ἔργον ἐστίν, ὁ Ἰερεὺς ἔφη αὐτῇ. Ἐέον
δὲ πάντῃ, τὸ πρᾶγμα κατανοῶ. Ὅρων τὴν προσαγομένην ἐν
οἴκῳ Θεοῦ, παραδόξως ὑπερβαίνουσαν τὰ Ἅγια τῇ χάριτι.
Διὸ καὶ χαίρων βοῶ : Εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα Κυρίου τὸν
Κύριον.

Φώννυμαι ἔφη ἡ Ἄννα αὐτῷ, μανθάνουσα ἅπερ λαλεῖς.
Συνεῖς γὰρ ταῦτα τῷ Πνεύματι τοῦ Θεοῦ, τρανῶς τὰ τῆς
Παρθένου ἐκήρυξας. Ὑποδέχου οὖν τὴν ἄχραντον, ἐν τῷ ναῷ
τοῦ Κτίστου σου, καὶ χαίρων ψάλλε αὐτῷ : Εὐλογεῖτε πάντα
τὰ ἔργα, Κυρίου τὸν Κύριον.

Φωσφόρος ἡμῖν ἀνῆψε λαμπάς, ἐβόησεν ὁ Ἰερεὺς, χαρὰν
μεγίστην ἐπλάμπουσα ἐν ναῷ. Ψυχὰι προφητῶν συνευφραίνε-
σθωσαν, ὡς παρὰ δόξα θεώμεναι, ἱελούμενα ἐν οἴκῳ Θεοῦ,
καὶ ἐκβοάτωσαν νῦν : Εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα, Κυρίου τὸν
Κύριον.

Κανὼν τῆς Ἀγίας. ᾠδὴ η'. Ἦχος πλ. δ'.

Εἰρμός. » Ἑπταπλασίως κάμινον, τῶν Χαλδαίων ὁ τύραν-
» νος τοῖς θεοσεβέσιν, ἐμμανῶς ἐξέκαυσε. Δυνάμει δὲ κρείτ-
» τονι, περισωθέντας τούτους ἰδὼν, τὸν Δημιουργὸν καὶ Λυ-

» τρωτήν, ἀνεβόα, οἱ Παῖδες εὐλογοῖτε, Ἱερεῖς ἀνυμνεῖτε, λαὸς
» ὑπερυψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Σαῖς διδασχαῖς Βασίλισσα, πειθαρχοῦσα προέδραμε, τῇ
θεοσεβείᾳ· καὶ στερωθῶς ὑπέμεινε, τῶν πόνων τὴν αἴσθη-
σιν, καὶ βασιλείας τῶν οὐρανῶν, τῆς ἀδιαδόχου προφανῶς
ἠξιώθη, βοῶσα : Τὸν Δεσπότην, Ἱερεῖς εὐλογοῖτε, λαὸς ὑπερυ-
ψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Μετὰ μαριτύρων γένοιτο, τῶν πιστῶν τὰ αἰτήματα· ἡ γὰρ
ἀθλοφόρος, τῷ Χριστῷ παρίσταται, αἰτοῦσα τὰ κρείττονα, καὶ
σωτηρίαν, πρόξενον, τοῖς τὴν παναγίαν, καὶ σεπτήν αὐτῆς μνή-
μην, προθύμως ἐκτελοῦσι, καὶ πιστῶς μελωδοῦσι : Λαὸς ὑπερυ-
ψοῦτε, Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ἀναπετάσας δέχεται, ὁ νυμφίος σε Πάνσοφε, πύλας παρα-
δείσου, καὶ πασιτάδα πάνσεμνον, οἰκεῖν παρεσκεύασε, καὶ βασι-
λείας μέτοχον, ὡς συγκοινωνόν, τῶν παθημάτων δεικνύει, ᾧ
νῦν παρισταμένη, Βασιλέων θυγάτηρ, λαμπρῶς πεποικιλμένη,
ἡμῶν μὴ ἐπιλάθῃ.

Δόξα Πατρί.

Σεσοφισμένοι : ὀφείμασιν, ἐπειράτο ὁ τύραννος, πιθανολο-
γίας, ὁ δεινὸς χρησάμενος, ἐκλύειν τὴν ἕνστασιν, τὴν σὴν ἐλπί-
σας ἔνδοξε· ἀλλὰ νυμφευθῆναι, τῷ Χριστῷ βουλομένη, ἔβρας :
Τὸν Δεσπότην, Ἱερεῖς εὐλογοῖτε, λαὸς ὑπερυψοῦτε, εἰς πάντας
τοὺς αἰῶνας.

Καὶ νῦν.—Θεοτοκίον.

Ἱερωτέρα πέφνηας, Θεοτόκε Πανάνωμε, τῆς ὑπερκοσμίου,
τῶν Ἀγγέλων τάξεως. Τὸν τούτων γὰρ τέτοκας, Δημιουργόν
καὶ Κύριον, ἐκ παρθενικῆς, ἀπειρογάμου νηδύος, ἐν δύο ταῖς
οὐσίαις, ἀσυγχύτως ἀτρέπτως, μιᾷ δὲ ὑποστάσει, Θεὸν σεσαρκω-
μενον.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν Κανόνων
ψάλλονται αἱ ἐξῆς Καταβασαίαι.

Καταβασία ᾠδῆς α'. » Χριστὸς γεννᾶται, δοξάσατε. Χρι-
» στὸς ἐξ οὐρανῶν, ἀπαντήσατε· Χριστὸς ἐπὶ γῆς, ὑψώθητε.
» Ἀσπασαί τῷ Κυρίῳ πάντα ἡ γῆ, καὶ ἐν εὐφροσύνῃ, ἀνυμνήσατε
» λαοί, ὅτι δεδόξασται.

Καταβασία ᾠδῆς γ'. » Τῷ πρὸ τῶν αἰώνων, ἐκ Πατρὸς
» γεννηθέντι, ἀρρεύτως Υἱῷ, καὶ ἐπ' ἐσχάτων ἐκ Παρθένου,
» σαρκωθέντι ἀσπύρως, Χριστῷ τῷ Θεῷ βοηθώμεν : Ὁ ἀνυψώ-
» σας τὸ κέρας ἡμῶν, Ἅγιος εἰ Κύριε.

Καταβασία ᾠδῆς δ'. » Ῥάβδος ἐκ τῆς ῥίζης Ἰεσαί, καὶ
» ἄνθος ἐξ αὐτῆς Χριστέ, ἐκ τῆς Παρθένου ἀνέβλαστης, ἐξ
» ὄρους ὁ αἰνετός, κατασκήνου, δασέος. Ἦλθες σαρκωθείς ἐξ
» ἀπειράνδρου, ὁ ἄυλος καὶ Θεός. Δόξα τῇ δυνάμει σου Κύριε.

Καταβασία ᾠδῆς ε'. » Θεὸς ὢν εἰρήνης, πατὴρ οἰκτιρῶν
» τῆς μεγάλης βουλῆς σου τὸν Ἀγγελον, εἰρήνην παρεχόμενον,
» ἀπέστειλας ἡμῖν. Ὅθεν θεογονωσίας πρὸς φῶς ὀδηγηθέντες,
» ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζοντες, δοξολογοῦμέν σε φιλόπνευστε.

Καταβασία ᾠδῆς ς'. » Σπλάγγων Ἰωάνν ἔμβροτον ἀπήμε-
» σεν· ἐνάλιος θῆρ, οἷον ἐδέξατο· Τῇ Παρθένῳ δὲ ἐνοικίσας ὁ
» Λόγος, καὶ σάρκα λαβὼν, διελήλυθε φυλάξας ἀδιάφθορον. Ἦς
» γὰρ οὐχ' ὑπέστη θεύσεως, τὴν τεκοῦσαν κατέσχευ ἀπήμαντον.

Καταβασία ᾠδῆς ζ'. » Οἱ παῖδες εὐσεβείᾳ συντραφέντες,
» δυσσεβοῦς προστάγματος καταφρονήσαντες, πυρὸς ἀπειλὴν οὐκ
» ἐπιτοήθησαν, ἀλλ' ἐν μέσῳ τῆς φλογός, ἐστῶτες ἑψαλλον : Ὁ
» τῶν πατέρων Θεός, εὐλογητὸς εἰ.

Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν, καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Καταβασία ᾠδῆς η'. » Θαύματος ὑπερφυοῦς, ἡ δροσοβό-
» λος ἐξεκόνισε κάμινος τύπον. Οὐ γὰρ, οὐδ' ἐδέξατο φλέγει
» νέους, ὡς οὐδὲ πῦρ τῆς Θεότητος, Παρθένου ἦν ὑπέδυν νηδύν·
» Διὸ ἀνιμνούντες ἀναμέλπωμεν : Εὐλογῆτω ἡ κτίσις πᾶσα τὸν
» Κύριον, καὶ ὑπερυψοῦται εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

**Ὁ Διάκονος. Τὴν Θεοτόκον καὶ Μητέρα τοῦ φωτός, ἐν
ὑμνοῖς τιμῶντες μεγαλύνωμεν.**

Ὁ Χορός. ψάλλει τὴν θ'. ᾠδὴν τῆς Ἑορτῆς μετὰ τῶν
Μεγαλυναρίων.

Μεγαλυνάριον. Ἀγγελοι τὴν Εἴσοδον τῆς Πανάγου, ὁρῶντες ἐξεπλή-
ττοντο πῶς ἡ Παρθένος εἰσῆλθεν εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἀγίων.

Εἰσμός. » Ὡς ἐμπύχῳ Θεοῦ κιβωτῷ, ψαύετω μηδαμῶς χεῖρ
» ἀμυήτων· χεῖλη δὲ πιστῶν τῇ Θεοτόκῳ ἀσιγήτως, φωνῇ τοῦ
» ἀγγέλου ἀναμέλποντα, ἐν ἀγαλλιᾷ βόατω : Ὅντως ἀνωτέρα
» πάντων ὑπάρχεις Παρθένε Ἀγνή.

Ἀγγελοι τὴν εἴσοδον τῆς Πανάγου, ὁρῶντες ἐξεπλήττοντο, πῶς μετὰ
δόξης εἰσῆλθεν εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἀγίων.

Ὡς ὑπέρλαμπρον Θεοτόκε ἀγνή, ψυχῆς τὸ καθαρὸν ἔχουσα
κάλλος, χάριτος Θεοῦ δ' ἐμπιπταμένη οὐρανόθεν, φωτὶ αὐδίῳ
καταναγάζεις αἰεὶ, τοὺς ἐν εὐφροσύνῃ βοῶντας. Ὅντως ἀνωτέρα
πάντων ὑπάρχεις Παρθένε Ἀγνή.

Ἀγγελοι τὴν εἴσοδον τῆς Παρθένου, ὁρῶντες ἐξεπλήττοντο, πῶς πα-
ραδόξως εἰσῆλθεν, εἰς τὸ Ἅγια τῶν Ἀγίων.

Ὑπερίπταται Θεοτόκε Ἀγνή, τὸ θαῦμά σου τὴν δύναμιν
τῶν λόγων. Σῶμα γὰρ ἐν σὶ καταναῶ ὑπὲρ λόγον, ὁδὸς ἁμαρ-
τίας ἀνεπίδεκτον : Ὅθεν εὐχαρίστως βοῶ σοι : Ὅντως ἀνωτέρα
πάντων ὑπάρχεις Παρθένε Ἀγνή.

Ἀγγελοι καὶ ἄνθρωποι τῆς Παρθένου, τὴν Εἴσοδον τιμῶμεν, ὅτι
ἐν δόξῃ εἰσῆλθεν εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἀγίων.

Παραδόξως προδιεῦπου ἀγνή, ὁ Νόμος Σε σκηνὴν καὶ

θείαν Στάμνον, ξένην Κιβωτὸν καὶ καταπέτασμα καὶ Ῥάβδον, Ναὸν ἀκατάλυτον καὶ Πύλιν Θεοῦ. Ὅθεν ἐκδιδάσκει σοι κρα-
ζειν: Ὅντως ἀνωτέρα πάντων ὑπάρχεις Παρθένε Ἀγνή.

Ἄγγελοι τὴν Εἰσοδὸν τῆς Παρθένου, ὁρῶντες κατεπλήττοντο, πῶς
θεαρέστως εἰσῆλθεν, εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων.

Μελῳδῶν σοι προεκελάθει Δαβίδ, λαλῶν σε θυγατέρα Βα-
σιλέως. Κάλλει ἀρετῶν, ἐκ δεξιῶν παρισταμένην, ἰδὼν τοῦ Θεοῦ
πεποικιμένην σε. Ὅθεν προφητεύων ἐβόα: Ὅντως ἀνωτέρα
πάντων ὑπάρχεις Παρθένε Ἀγνή.

Ἄγγελοι σκιρτήσατε σὺν ἁγίοις, Παρθένοι συγχορεύσατε, ἡ γὰρ θεό-
παις εἰσῆλθεν, εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων.

Θεοδόχον προθεωρῶν Σολομὼν, ἠνίκατό σε Πύλιν βασι-
λέως, ζῶσάν τε πηγὴν ἐσφραγισμένην, ἐξ ἧς τὸ ἀδόλωτον ἡμῖν
προῆλθεν, ὕδαρ τοῖς ἐν πίστει βοῶσιν: Ὅντως ἀνωτέρα πάντων
ὑπάρχεις παρθένε Ἀγνή.

Ἄγγελοι καὶ ἄνθρωποι τὴν Παρθένον, ἐν ὕμνοις μεγαλύνωμεν· θεο-
πρεπῶς γὰρ εἰσῆλθεν, εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων.

Διανέμεις χαρισμάτων τὴν σὴν, γαλήνην Θεοτόκε τῇ ψυχῇ
μου, βρούσασα ζωὴν, τοῖς Σὲ τιμῶσι κατὰ χρέος. Αὐτὴ περιέ-
πουσα καὶ σκέπουσα, καὶ διατηροῦσα βοᾷ Σοι: Ὅντως ἀνωτέ-
ρα πάντων, ὑπάρχεις Παρθένε Ἀγνή.

Τοῦ Δευτέρου Κανόνος.—Ὠδὴ θ'.—Ἦχος α'.

Μεγαλυνάριον. Μεγάλυνον ψυχὴ μου, τὴν προσενεχθεῖσαν, ἐν τῷ ναῷ
Κυρίου, καὶ εὐλογηθεῖσαν, χερσὶ τῶν Ἱερέων.

Ἐκ τῶν δικαίων προῆλθεν, Ἰωακείμ καὶ τῆς Ἀννης, ἐπαγ-
γελίας ὁ καρπός, ἡ θεόπαις Μαρία. Καὶ ὡς θυμίαμα δεκτόν,
σαρκὶ νηπιάζουσα προσφέρεται, ἱερῷ ἐν Ἀγίῳ, ὡς Ἀγία εἰς τὰ
Ἅγια οἰκεῖν.

Μεγάλυνον ψυχὴ μου κλπ.

Τὴν νηπιάζουσαν φύσει, καὶ ὑπὲρ φύσιν Μητέρα, ἀναδειχ-
θεῖσαν τοῦ Θεοῦ, εὐφημήσωμεν ὕμνοις. Ἐν τῷ ναῷ τῷ νομικῷ,
Κυρίῳ γὰρ σήμερον προσφέρεται, εἰς δσμὴν εὐωδίας τῶν Δι-
καίων, ὡς καρπὸς πνευματικός.

Μεγάλυνον ψυχὴ μου κλπ.

Σὺν τῷ Ἀγγέλῳ τὸ χαῖρε, τῇ Θεοτόκῳ προσφόρος, ἀναβοή-
σωμεν πιστοί: Χαῖρε πάγκαλε Νύμφη· χαῖρε νεφέλῃ φωτεινῇ,
ἐξ ἧς ἡμῖν ἔλαμψεν ὁ Κύριος, τοῖς ἐν σκότει ἀγνοίας καθημέ-
νοις, χαῖρε πάντων ἡ ἐλπίς.

Μεγάλυνον ψυχὴ μου κλπ.

Ὑμνον ἐπάξιον πᾶσα, τῇ Θεοτόκῳ ἡ κτίσις, σὺν τῷ Ἀγγέ-
λῳ Γαβριὴλ, ἀνακράζει βοῶσα. Χαῖρε ἡ Μήτηρ τοῦ Θεοῦ, δι'
ἧς ἐλυτρώθημεν Πονάμωμε, τῆς ἀρχαίας κατάρας, γεγυνοῦσας
ἀφ' αἰτίας κοινωνοί.

Μεγάλυνον ψυχὴ μου κλπ.

Ἡ τῶν ἁγίων Ἀγία, καὶ θεομήτωρ Μαρία, ταῖς ἱκεσίαις σου
ἀγνή, ἐλευθέρωσον ἡμᾶς, ἐκ τῶν παγίδων τοῦ ἐχθροῦ, καὶ πά-
σης αἰρέσεως καὶ θλίψεως, τοὺς πιστῶς προσκυνοῦντας τὴν εἰκό-
να, τῆς ἁγίας σου μορφῆς.

Μεγάλυνον ψυχὴ μου κλπ.

Τῶν Χερουβὶμ ὑπερτέρα, τῶν Σεραφεὶμ ἀνωτέρα, καὶ πλα-
τυτέρα Οὐρανῶν, ἀνεδείχθης Παρθένε, ὡς τὸν ἀχώρητον παντί,
ἐν μήτρᾳ χωρήσασα Θεὸν ἡμῶν, καὶ τεκοῦσα ἀφράστως, ὃν δυ-
σώπει ἐκτενῶς ὑπὲρ ἡμῶν.

Δόξα Πατρὶ... Μεγάλυνον ψυχὴ μου, τῆς Τρισυποστάτου καὶ ἀδιαιρέ-
του, Θεότητος τὸ κράτος.

Τὴν τρισυπόστατον φύσιν, καὶ ἀδιαιρέτον δόξαν, τὴν ἐν Θεό-
τητι μιᾷ—ὕμνουμένην ἀπαύστως, ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς, Τριά-
δα ἀχώριστον δοξάζωμεν, σὺν υἱῷ τὸν Πατέρα, καὶ τὸ Πνεῦμα
προσκυνοῦντες εὐσεβῶς.

Καὶ νῦν... Μεγάλυνον ψυχὴ μου, τὴν λυτρωσαμένην ἡμᾶς ἐκ τῆς
κατάρας.

Ὑπὸ τὴν σὴν εὐσπλαχνίαν, τοὺς καταφεύγοντας πίστει, καὶ
προσκυνοῦντας εὐσεβῶς, τὸν Υἱόν σου Παρθένε, Θεογεννητορ
ὡς Θεόν, τοῦ κόσμου καὶ Κύριον ἱκέτευε, ἐκ φθορᾶς καὶ κιν-
δύνων λυτρωθῆναι, καὶ παντοίων πειρασμῶν.

Καταβασία τῆς θ'. ὡδῆς.

» Μεγάλυνον ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν, καὶ ἐνδοξοτέραν
» τῶν ἄνω στρατευμάτων.

» Μυστήριον ξένον, ὁρῶ καὶ παράδοξον. Οὐρανὸν τὸ σπή-
» λαιον. Θρόνον χερουβικόν, τὴν Παρθένον· τὴν φάτιν χω-
» ρίον, ἐν ᾧ ἀνεκλίθη ὁ ἀχώρητος, Χριστὸς ὁ Θεός, ὃν ἀνυ-
» μνοῦντες μεγαλύνωμεν.

Αἴτησις ὑπὸ τοῦ Ἱερέως.

Ἐκφώνησις. *Ὅτι Σὲ αἰνοῦσι πᾶσαι αἱ δυνάμεις τῶν
οὐρανῶν...*

Εἶτα ψάλλονται τὰ Ἐξαποστειλάρια, πρῶτον τῆς Ἀγίας, καὶ ἔπειτα
τῆς ἑορτῆς.

α.) τῆς Ἀγίας με μέλος: *Ἐν πνεύματι τῷ ἱερῷ.*

Ἐνεύρωσας τὸ φρόνημα, γυναικῶν ᾧ Παρθένε, Αἰκατερίνα
πάντιμε, ἀθλοφόρον ἡ δόξα. Καὶ φιλοσόφων ἄγνοιαν, ἐν θεῷ
διήλεξας, ὡς λῆρον οὖσαν καὶ μῦθον, τὴν πανάμωμον ὄντως,
καὶ Μητέρα τοῦ θεοῦ, συλλήπτورا κεκτημένη.

β.) Τῆς ἑορτῆς κατὰ τό: *Γυναῖκες ἀκουεῖσθε.*

Ἦν πάλαι προκατήγγειλε, τῶν προφητῶν ὁ Σύλλογος,
Στάμνον καὶ Ράβδον καὶ Πλάκα καὶ ἀλατόμητον ὄρος, Μαρίαν

τὴν Θεόπαιδα, πιστῶς ἀνευφημήσωμεν. Σήμερον γὰρ εἰσάγεται εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἀγίων, ἀνατραφῆναι Κυρίῳ.

Ὁ χορὸς. Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν Οὐρανῶν, αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν τοῖς ὑψίστοις. Σοὶ πρέπει ὕμνος τῷ Θεῷ.

Αἰνεῖτε αὐτὸν πάντες οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ. Αἰνεῖτε αὐτὸν πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐτοῦ. Σοὶ πρέπει ὕμνος τῷ Θεῷ.

Εἰτα ψάλλονται οἱ Αἱνοί, ἀνά τρία τροπάρια τῆς Ἑορτῆς καὶ τῆς Ἀγίας.—Δόξα τῆς Ἀγίας καὶ νῦν τῆς ἑορτῆς.

Στίχος. Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐπὶ ταῖς δυναστείαις αὐτοῦ. Αἰνεῖτε αὐτὸν κατὰ τὸ πλῆθος τῆς μεγαλωσύνης αὐτοῦ.

Ἦχος α΄. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Λαμπαδηφόροι Παρθένοι, τὴν Ἀειπάρθενον, παιδρῶς ὁδοποιοῦσαι, προφητεύουσιν ὄντως, ἐν Πνεύματι τὸ μέλλον. Ναὸς γὰρ Θεοῦ, ἡ Θεοτόκος ὑπάρχουσα, πρὸς τὸν Ναὸν μετὰ δόξης παρθενικῆς, νηπιόθεν ἐμβιβάζεται.

Στίχος. Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν ἡχῷ σάλπιγγος, αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν ψαλτηρίῳ καὶ κιθάρῃ.

Ἐπαγγελίας ἁγίας, καὶ ὁ καρπὸς εὐκλείης, ἡ Θεοτόκος ὄντως ἀνεδείχθη τῷ κόσμῳ, ὡς πάντων ὑπερέτρα· ἡ εὐσεβῶς προσεγομένη ἐν οἴκῳ Θεοῦ, τὴν προσευχὴν τῶν τεκόντων ἀποπληροῖ, συντηρουμένη Θεῷ Πνεύματι.

Στίχος. Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν τυμπάνῳ καὶ χορῷ, αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν χορδαῖς καὶ ὄργάνῳ.

Ἐπουρανίῳ τραπεῖσα, Παρθένη ἄρτι πιστῶς, ἐν τῷ ναῷ Κυρίου, ἀπεκύησας κόσμῳ, ζωῆς ἄρτον τὸν Λόγον· ᾧ ὡς γὰρ ἐκλεκτὸς καὶ πανάμωμος, προσημνηστεύθης τῷ Πνεύματι μυστικῶς, νυμφευθεῖσα τῷ Θεῷ καὶ Πατρί.

Στίχος. Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν κυμβάλοις εὐήχοις, αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν κυμβάλοις ὑδαγμοῦ, πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον.

Τῆς Ἀγίας. Ἦχος Δ΄.—**Ἐδωκας σημείωσιν.**

Μνήμην τὴν πανίερρον, Αἰκατερίνα πανεύφημε, τῆς σεπτῆς σου ἀθλήσεως, τελούντες δοξάζομεν, ἐν φωναῖς ἀπαύστοις, τὸν δεδωρημένον ὑπομονὴν σοι καρτεράν, καὶ νικηφόρον σε ἀναδείξαντα, καὶ λόγον χορηγήσαντα, καταπτοῦντα τοὺς ῥήτορας, Ἰησοῦν τὸν φιλόφιλανθρωπον, καὶ Σωτῆρα καὶ Κύριον.

Στίχος. Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἀγίοις αὐτοῦ.

Μάρτυς ἐθελούσιος, Αἰκατερίνα πανένδοξε, καθωράθης τὸν τύραννον, ἐντόνως ἐλέγξασα, καὶ δεινὴν μανίαν, τῆς πολυθεΐας, θεογνωσίας φωτισμῷ, καταβαλοῦσα καὶ θεῶν χάριτι. Ἐντεῦθεν καὶ ὡς μάρτυρα, καὶ ὡς παρθένον πανάμωμον, ὁ Χριστὸς ἐστεφάνωσεν, ὁ Σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Στίχος. Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ, ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος.

Χάριν τὴν τοῦ πνεύματος, Αἰκατερίνα πανένδοξε, ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματος. ἐδέξω καθάρασα, σεαυτὴν προθύμως, διὰ πολυτείας· καὶ λογισμῷ καρτερικῷ, τὴν τῶν τυράννων ὄφρυν κατέσπασας. Καὶ κάλλει τῷ τοῦ σώματος, τὴν ψυχικὴν ὠραιότητα, θεοφρόνως ἀντέθηκας, ἀθλητῶν ἐγκαλλώπισμα.

Δόξα τῆς Ἀγίας. Ἦχος β΄

Βίον ἄυλον ἐξησχημένη, βῆμα ἄθεον καταλιβοῦσα, ἔστης τραπαιοφόρος, Αἰκατερίνα σεμνὴ, ἀνθηφοροῦσα τοῦ Θεοῦ τὴν λαμπρότητα. Καὶ τὸ θεῖον σθένος ἐνδεδυμένη, δόγμα τυράννου κατεμυκτήρισας, καὶ ῥητόρων ἑπαυσας, τὰς φληνάφους ῥήσεις πολύαθλε.

Καὶ Νῦν τῆς Ἑορτῆς. Ἦχος β΄

Σήμερον τῷ ναῷ προσάγεται, ἡ πανάμωμος Παρθένη, εἰς κατοικητήριον τοῦ Παντάνακτος Θεοῦ, καὶ πάσης τῆς ζωῆς ἡμῶν τροφῷ. Σήμερον τὸ καθαρότατον ἁγίασμα, ὡς τριετίζουσα δάμαλις, εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἀγίων εἰσάγεται. Ταύτη ἐκβοήσωμεν ὡς ὁ Ἀγγελος· Χαῖρε μόνῃ ἐν γυναιξὶν εὐλογημένη.

Δοξολογία (*)

Δόξα Σοι τῷ δείξαντι τὸ φῶς, δόξα ἐν Ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνῃ, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.—Ὑμνοῦμέν Σε, εὐλογοῦμέν Σε, προσκυνοῦμέν Σε, δοξολογοῦμέν Σε, εὐχαριστοῦμέν Σε διὰ τὴν μεγάλην Σου δόξαν.—Κύριε Βασιλεῦ, Ἐπουράνιε Θεέ, Πάτερ παντοκράτορ, Κύριε Ἰᾱ μονογενές, Ἰησοῦ Χριστέ, καὶ Ἅγιον Πνεῦμα.—Κύριε ὁ Θεός, ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Υἱὸς τοῦ Πατρὸς, ὁ αἰρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου· ἐλέησον ἡμᾶς ὁ αἰρων τὰς ἁμαρτίας τοῦ κόσμου.—Πρόσδεξαι τὴν δέησιν ἡμῶν ὁ καθήμενος ἐν δεξιᾷ τοῦ Πατρὸς, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς.—Ὅτι Σὺ εἶ μόνος Ἅγιος, Σὺ εἶ μόνος Κύριος, Ἰησοῦς Χριστός, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρὸς.—Ἀμήν.—Καθ' ἐκάστην ἡμέραν εὐλογήσω Σε, καὶ αἰνέσω τὸ ὄνομά σου, εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.—Καταξίωσον Κύριε, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ἀναμαρτήτους φυλαχθῆναι ἡμᾶς.—Εὐλογητὸς εἶ Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν καὶ αἰνετόν, καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομά σου, εἰς τοὺς αἰῶνας.—Ἀμήν.—Γένοιτο Κύριε, τὸ ἔλεός σου ἐφ' ἡμᾶς, καθάπερ ἠλπίσαμεν ἐπὶ Σέ.—Εὐλογητὸς εἶ Κύριε, δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου. (τρὶς).—Κύριε, καταφυγὴ ἐγενήθης ἡμῖν ἐν γενεᾷ καὶ γενεᾷ, Ἐγὼ εἶπα· Κύριε ἐλέησόν με, ἴσασι τὴν ψυχὴν

(*) Ψαλλομένης τῆς Δοξολογίας λέγεται ἐνδον τοῦ Βήματος χαμηλῇ τῇ φωνῇ ἡ ἐκτενὴς δέησις: Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεός. Πληρώσωμεν τὴν δέησιν ἡμῶν κλπ. καὶ εἰτα γίνεται ὑπὸ τοῦ ἱερέως ἡ ἀπόλυσις τοῦ Ὁρθρου.

μου, ὅτι ἡμαρτόν σοι.—Κύριε, πρὸς Σε κατέφυγον· δίδαξόν με τοῦ ποιεῖν τὸ θέλημά σου, ὅτι Σὺ εἶ ὁ Θεός μου.—Ὅτι παρὰ σοὶ πηγὴ ζωῆς· Ἐν τῷ φωτί σου ὁψόμεθα φῶς.—Παράτεινον τὸ ἔλεός σου τοῖς γινώσκουσί σε.—Ἅγιος ὁ Θεός, Ἅγιος Ἰσχυρός, Ἅγιος Ἀθάνατος, ἔλεησον ἡμᾶς (τρῖς).

Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι. Καὶ νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων Ἀμήν.—Ἅγιος Ἀθάνατος, ἔλεησον ἡμᾶς.

Ἀσματικὸν (Ἐν τὸν ὡ τερὸν)

Ἅγιος ὁ Θεός,—Ἅγιος Ἰσχυρός,—Ἅγιος Ἀθάνατος,—Ἐλέησον ἡμᾶς.

Ἀπολυτίκιον τῆς Ἑορτῆς Ἠχος Δ'.

Σήμερον τῆς εὐδοκίας Θεοῦ τὸ προοίμιον. — καὶ τῆς τῶν ἀνθρώπων σωτηρίας ἡ προκήρυξις.—Ἐν ναῷ τοῦ Θεοῦ τρανῶς ἡ Παρθένος δεικνύται, καὶ τὸν Χριστὸν τοῖς πᾶσι προκαταγγέλλεται. Αὐτῇ καὶ ἡμεῖς μεγαλοφώνως βοήσωμεν. Χαῖρε τῆς Οἰκονομίας τοῦ Κτίστου ἡ ἐκπλήρωσις.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΣ ΤΟΥ ΟΡΘΟΥ

Τ Μ Η Μ Α Δ'.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Διαίρεσις τῆς Θείας Λειτουργίας

Ἐπιφυλασσόμενοι νὰ ἐκδώσωμεν ἐν καιρῷ ἰδίαν ἐπιστημονικὴν πραγματείαν περὶ τῆς διαιρέσεως τῆς Θείας καὶ Ἱερᾶς Λειτουργίας κατὰ τὴν ἐσωτερικὴν καὶ λογικὴν αὐτῆς ἔννοιαν, περιοριζόμεθα ἐνταῦθα νὰ ἀναφέρωμεν ἀπλῶς ἐν συντομίᾳ, ὅτι ἡ διαίρεσις τὴν ὁποίαν ἐπεκράτησε νὰ κάμνωσιν οἱ περὶ τὴν Λειτουργικὴν ἀσχολούμενοι, διαιροῦντες αὐτὴν εἰς **Λειτουργίαν τῶν Κατηχομένων**, καὶ **Λειτουργίαν τῶν Πιστῶν**, εἶναι πάντῃ **ἐσφαλμένη** καὶ **παράλογος**. Ἐσφαλμένη μὲν, διότι προῆλθεν ἐξ ἐσφαλμένης μεταφράσεως τῶν ἑένων ὁρων «missa catechumenorum καὶ missa fidelium, οἵτινες ὁροι ὁρθῶς μεταφραζόμενοι σημαίνουσιν «**Ἀπόλυσις τῶν Κατηχομένων**» καὶ **Ἀπόλυσις τῶν Πιστῶν**. Φανερόν δέ, ὅτι ἄλλο ἐστὶν ἀπόλυσις καὶ ἄλλο Λειτουργία. Παράλογος δέ, διότι οἱ κατηχούμενοι, ὡς μήπω βαπτισμένοι, δὲν ἀνήκουν εἰς τὴν τάξιν τῶν πιστῶν· δὲν ἔχουν ἐπομένως Λειτουργίαν. Εἶναι δὲ τοῖς πᾶσι γνωστόν,

ὅτι ἡ Λειτουργία, ἥτοι τὸ μυστήριον τῆς Θείας εὐχαριστίας, παρεδόθη ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοὺς πιστοὺς, ἐπιστήσαντος τὴν προσοχὴν τῶν μαθητῶν, ὅπως **μὴ δώσωσι τὰ ἅγια τοῖς κησὶ, μηδὲ βάλωσι τοὺς μαργαρίτας ἐμπροσθεν τῶν χοίρων.** (Ματθ. ζ'. 6). Πᾶσα δὲ ἡ Λειτουργία, ἀπὸ τοῦ Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία κλπ. μέχρι τοῦ δι' εὐχῶν τῶν Ἀγίων πατέρων κλπ. εἶναι διὰ τοὺς πιστοὺς. Καὶ πᾶσαι αἱ δεήσεις, εὐχαὶ καὶ ψαλμοὶ εἶναι διὰ τοὺς πιστοὺς. Μία δὲ μόνον εὐχὴ εἶναι διὰ τοὺς Κατηχομένους, ἀλλὰ καὶ αὕτη γίνεται ὑπὸ τῶν πιστῶν. **«Οἱ πιστοὶ ὑπὲρ τῶν Κατηχομένων δεηθῶμεν».** Οἱ Κατηχούμενοι ἐπετραπὴ νὰ παρίστανται μόνον ὡς ἀκροαταὶ εἰς τὸ πρῶτον μέρος τῆς Λειτουργίας, διὰ νὰ ἀκούσωσι τὴν διδασκαλίαν τοῦ κηρύγματος, διὰ τοῦτο μετὰ τὸ κήρυγμα ἀπολύονται διὰ τοῦ διαγγέλματος «Ὅσοι Κατηχούμενοι προέλθετε. Οἱ Κατηχούμενοι προέλθετε. Μὴ τις τῶν Κατηχομένων (μενέτω)».

Τούτων οὕτως ἐχόντων ἡ Λειτουργία δέον νὰ διαιρῇται ἐπιστημονικῶς εἰς τρία μέρη κατὰ τὴν ἐσωτερικὴν καὶ λογικὴν αὐτῆς ἔννοιαν.

Δεδομένου δηλ. ὅτι ἡ Λειτουργία ἀναπαριστᾷ δλόκληρον τὸν βίον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τῆς Γεννήσεως μέχρι τῆς εἰς Οὐρανὸς Ἀναλήψεως, ὡς ὁ ἴδιος ἐνετείλατο εἰπὼν «**τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν**», ὁ δὲ Κύριος ὡς **Μεσσίας** συνεκέντρον ἐν ἑαυτῷ τὰ τρία ἀξιώματα τῆς Π. Δ. τὸ Προφητικόν, τὸ Ἀρχιερατικόν καὶ τὸ Βασιλικόν, διὰ ταῦτα καὶ συμφώνως πρὸς ταῦτα ἡ Λειτουργία διαιρεῖται ἐπιστημονικῶς εἰς τρία μέρη. 1) τὸ **Διδακτικόν**, 2) τὸ **Ἀγιαστικόν** καὶ 3) τὸ **Κοινωνικόν**. Ὀνομάζεται δὲ τὸ μὲν πρῶτον **Διδακτικόν**, διότι ἐν αὐτῷ γίνεται ἡ διδασκαλία τοῦ κηρύγματος· τὸ δὲ δεύτερον **Ἀγιαστικόν**, διότι ἐν αὐτῷ γίνεται ὁ ἁγιασμός τῶν τιμίων δώρων· καὶ τὸ τρίτον **Κοινωνικόν**, διότι ἐν αὐτῷ γίνεται ἡ Θεία Κοινωνία τῶν πιστῶν. Ἀντιστοιχοῦσι δὲ τὸ μὲν **Διδακτικόν** πρὸς τὸ **Προφητικόν** τοῦ Κυρίου ἀξίωμα, τὸ δὲ **Ἀγιαστικόν** πρὸς τὸ **Ἀρχιερατικόν** αὐτοῦ ἀξίωμα· τὸ δὲ **Κοινωνικόν** πρὸς τὸ **Βασιλικόν** αὐτοῦ ἀξίωμα. Ἐντεῦθεν δὴλον, ὅτι τὸ κήρυγμα ἀνήκει εἰς τὸ πρῶτον μέρος, τὸ **Διδακτικόν**, καὶ πρέπει νὰ γίνεται, ὡς τὸ πάλαι, μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου, καὶ οὐχὶ εἰς τὸ **Κοινωνικόν**, ὡς ὑπὸ τινων συνειθίζεται.

Ἡ θέσις τῶν εὐχῶν καὶ ἐκφωνήσεων.

Αἱ ἐν τῇ Θεῇ Λειτουργίᾳ ἐκφωνήσεις τοῦ τελεουργοῦ ἱερέως «**Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα: Ὅτι σὸν τὸ κράτος. Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος**» καὶ ἄλλαι παρόμοιαι, εἶναι τὸ τέλος ἀναγινωσκομένης κατ' ἰδίαν εὐχῆς. Πᾶσα ἐκφώνησις προϋποθέτει σχετικὴν εὐχὴν, καὶ πᾶσα εὐχὴ προϋποθέτει σχετικὴν δέησιν.

Οὐδεμία ἐκφώνησις γίνεται χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἡ σχετικὴ εὐχή, καὶ οὐδεμία εὐχὴ ἀναγινώσκεται χωρὶς τὴν σχετικὴν δέησιν, ἐκτενῆ ἢ σύντομον. Εἶναι δὲ γνωστόν, ὅτι πάσης εὐχῆς, καὶ αὐτῆς τῆς αὐτοτελῶς ἀναγινωσκομένης, ἐκτὸς δηλ. ἄλλης ἀκολουθίας, προηγείται ἡ συντομοσάτη δέησις τοῦ **Κυρίου δεηθῶμεν**. Τούτων οὕτως ἐχόντων ἡ τυτικὴ καὶ ὁρθὴ τελετουργικὴ σειρὰ ἀπαιτεῖ νὰ προτάσσεται ἡ Δέησις, νὰ ἐπῇται ἡ εὐχή, καὶ νὰ ἐπακολουθῇ ἡ σχετικὴ ἐκφώνησις. Ἄλλως, ἡ πρόταξις εὐχῆς πρὸ τῆς δεήσεως, ἢ ἡ πρόταξις ἐκφωνήσεως πρὸ τῆς εὐχῆς ἀποτελεῖ ἀνακολουθίαν καὶ τελετουργικὸν σφάλμα ἀσύγγνωστον. Ἡ ἀνακολουθία εἶναι τοιαύτη, ὥσπν νὰ ἐκφωνήσῃ τις ἐν τῇ Κυριακῇ προσευχῇ πρῶτον τὴν ἐκφώνησιν «**Οὐ σοῦ ἐστὶν ἡ Βασιλεία**», καὶ ἔπειτα νὰ ἀπαγγεῖλῃ τὸ **Πάτερ ἡμῶν** ἢ ὅπως συνεθίζουσιν τινές, νὰ ἐκφωνήσῃ πρῶτον «**Τὸν ἐπινίκιον ὕμνον**» καὶ ἔπειτα νὰ ἀναγνώσῃ τὴν εὐχὴν «**Ἄξιον καὶ δίκαιον κλπ.** Συμφωνῶς πρὸς τὸν εἰρημένον κανόνα, δὲν εἶναι ὁρθὸν νὰ ἐκφωνῇται ἡ ἐκφώνησις «**Ὅπως ὑπὸ τοῦ κράτους σου**». Χωρὶς νὰ ἀναγνωσθῇ ἡ σχετικὴ εὐχὴ **Πάλιν καὶ πολλάκις** καὶ χωρὶς νὰ προηγηθῇ ἡ δέησις «**Ἐτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.** Ἀντιλαβοῦ. σῶσον ἐλέησον... Σοφία. Διὰ τοὺς ἐκτεθέντας λόγους εἰς τὴν προκειμένην Ἀκολουθίαν τῆς Λειτουργίας προσεπαθήσαμεν νὰ κατατάξωμεν τὰς δεήσεις, εὐχὰς καὶ ἐκφωνήσεις κατὰ τὴν λογικὴν αὐτῶν σειράν, ἵνα γίνωσιν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μᾶλλον εὐνόητοι, καὶ ὅσον ἐνδέχεται καταληπταί.

ΜΕΡΟΣ Α.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΝ

- **Ὁ Διάκονος.** Εὐλόγησον Δέσποτα.
 • **Ὁ Ἱερεὺς.** *Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.* Ὁ χορὸς, Ἀμήν.
 • **Ὁ Διάκονος.** Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Κύριε ἐλέησον
Υπὲρ τῆς ἀνωθεν εἰρήνης	»
Υπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος	»
Υπὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου	»
Υπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν	»
Υπὲρ τοῦ Θεοφυλάκτου ἡμῶν ἔθνους	»
Υπὲρ τοῦ συμπολεμήσαν	»
Υπὲρ τῆς πόλεως ταύτης	»
Υπὲρ εὐκρασίας ἀέρων εὐφορίας	»
Υπὲρ πλεόντων ὁδοιπορούντων	»
Υπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης	»
Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον	»
Τῆς Παναγίας, Ἀχράντου	»
- Σοὶ Κύριε

• **Ὁ Ἱερεὺς.** Τὴν εὐχὴν τῆς Μεγάλης Συναπτῆς.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, οὐ τὸ κράτος ἀνείκαστον, καὶ ἡ δόξα ἀκατάληπτος· οὐ τὸ ἔλεος, ἀμέτρητον καὶ ἡ φιλάνθρωπία ἀφατος. Αὐτὸς Δέσποτα, κατὰ τὴν εὐσπλαχνίαν σου, ἐπίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὸν ἅγιον οἶκον τούτων, καὶ ποιήσον μεθ' ἡμῶν καὶ τῶν συνευχομένων ἡμῖν πλούσια τὰ ἐλέη σου, καὶ τοὺς οἰκτιρομένους σου—(ἐκφώνως). **Οὐ πρέπει Σοὶ πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.**

• **Ὁ χορὸς.** Ἀμήν· καὶ εὐθὺς ψάλλει τὰ Ἀντίφωνα τῆς Ἑορτῆς.

Ἀντίφωνον Α'.

- Στίχος 1. Μέγας Κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα
 » 2. Δεδοξασμένα ἐλάληθι περὶ σοῦ ἡ πόλις τοῦ Θεοῦ.
 » 3. Ὁ Θεὸς ἐν τοῖς βάρεσιν αὐτῆς γινώσκεται
 » 4. Καθάπερ ἠκούσαμεν, οὕτω καὶ εἶδομεν.

Ταῖς πρεσβεῖαις τῆς Θεοτόκου
 Σῶτερ σῶσον ἡμᾶς.

Δόξα... Καὶ νῦν...

• **Ὁ Διάκονος.** Ἐτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ Κύριε ἐλέησον
 Ἀντιλαβοῦ, σῶσον ἐλέησον
 Τῆς Παναγίας, Ἀχράντου Σοὶ Κύριε

• **Ὁ Ἱερεὺς** τὴν εὐχὴν τῆς β' (μικρᾶς). Συναπτῆς.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, σῶσον τὸν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου. Τὸ πλήρωμα τῆς ἐκκλησίας σου φύλαξον. Ἀγιάσον τοὺς ἀγαπῶντας τὴν εὐπρέπειαν τοῦ οἴκου σου, Σὺ αὐτοὺς ἀντιδόξασον τῇ θεϊκῇ σου δυνάμει, καὶ μὴ ἐγκαταλίπῃς ἡμᾶς τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ Σέ. (Ἐκφώνως). **Οὐ σὸν τὸ κράτος, καὶ σοῦ ἐστὶν ἡ Βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.**

• **Ὁ Χορὸς** Ἀμήν.

Ἀντίφωνον Β'.

- Στίχ. 1 Ἥγισεν τὸ σκήνωμα αὐτοῦ ὁ ὕψιστος.
 » 2 Ἀγιοσύνη καὶ μεγαλοπρέπεια ἐν τῷ ἁγίᾳ-
 » 3 σματι αὐτοῦ.
 » 4 Αὕτη ἡ σὺλη Κυρίου. Δίκαιοι εἰσελεύσονται ἐν αὐτῇ.
 » 4 Ἅγιος ὁ ναὸς σου. Θαυμαστὸς ἐν Δικαιοσύνῃ

Σῶσον ἡμᾶς
 Υἱὲ Θεοῦ
 ὁ ἐν Ἁγίοις
 θαυμαστὸς
 ψάλλοντάς Σοι
 Ἀλληλούϊα

Δόξα... Καὶ νῦν...

• **Ὁ Μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ** ἀθάνατος ὑπάρχων καὶ καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν, σαρκωθῆναι, ἐκ τῆς Ἁγίας Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας, ἀτρέπτως ἐνανθρωπήσας, σταυρωθεὶς τε Χριστὲ ὁ Θεός, θανάτῳ θάνατον πα-

τήσας, εἰς ὧν τῆς Ἁγίας Τριάδος, συνδοξαζόμενος τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, σῶσον ἡμᾶς.

Ὁ Διάκονος. Ἐτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου. Κύριε ἐλέησον Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον . . . Κύριε ἐλέησον. Τῆς Παναγίας, Ἀχράντου . . . Σοὶ Κύριε.

Ὁ Ἱερεὺς τὴν εὐχὴν γ. τῆς (μικρᾶς) Συναπτῆς.

Ὁ τὰς κοινὰς ταύτας καὶ συμφώνους ἡμῖν χαρισάμενος προσευχάς, ὁ καὶ δυοὶ καὶ τρεῖς συμφωνοῦσιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου, τὰς αἰτήσεις παρέχειν ἐπαγγειλάμενος. Αὐτὸς καὶ νῦν τῶν δούλων σου τὰ αἰτήματα πρὸς τὸ συμφέρον πλήρωσον, χορηγῶν ἡμῖν, ἐν τῷ παρόντι αἰῶνι τὴν ἐπίγνωσιν τῆς σῆς ἀληθείας, καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ζωὴν αἰώνιον χαριζόμενος. — (Ἐκφώνως), **Οὐ ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.**

Ὁ Χορός. Ἀμήν.

Ἀντίφωνον Γ'.

Στίχ. 1 Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύουσιν οἱ πλούσιοι τοῦ λαοῦ.

> 2 Πᾶσα ἡ δόξα τῆς θυγατρὸς τοῦ βασιλέως ἔσωθεν ἐν χρυσωτοῖς χερσὶς, περιβεβλημένη, πεποικιμένη. > 3 Ἀπενεχθήσονται τῷ Βασιλεῖ Παρθένοι ὀπίσω αὐτῆς.	Σήμερον τῆς εὐδοκίας Θεοῦ τὸ προσέμιον κλπ. κλπ.

Εἴσοδος μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου.

Ὁ Ἱερεὺς τὴν εὐχὴν τῆς Εἰσόδου (ἐμπροσθεν τῆς ὥρατος πύλης).

Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καταστήσας ἐν οὐρανοῖς τάγματα καὶ στρατιάς Ἀγγέλων καὶ Ἀρχαγγέλων, εἰς λειτουργίαν τῆς σῆς δόξης· ποιήσον σὺν τῇ εἰσόδῳ ἡμῶν, Εἰσόδον ἁγίων Ἀγγέλων γενέσθαι, συλλειτουργούντων ἡμῖν καὶ συνδοξολογούντων τὴν σὴν ἀγαθότητα. Ὅτι πρέτει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος. Εὐλόγησον Δέσποτα τὴν ἁγίαν Εἴσοδον.

Ὁ Ἱερεὺς (εὐλογῶν). Εὐλογημένη ἡ Εἴσοδος τῶν ἁγίων σου, πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος ὑψῶν τὸ Ἅγιον Εὐαγγέλιον ἐκφωνεῖ.

Σοφία Ὁρδοί.

Ὁ Ἱερεὺς εἰσοδεύει ψάλλον «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν, καὶ προσπέσωμεν Χριστῷ. Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός, ψάλλοντάς σοι Ἀλληλοῦτα.*

Εἰ: α ψάλλονται τὰ Ἀπολυτίκια. 1) Σήμερον τῆς Εὐδοκίας. 2) Τὴν Πανεύφημον Νυμφην. 3) τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. 4) τὸ Κοντά-

κιον. **Ὁ καθαρῶτατος ναὸς τοῦ Σωτῆρος** (ἴδε σελ. 24). Τούτων δὲ ψαλλομένων ὁ Ἱερεὺς ἀναγινώσκει μυστικῶς τὴν εὐχὴν τοῦ Τρισαγίου.

Εὐχὴ τοῦ Τρισαγίου ὕμνου.

Ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος, ὁ ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος, ὁ τρισαγίῳ φωνῇ ὑπὸ τῶν Σεραφεὶμ ἀνυμνούμενος, καὶ ὑπὸ τῶν Χερουβεὶμ δοξολογούμενος, καὶ ὑπὸ πάσης ἐπουρανοῦ δύναμεως προσκυνούμενος· ὁ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι παραγαγὼν τὰ σύμπαντα· ὁ κτίσας τὸν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα σὴν καὶ ὁμοίωσιν, καὶ παντὶ σου χαρίσματος κατακοσμήσας· ὁ διδὼς αἰτοῦντι σοφίαν καὶ σύνεσιν, καὶ μὴ παρορῶν ἁμαρτάνοντα, ἀλλὰ θέμενος ἐπὶ σωτηρίᾳ μετάνοιαν· ὁ καταξιώσας ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἀναξίους δούλους σου καὶ ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ στήναι κατ' ἐνώπιον τῆς δόξης τοῦ ἁγίου σου θυσιαστηρίου, καὶ τὴν ὀφειλομένην σοὶ προσκύνῃσιν καὶ δοξολογίαν προσάγειν· Αὐτὸς Δέσποτα, πρόσδεξαι καὶ ἐκ στόματος ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν τὸν **Τρισάγιον ὕμνον**, καὶ ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῇ χρηστότητί σου. Συγχώρησον ἡμῖν πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον. Ἁγίασον ἡμῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα. Καὶ δὸς ἡμῖν ἐν ὁσιότητι λατρεῦειν σοὶ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν, πρεσβείαις τῆς Ἁγίας Θεοτόκου, καὶ πάντων τῶν ἁγίων, τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων.

Ὁ Διάκονος ἐκφώνως: **Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.**

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως: **Ὅτι ἅγιος εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.**

Ὁ χορός. Ἀμήν καὶ εὐθὺς ψάλλεται ὁ Τρισαγίος ὕμνος ὑπὸ τε τῶν Χορῶν καὶ τοῦ Βήματος.

Ψαλλομένου τοῦ Λόξα καὶ Νῦν, ὁ Διάκονος λέγει ἡρέμα πρὸς τὸν ἱερέα.

Κέλευσον Δέσποτα.

Ὁ Ἱερεὺς. Εὐλόγημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου

Ὁ Διάκονος Εὐλόγησον Δέσποτα τὴν ἄνω Καθέδραν.

Ὁ Ἱερεὺς. Εὐλόγημένος, εἰ ὁ ἐπὶ θρόνου δόξης τῆς Βασιλείας σου, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβεὶμ, πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, — Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος. Δύναμις (καὶ ψάλλεται ἐντονώτερον τὸ Ἅγιος ὁ Θεός), καὶ μετὰ τὸ τέλος τοῦ Τρισαγίου.

Ὁ Διάκονος ἐκφώνως. **Πρόσχωμεν.**

Ὁ Ἀναγνώστης. Τὸ προκείμενον καὶ τοὺς στίχους τοῦ Ἀποστολικοῦ ἀναγνώσματος.

Στίχος 1. **Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ.**

2. **Ἐν Ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν.**

Ὁ Διάκονος. *Σοφία.*

Ὁ Ἀναγνώστης. *Πρὸς Γαλάτας ἐπιστολῆς Παύλου τὸ ἀνάγνωσμα.*

Ὁ Διάκονος. *Πρόσχωμεν.*

Ὁ Ἀναγνώστης. (Γαλ. κεφ. γ'. 28—δ'. 6) Ἀδελφοί, πρὸ τοῦ ἔλθειν τὴν πίστιν, ὑπὸ νόμον ἐφρουρούμεθα συγκεκλεισμένοι εἰς τὴν μέλλουσαν πίστιν ἀποκαλυφθῆναι. Ὡστε ὁ Νόμος παιδαγωγὸς ἡμῶν γέγονεν εἰς Χριστόν. ἵνα ἐκ πίστεως δικαιωθῶμεν. Ἐλθούσης δὲ τῆς πίστεως, οὐκέτι ὑπὸ παιδαγωγόν ἔσμεν. Πάντες γὰρ υἱοὶ Θεοῦ ἔστε διὰ τῆς πίστεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ὅσοι γὰρ εἰς Χριστόν ἐβαπτίσθητε, Χριστόν ἐνεδύσασθε. Οὐκ ἐν Ἰουδαίῳ, οὐδὲ Ἑλλήν. Οὐκ ἐν δούλῳ οὐδὲ ἐλεύθερῳ. Οὐκ ἐν ἄρρεν καὶ θήλῃ· πάντες γὰρ ὑμεῖς εἰς ἔστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Εἰ δὲ ὑμεῖς Χριστοῦ, ἅρα τοῦ Ἀβραὰμ σπέρμα ἐστέ, καὶ κατ' ἐπαγγελίαν κληρονόμοι. Λέγω δέ, ἔφ' ὅσον χρόνον ὁ κληρονόμος νηπιὸς ἐστίν, οὐδὲν διαφέρει δούλου, κύριος πάντων ὧν· ἀλλὰ ὑπὸ ἐπιτρόπους ἐστὶ καὶ οἰκονόμους. ἅχρι τῆς προθεσμίας τοῦ Πατρὸς. Οὕτω καὶ ἡμεῖς, ὅτε ἡμεν νήπιοι, ὑπὸ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου ἤμεν δεδουλωμένοι. Ὅτε δὲ ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαλέσταιεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν αὐτοῦ γενόμενον ἐκ γυναικὸς γενόμενον ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξαγοράσῃ, ἵνα τὴν υἰοθεσίαν ἀπολάβωμεν.

Ὁ χορός. Ἀλληλοῦᾶ—Ἀλληλοῦᾶ—Ἀλληλοῦᾶ.
Εὐχὴ τοῦ Εὐαγγελίου.

Ἐλλαμψον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, φιλόανθρωπε Δέσποτα, τὸ τῆς σῆς θεογνωσίας ἀκήρατον φῶς, καὶ τοὺς τῆς διανοίας ἡμῶν ὀφθαλμοὺς διάνοιξον εἰς τὴν τῶν εὐαγγελικῶν σου κηρυγμάτων κατανόησιν. Ἐνθες ἡμῖν καὶ τὸν τῶν μακαρίων σου ἐντολῶν φόβον, ἵνα τὰς σαρκικὰς ἐπιθυμίας πάσας καταπατήσαντες, πνευματικὴν πολιτείαν μετέλθωμεν, πάντα τὰ πρὸς εὐαρέστησιν τὴν σὴν καὶ φρονούντες καὶ πράττοντες. Σὺ γὰρ εἰ ὁ φωτισμὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, Χριστέ ὁ Θεός, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρί, καὶ τῷ Παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ καὶ Ζωοποῦ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

(Ἀνάγνωσις τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς). *Σοφία. Ὁρθοί.* Ἀκούσωμεν τοῦ Ἁγίου Εὐαγγελίου. Εἰρήνη πᾶσι. Ἐκ τοῦ κατὰ Μάρκον. *Πρόσχωμεν.*

(Μάρκου Κεφ. ε'. 24—31). Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἠκολούθει τῷ Ἰησοῦ ὄχλος πολὺς, καὶ συνέθλιβον αὐτόν. Καὶ γυνὴ τις, οὖσα ἐν ῥύσει αἱμάτων, ἔτη δώδεκα, καὶ πολλὰ παθεῖσα ὑπὸ πολλῶν ἰατρῶν, καὶ δαπανήσασα τὰ παρ' ἑαυτῆς πάντα, καὶ μηδὲν ὠφελθεῖσα, ἀλλὰ μᾶλλον

εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα, ἀκούσασα περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὄχλῳ ὀπισθεν, ἤψατι τοῦ ἱματίου αὐτοῦ. Ἔλεγε γὰρ ἐν ἑαυτῇ, ὅτι ἂν ἄψωμαι καὶ τῶν ἱματίων αὐτοῦ, σωθήσομαι. Καὶ εὐθέως ἐξηράνθη ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος αὐτῆς, καὶ ἔγνω τῷ σώματι, ὅτι ἵαται ἀπὸ τῆς μαστίγος. Καὶ εὐθέως ὁ Ἰησοῦς ἐπιγνούς ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐξ αὐτοῦ δύναμιν ἐξελθοῦσαν, ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ ἔλεγε· «Τίς μου ἤψατο τῶν ἱματίων; Καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Βλέπεις τὸν ὄχλον συνθλίβοντά σε, καὶ λέγεις· Τίς μου ἤψατο; Καὶ περιεβλέπετο ἰδεῖν τὴν τοῦτο ποιήσασαν. Ἡ δὲ γυνή, φοβηθεῖσα καὶ τρέμουσα, εἰδυῖα δὲ γέγονεν ἐπ' αὐτῇ, ἦλθε, καὶ προσέπεσεν αὐτῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. Ὑπάγε εἰς εἰρήνην, καὶ ἴσθι ὑγιὴς ἀπὸ τῆς μαστίγος σου.

Δόξα Σοι, Κύριε, Δόξα σοι.

Ἐπακολουθεῖ τὸ κήρυγμα τοῦ ἱεροκλήρυκος, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποῖου, ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει μυστικῶς, συντομίας χάριν, ἐνδον τοῦ ἱεροῦ Βήματος τὴν ἐκτενὴ καὶ τὰ λεγόμενα *Κατηχούμενα*.

Ἐκτενὴς δέσις.

Εἵπωμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς . . .	Κύριε Ἐλέησον
Κύριε Παντοκράτορ, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων . . .	τριπλοῦν
Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα . . .	»
Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν . . .	»
Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου . . .	»
Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν Ἀρχιερέων . . .	»
Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης . . .	»
Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν μακαρίων . . .	»
Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν καρποφορούντων . . .	»

Εὐχὴ τῆς ἐκτενοῦς

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, τὴν ἐκτενὴ ταύτην ἱκεσίαν πρόσδεξαι παρὰ τῶν σῶν δούλων, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου, καὶ τοὺς οἰκτιροὺς σου κατάπεμψον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαόν σου τὸν ἀπεκδεχόμενον τὸ παρὰ σοῦ πλοῦσιον ἔλεος. Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Κατηχούμενα.

Εὐξασθε οἱ Κατηχούμενοι τῷ Κυρίῳ . . .	Κύριε ἐλέησον
Οἱ πιστοὶ ὑπὲρ τῶν Κατηχουμένων δεηθῶμεν . . .	»
Ἵνα ὁ Κύριος αὐτοὺς ἐλεήσῃ, . . .	»
Κατηχήσῃ αὐτοὺς τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, . . .	»

Ἀποκαλύψῃ αὐτοῖς τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Δικαιοσύνης, Κύριε ἐλέησον
Ἐνώσῃ αὐτοὺς τῇ Ἀγίᾳ αὐτοῦ Καθολικῇ καὶ Ἀποστο-
λικῇ Ἐκκλησίᾳ. »

Σῶσον, ἐλέησον, ἀντιλαβοῦ καὶ διαφύλαξον αὐτοὺς ὁ
Θεὸς τῇ σῇ χάριτι. »

Οἱ Κατηχομένοι τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ κυρίῳ κλίνετε. Σοὶ Κύριε
Εὐχὴ ὑπὲρ τῶν Κατηχουμένων.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν καὶ τὰ ταπεινὰ
ἐφορῶν, ὁ τὴν σωτηρίαν τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων ἐξαποστείλας,
τὸν Μονογενῆ σου Υἱὸν καὶ Θεόν, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν
Χριστόν, ἐπίβλεψον ἐπὶ τοὺς δούλους σου τοὺς Κατηχουμένους,
τοὺς ὑποκεκλικότας σοὶ τὸν ἑαυτῶν αὐχένα. Καὶ καταξίωσον
αὐτοὺς ἐν καιρῷ εὐθέτῳ τοῦ λουτροῦ τῆς παλιγγενεσίας, τῆς
ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν, καὶ τοῦ ἐνδύματος τῆς ἀφθαρσίας.
Ἐνώσον αὐτοὺς τῇ ἀγίᾳ σου Καθολικῇ καὶ Ἀποστολικῇ Ἐκ-
κλησίᾳ καὶ συγκαταριθμησον αὐτοὺς τῇ ἐκλεκτῇ σου ποιμνῇ.
Ἵνα καὶ αὐτοὶ σὺν ἡμῖν δοξάζωσι τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρε-
πὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύ-
ματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἀπόλυσις τῶν Κατηχουμένων.

Ὁ Διάκονος. Ὅσοι Κατηχομένοι προέλθετε. — Οἱ Κατη-
χομένοι προέλθετε. — Μὴ τις τῶν Κατηχουμένων (μενέτω).
Λήξις τοῦ Διδακτικοῦ μέρους.

ΜΕΡΟΣ Β'.

ΑΓΙΑΣΤΙΚΟΝ

Ὁ Διάκονος. Ὅσοι πιστοὶ ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυ-
ρίου δεηθῶμεν . . . Κύριε ἐλέησον
Ἀντιλαβοῦ, σῶσον ἐλέησον . . . τῇ σῇ χάριτι. »

Σοφία. — *Εὐχὴ τῶν πιστῶν Α'.*

Ὁ Ἱερεὺς. Εὐχαριστοῦμέν σοι Κύριε ὁ Θεὸς τῶν Δυνά-
μεων, τῷ καταξιώσαντι ἡμᾶς παραστῆναι καὶ νῦν τῷ ἁγίῳ σου
θυσιαστηρίῳ, καὶ προσπεσεῖν τοῖς οἰκτιρμοῖς σου ὑπὲρ τῶν ἡμε-
τέρων ἁμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων. Πρόσδεξαι
ὁ Θεὸς τὴν δέσιν ἡμῶν. Ποίησον ἡμᾶς ἀξίους γενέσθαι τοῦ
προσφέρειν σοὶ δεήσεις καὶ ἱκεσίας, καὶ θυσίας ἀναιμάκτους
ὑπὲρ παντὸς τοῦ λαοῦ σου. Καὶ ἱκάνωσον ἡμᾶς οὗτος ἔθου εἰς τὴν
διακονίαν σου ταύτην, ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματός σου τοῦ
Ἁγίου, ἀκαταγνώστως καὶ ἀπρὸ σκόπτως, ἐν καθαρῷ τῷ μαρτυ-
ρίῳ τῆς συνειδήσεως ἡμῶν, ἐπικαλεῖσθαι σε ἐν παντὶ καιρῷ καὶ
τότῳ, ἵνα εἰσακούων ἡμῶν, ἵλεως ἡμῖν εἶς ἐν τῷ πλήθει τῆς

σῆς ἀγαθότητος. — Ὅτι πρέπει σοὶ πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσ-
κύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι νῦν καὶ
ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Μετὰ τὸ κήρυγμα. Ὁ Διάκονος. Ἐτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ
τοῦ Κυρίου . . . Κύριε ἐλέησον
Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον. . . »

Σοφία. — *Εὐχὴ τῶν πιστῶν Β'.*

Πάλιν καὶ πολλάκις Σοὶ προσπίπτομεν, καὶ Σοῦ δεόμεθα,
ἀγαθὲ καὶ φιλόανθρωπε, ὅπως ἐπιβλέψας ἐπὶ τὴν δέσιν ἡμῶν,
καθαρίσης ἡμῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα ἀπὸ παντὸς μολυ-
σμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος καὶ δώῃς ἡμῖν ἀνένοχον καὶ ἀκατά-
κριτον τὴν παράστασιν τοῦ ἁγίου σου θυσιαστηρίου. Χάρισται δὲ
ὁ Θεὸς καὶ τοῖς συνευχομένοις ἡμῖν προκοπὴν βίου καὶ πίστεως,
καὶ συνέσεως πνευματικῆς. Δὸς αὐτοῖς πάντοτε μετὰ φόβου
καὶ ἀγάπης λατρεύειν σοὶ ἀνενόχως, καὶ ἀκατακρίτως μετέχειν
τῶν ἁγίων σου μυστηρίων, καὶ τῆς ἐπουρανίου σου βασιλείας
ὀξιωθῆναι. (Ἐκφώνως). Ὅπως ὑπὸ τοῦ κράτους σου πάν-
τοτε φυλαττόμενοι, Σοὶ δόξαν ἀναπέμπωμεν, τῷ Πα-
τρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Μετὰ τοῦτο ψάλλεται ὁ Χερουβικὸς ὕμνος.

«Οἱ τὰ Χερουβεὶμ μυστικῶς εἰκονίζοντες, καὶ τῇ Ζωο-
ποιῷ Τριάδι, τὸν τρισάγιον ὕμνον προσάδοντες, πᾶσαν τὴν
βιωτικὴν ἀποθώμεθα μέριμναν, ὥς τὸν Βασιλέα τῶν ὅλων
ὑποδεξόμενοι, ταῖς ἀγγελικαῖς δοράτως δορυφορούμενον
Τάξεσιν. Ἀλληλούϊα».

Ψαλλομένου δὲ τοῦ Χερουβικῶ ὕμνου, ὁ ἱερεὺς δεηθεὶς μυστικῶς
διὰ τῆς ἐπὶ τούτῳ εὐχῆς, προπαρασκευάζεται διὰ τὴν μεγάλην εἰσοδὸν,
καὶ θυμιάσας κατὰ τὸ εἰθισμένον, αἶρει μετὰ τοῦ Διακόνου τὰ τίμια
δώρα καὶ ἐξέρχονται διὰ τῆς Βορείου πυλῆς, ἐκφωνοῦντος τοῦ Διακόνου
«Πάντων ἡμῶν μνησθεὶς Κύριε ὁ Θεὸς ἐν τῇ Βασιλείᾳ αὐτοῦ
πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων». Ἀμήν.

Μετὰ τὴν εἰσοδὸν καὶ τὴν ἀπόθεσιν τῶν τιμίων δώρων ἐπὶ τῆς
Ἀγίας Τραπέζης, ὁ Διάκονος λαβὼν τὸν προσήκοντα καιρὸν παρὰ τοῦ
ἱερέως, ἐξέρχεται τοῦ ἁγίου Βήματος, καὶ ἐκφωνεῖ τὴν ἐκτενὴ δέσιν.

Πληρώσωμεν τὴν δέσιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ . . . Κύριε ἐλέησον
Ἵπὲρ τῶν προτεθέντων τιμίων δώρων . . . »
Ἵπὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου . . . »
Ἵπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς . . . »
Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον . . . Παράσχον Κύριε
Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν, ἁγίαν . . . »
Ἀγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν . . . »
Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν . . . »

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς . . . *Παράσχου Κύριε*
 Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν . . . »
 Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν . . . »
 Τῆς Παναγίας, Ἀχράντου, Ὑπερευλογημένης. *Σοὶ Κύριε*

Ὁ Ἱερεὺς τὴν εὐχὴν τῆς προσκομιδῆς.

Κύριε ὁ Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ, ὁ υἱὸς ἅγιος, ὁ δεχόμενος
 θυσίαν αἰνέσεως παρὰ τῶν ἐπικαλουμένων σε ἐν ὅλῃ καρδίᾳ,
 πρόσδεξαι καὶ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν τὴν δέησιν, καὶ προσά-
 γαγε τῷ ἁγίῳ σου Θυσιαστηρίῳ. Καὶ ἱκανώσον ἡμᾶς προσενεγ-
 κεῖν σοι Δωρὰ τε καὶ Θυσίας πνευματικὰς ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων
 ἁμαρτημάτων, καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἁγνοημάτων. Καὶ καταξιώσον
 ἡμᾶς εὐρεῖν χάριν ἐνώπιόν σου, τοῦ γενέσθαι σοι εὐπρόσδεκτον
 τὴν θυσίαν ἡμῶν ταύτην, καὶ ἐπισκηνοῦσαι τὸ Πνεῦμα τῆς χά-
 ριτός σου τὸ ἀγαθὸν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα δῶρα
 ταῦτα, καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαόν σου. (Ἐκφωνῶν). *Διὰ τῶν οἰ-*
κιτιμῶν τοῦ Μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ,
σὺν τῷ Παναγίῳ καὶ Ἀγαθῷ καὶ Ζωοποιῷ σου Πνεύματι,
νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς. Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Χορὸς. Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου.

Ὁ Διάκονος. Ὑπαγὴσώμεν ἀλλήλους, ἵνα ἐν ὁμονοίᾳ
ὁμολογήσωμεν.

Ὁ Χορὸς. (Ὁμολογοῦμεν). Πατέρα, Υἱόν, καὶ Ἅγιον
Πνεῦμα, Τρι ἃς ὁμοούσιον, καὶ ἀχώριστον.

Ὁ Διάκονος. Τὰς Θύρας, τὰς Θύρας, ἐν σοφίᾳ πρό-
σχωμεν.

Ὁ Χορὸς. Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, Πατέρα, παντο-
κράτορα, ποιητὴν Οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάν-
των καὶ ἀοράτων.— Καὶ εἰς ἓνα Κύριον, Ἰησοῦν Χρι-
στὸν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, τὸν Μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ
Πατρὸς γεννηθέντα πρὸ πάντων τῶν αἰώνων. Φῶς ἐκ
φωτός, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, γεννηθέντα
οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ Πατρί, δι' οὗ τὰ πάντα
ἐγένετο.— Τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ διὰ τὴν
ἡμετέραν σωτηρίαν, κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν, καὶ
σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος Ἀγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρ-
θένου, καὶ ἐνανθρωπήσαντα.— Σταυρωθέντα τε ὑπὲρ
ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου, καὶ παθόντα, καὶ ταφέντα
καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς Γραφάς.— Καὶ
ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς, καὶ καθεζόμενον ἐκ δε-

ξιῶν τοῦ Πατρὸς.— Καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης
 κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς, οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται
 τέλος.— Καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὸ Κύριον, τὸ
 Ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, τὸ σὺν
 Πατρὶ καὶ Υἱῷ συμπροσκυνούμενον καὶ συνδοξαζόμε-
 νον, τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν προφητῶν.— Εἰς μίαν, Ἀγίαν,
 Καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν.— Ὁμολογῶ
 ἐν Βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.— Προσδοκῶ ἀνά-
 στασιν νεκρῶν.— Καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος.
Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος. Σιῶμεν καλῶς, σιῶμεν μετὰ φόβου.
Πρόσχωμεν, τὴν ἀγίαν ἀναφορὰν ἐν εἰρήνῃ προσφέρειν.

**Ὁ Χορὸς. (Προσφέρουμεν) Ἐλεον εὐχῆνης, θυσίαν αἰ-
*νέσεως.***

Ὁ Ἱερεὺς. Ἐχάρης τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ, καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, καὶ ἡ κοινωνία
τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν».

Ὁ Χορὸς. Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου.

Ὁ Ἱερεὺς. Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας.

Ὁ Χορὸς. Ἐχομεν πρὸς τὸν Κύριον.

Ὁ Ἱερεὺς. Εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Ὁ Χορὸς. Ἄξιον καὶ δίκαιον ἐστίν (εὐχαριστῆσαι τῷ
Κυρίῳ).

Μετὰ ταῦτα ὁ Ἱερεὺς δέεται ἀπαγγέλλων κατ' ἰδίαν τὴν μεγάλην καὶ
 ὑψηλὴν εὐχὴν τῆς Εὐχαριστίας, ἐκφωνῶν μέρη τινὰ αὐτῆς, ἐν τῷ πά-
 λαί ἀπηγγέλλετο ὁλόκληρος εἰς ἐπήκοον πάντων, καθόσον συμμετέχει
 καὶ τὸ ἐκκλησίασμα.

Ἡ μεγάλη καὶ ὑψηλὴ καὶ κατανυκτικὴ καὶ ἀγιαστικὴ
εὐχὴ τῆς Εὐχαριστίας.

(1) Ἄξιον καὶ δίκαιον, Σὲ ὑμνεῖν, Σὲ εὐλογεῖν, Σὲ αἰ-
 νεῖν, Σοὶ εὐχαριστεῖν. Σὲ προσκυνεῖν ἐν παντὶ τόπῳ τῆς
 δεσποτείας σου. Σὺ γὰρ εἶ Θεὸς ἀνέκφραστος, ἀπερι-
 νόητος, ἀόρατος, ἀκατάληπτος, αἰεὶ ὢν, ὡσαύτως ὢν, Σὺ,
 καὶ ὁ Μονογενὴς Υἱός, καὶ τὸ Πνεῦμά σου τὸ Ἅγιον.

(2) Σὺ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς παρήγαγες,
 καὶ παραπεσόντας ἀνέστησας πάλιν, καὶ οὐκ ἀπέστης
 πάντα ποιῶν, ἕως ἡμᾶς εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνήγαγες, καὶ
 τὴν Βασιλείαν σου ἐχαρίσω τὴν μέλλουσαν.

(3) Ὑπὲρ τούτων ἀπάντων εὐχαριστοῦμέν Σοι, καὶ

τῷ Μονογενεῖ Σου Υἱῷ, καὶ τῷ Πνεύματί σου τῷ Ἁγίῳ ὑπὲρ πάντων ὧν ἴσμεν. καὶ ὧν οὐκ ἴσμεν, τῶν φανερῶν καὶ ἀφανῶν εὐεργεσιῶν, τῶν εἰς ἡμᾶς γεννημένων

(4) Εὐχαριστοῦμέν Σοι καὶ ὑπὲρ τῆς Λειτουργίας ταύτης, ἣν ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν δέξασθαι κατηξιώσας, καίτοι Σοι παρεστήκασι χιλιάδες Ἀρχαγγέλων, καὶ μυριάδες Ἀγγέλων, τὰ Χερουβεὶμ καὶ τὰ Σεραφεὶμ, Ἐξαπτέρυγα, Πολυόμματα, μετάρσια, περρωτά.

(5) «*Τὸν ἐπινίκιον ὕμνον ᾄδοντα, βοῶντα, κενηρότα, καὶ λέγοντα* : «Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος Κύριος Σαβαώθ' πλήρης ὁ Οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ τῆς δόξης σου, Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. Ὡσαννὰ ὁ ἐν τοῖς Ὑψίστοις».

(6) Μετὰ τούτων καὶ ἡμεῖς τῶν μακαρίων Δυνάμεων, Δέσποτα φιλόνητο, βοῶμεν καὶ λέγομεν, Ἅγιος εἶ καὶ Πανάγιος, Σὺ καὶ ὁ Μονογενὴς σου Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμά σου τὸ Ἅγιον. Ἅγιος εἶ καὶ Πανάγιος καὶ μεγαλοπρεπὴς ἡ δόξα σου, ὅς τὸν κόσμον σου οὕτως ἠγάπησας, ὥστε τὸν Υἱόν σου τὸν Μονογενῆ δοῦναι, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον.

(7) Ὅς ἐλθὼν καὶ πᾶσαν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν οἰκονομίαν πληρώσας, τῇ νυκτὶ ἢ παρεδίδοτο, μᾶλλον δὲ ἑαυτὸν παρεδίδου ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καὶ σωτηρίας, λαβὼν ἄρτον ἐν ταῖς ἀγίαις αὐτοῦ καὶ ἀχράντοις καὶ ἀμωμήτοις χερσίν, εὐχαριστήσας καὶ εὐλογήσας, ἀγιάσας, κλάσας, ἔδωκε τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ Μαθηταῖς καὶ Ἀποστόλοις εἰπὼν :

«*Λάβετε, φάγετε, τοῦτό μου ἐστὶ τὸ σῶμα, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλῶμενον, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Ἀμήν.*

Ὁμοίως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι λέγων :

«*Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· τοῦτό ἐστὶ τὸ αἷμά μου τὸ τῆς Καινῆς Διαθήκης, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν*

καὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.» (Ἀμήν). Τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.

(8) Μνησθέντες τοίνυν τῆς σωτηρίου ταύτης ἐντολῆς καὶ πάντων τῶν ὑπὲρ ἡμῶν γεγεννημένων, τοῦ Σταυροῦ, τοῦ τάφου, τῆς τριημέρου Ἀναστάσεως, τῆς εἰς Οὐρανοὺς ἀναβάσεως, τῆς ἐκ δεξιῶν καθέδρας, τῆς Δευτέρας καὶ ἐνδόξου πάλιν παρουσίας :

«*Τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν, Σοὶ προσφέρωμεν κατὰ πάντα καὶ διὰ πάντα*» (1).

(9) Ἐτι προσφέρωμέν Σοι τὴν λογικὴν ταύτην καὶ ἀναιμάκτον λατρείαν, καὶ παρακαλοῦμεν, καὶ δεόμεθα, καὶ ἱκετεύομεν : Κατάπεμψον τὸ Πνεῦμά σου τὸ Ἅγιον ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα δῶρα ταῦτα. Καὶ ποιήσον, τὸν μὲν ἄρτον τοῦτον τίμιον σῶμα τοῦ Χριστοῦ Σου. (Ἀμήν)· τὸ δὲ ἐν τῷ ποτηρίῳ τούτῳ, τίμιον αἷμα τοῦ Χριστοῦ Σου. (Ἀμήν). Μεταβάλλων τῷ Πνεύματί Σου τῷ Ἁγίῳ. (Ἀμήν, Ἀμήν, Ἀμήν).

(10) Ὡστε γενέσθαι τοῖς μεταλαμβάνουσιν εἰς νῆψιν ψυχῆς, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, εἰς κοινωνίαν τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος, εἰς Βασιλείας οὐρανῶν πλήρωμα, εἰς παρρησίαν τὴν πρὸς Σέ, μὴ εἰς κριμα ἢ εἰς κατάκριμα.

(11) Ἐτι προσφέρωμέν Σοι τὴν λογικὴν ταύτην λατρείαν ὑπὲρ τῶν ἐν πίστει ἀναπαυσανμένων, Προπατόρων, Πατέρων, Πατριαρχῶν, Προφητῶν, Ἀποστόλων, Κληρύκων, Εὐαγγελιστῶν, Μαρτύρων, Ὁμολογητῶν Ἐγκρατευτῶν, καὶ παντὸς πνεύματος, δικαίου ἐν πίστει τετελειωμένου. —

(12) *Ἐξαιρέτως τῆς Παναγίας, Ἀχράντου, Ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου, καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας.* (2)

(1) Ὁ Χορὸς. Σὲ ὑμνοῦμεν, σὲ εὐλογοῦμεν. Σοὶ εὐχαριστοῦμεν. Κύριε, καὶ δεόμεθά σου, ὁ Θεὸς ἡμῶν.

(2) Ὁ Χορὸς. Ψάλλει τὸ Μεγαλυνάριον. «Ἄγγελοι τὴν εἰσοδὸν τῆς Παναγνῆς, ὁρῶντες ἐξεπλήττοντο, πῶς ἡ Παρθένος εἰσῆλθεν εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων. — Ὡς ἐμφύχῳ Θεοῦ κιβωτῷ. ψαλῆτω μηδ' αὖτις χεῖρ ἀμύητων. Χεῖρ δὲ πιστῶν τῇ Θεοτόκῳ ἀσιγήτως, φωνῇ τοῦ ἀγγέλου ἀναμέλποντα, ἐν ἀγαλλίασει βοᾷτω : Ὅντως ἀνωτέρα πάντων ὑπάρχεις Παρθένε Ἀγνή.

(13) Τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου, Προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ. Τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων, τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κ)πόλεως τοῦ Χρυσοστόμου, τῆς Ἀγίας καὶ ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Αἰκατερίνης, ἧς καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων τῶν ἁγίων, ὧν ταῖς ἱεραῖς ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ὁ Θεός.

(14) Καὶ μνήσθητι, Κύριε, πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνων κεκοιμημένων ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου, καὶ τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ (ὧν βούλεται ὁ ἱερεὺς ὀνομαστικῶς τεθνεώτων), καὶ ἀνάπαυσον αὐτοὺς ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅπου ἐπισκοπεῖ τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου.

(15) α) Ἐτι παρακαλοῦμέν σε. Μνήσθητι, Κύριε, πάσης Ἐπισκοπῆς Ὁρθοδόξων, τῶν ὀρθοτομούντων τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας, παντὸς τοῦ πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας, καὶ παντὸς ἱερατικοῦ καὶ μοναχικοῦ τάγματος. β) Ἐτι προσφερομέν σοι τὴν λογικὴν ταύτην λατρείαν ὑπὲρ τῆς Οἰκουμένης, ὑπὲρ τῆς Ἀγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας. Ὑπὲρ τῶν ἐν ἀγνείᾳ καὶ σεμνῇ πολιτείᾳ διαγόντων. γ) Ὑπὲρ τῶν πιστοτάτων καὶ φιλοχρίστων Βασιλέων ἡμῶν παντὸς τοῦ παλατίου αὐτῶν, καὶ παντὸς τοῦ στρατοπέδου. Δὸς αὐτοῖς, Κύριε, εἰρηνικὸν τὸ Βασίλειον, ἵνα καὶ ἡμεῖς ἐν τῇ γαλήνῃ αὐτῶν ἡρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι.

δ) Μνήσθητι, Κύριε, τῆς πόλεως ταύτης, ἐν ἣ παροικοῦμεν, καὶ πάσης πόλεως καὶ χώρας καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς. ε) Μνήσθητι, Κύριε, πλεόντων, ὁδοιπορούντων, νοσοῦντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν (1). ς) Μνήσθητι, Κύριε, τῶν καρποφορούντων καὶ καλλιεργούντων ἐν ταῖς ἀγίαις σου Ἐκκλησίαις, καὶ μεμνημένων τῶν πενήτων, καὶ ἐπὶ πάντας ἡμᾶς τὰ ἐλέη σου ἐξαπόστειλον. — (Ἐκφώνως).

(16) *Ἐν πρώτοις :* Μνήσθητι Κύριε τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν.. ὃν χάρισαι ταῖς ἀγίαις σου Ἐκκλη-

1) Ἐνταῦθα μνημονεύει ὁ ἱερεὺς ὀνομαστικῶς καὶ ὧν βούλεται ζώντων,

σίαις ἐν εἰρήνῃ, σῶον, ἔντιμον, ὑγιᾶ, μακροημερεύοντα, καὶ ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας.

Καὶ ὧν ἕκαστος κατὰ διάνοιαν ἔχει, καὶ πάντων καὶ πασῶν.

Καὶ δὸς ἡμῖν ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ δοξάζειν καὶ ἀνυμνεῖν τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. — Ἀμήν. — *Καὶ ἔσται τὰ ἐλέη τοῦ μεγάλου Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν.*

Ὁ Χορὸς. *Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου.*

Μὲ τὴν εὐοχίαν ταύτην περατοῦται τὸ Β'. μέρος τῆς Λειτουργίας, τὸ Ἀγιαστικὸν καὶ ἄρχεται κατόπιν τὸ Γ'. μέρος τὸ καλούμενον «Κοινωνικόν».

Περιεχόμενα τῆς μεγάλης εὐχῆς τῆς Εὐχαριστίας

1. Ὕμνος πρὸς τὸν Θεὸν ὡς ὑπέρτατον Ὄν.
2. Ὅτι ἐπεδείξατο ἡμῖν ὑπεράτην ἀγάπην.
3. Εὐχαριστίαι διὰ πάσας τὰς εὐεργεσίας αὐτοῦ.
4. Εὐχαριστίαι καὶ διὰ τὴν Λειτουργίαν ταύτην.
5. Σεραφικὴ καὶ Ἀγγελικὴ Ὑμνολογία.
6. Συνιونيσμός πρὸς ταύτην τῆς ἀνθρωπίνης ὑμολογίας.
7. Σύστασις τοῦ Μυστηρίου καὶ ἐντολή.
8. Προσφορὰ τῶν τιμίων Δώρων.
9. Καθαγιασμός τῶν τιμίων Δώρων.
10. Ἀναίμακτος λατρεία εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.
11. Λογικὴ λατρεία εἰς τιμὴν τῆς ἐν Οὐρανοῖς Ἐκκλησίας.
12. Ἐξαίρετως τῆς Παναγίας, Ἀχράντου Θεοτόκου.
13. Τοῦ Προδρόμου, τῶν Ἀποστόλων, καὶ πάντων τῶν Ἀγίων.
14. Εἰς μνημόσυνον τῶν τεθνεώτων.
15. Εἰς μνημόσυνον τῶν ἐπὶ γῆς ζώντων.
 - α') Ὑπὲρ πάσης Ἐπισκοπῆς Ὁρθοδόξων.
 - β') Ὑπὲρ τῆς Οἰκουμένης καὶ συμπάσης τῆς Ἐκκλησίας.
 - γ') Ὑπὲρ τῶν Βασιλέων, παντὸς τοῦ Παλατίου καὶ τοῦ Στρατοῦ.
 - δ') Ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης, καὶ πάσης πόλεως καὶ χώρας.
 - ε) Ὑπὲρ τῶν πλεόντων, ὁδοιπορούντων... κλπ.
 - ς') Ὑπὲρ τῶν ἀγαθοεργούντων, καὶ μεμνημένων τῶν πενήτων.
16. Ἰδιαζόντως ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν... καὶ πάντων καὶ πασῶν.

ΛΗΕΙΣ ΤΟΥ ΑΓΙΑΣΤΙΚΟΥ ΜΕΡΟΥΣ

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ

Πάντων τῶν Ἀγίων μνημονεύσαντες. . . Κύριε ἐλέησον
 Ὑπὲρ τῶν προσκομισθέντων . . . »
 Ὅπως ὁ φιλόανθρωπος Θεὸς ἡμῶν . . . »
 Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον . . . »
 Τὴν ἡμέραν πᾶσαν τελείαν, ἁγίαν . . . Παράσχου Κύριε
 Ἀγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγὸν . . . »
 Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν . . . »
 Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς . . . »
 Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν . . . »
 Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν . . . »
 Τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως . . . παραθώμεθα . . . Σοὶ Κύριε

Εὐχὴ ἱκετευτική.

Ὁ Ἱερεὺς. Σοὶ παρακατατιθέμεθα τὴν ζωὴν ἡμῶν ἅπασαν, καὶ τὴν ἐλπίδα, Δέσποτα φιλόανθρωπε, καὶ παρακαλοῦμεν, καὶ δεόμεθα καὶ ἱκετεύομεν. Καταξίωσον ἡμᾶς μεταλαβεῖν τῶν ἐπουρανίων σου καὶ φρικτῶν μυστηρίων ταύτης τῆς ἱερᾶς καὶ πνευματικῆς Τραπέζης, μετὰ καθαροῦ συνειδότος, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, εἰς συγχώρησιν πλημμελημάτων, εἰς Πνεύματος Ἁγίου κοινωνίαν, εἰς Βασιλείας Οὐρανῶν κληρονομίαν, εἰς παρησίαν τὴν πρὸς σε, μὴ εἰς κριμα ἢ εἰς κατάκριμα (Ἐκφώνως). — Καὶ καταξίωσον ἡμᾶς, Δέσποτα, μετὰ παρησίας, ἀκατακρίτως, τολμᾶν ἐπικαλεῖσθαι Σὲ τὸν ἐπουράνιον Θεὸν Πατέρα, καὶ λέγειν:

(Κυριακὴ Προσευχὴ). «Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἐν τοῖς Οὐρανοῖς, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά Σου. — Ἐλθέτω ἡ Βασιλεία Σου. — Γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν Οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. — Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον. — Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν. — Ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν. — Καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν. — Ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. — Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ Βασιλεία, καὶ ἡ δυνάμις καὶ ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. — Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς. *Εἰρήνη πᾶσι.* (Ὁ χορὸς). *Καὶ τῷ πνεύματί σου.*
 Ὁ Διάκονος. Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Εὐχὴ τῆς κεφαλοκλισίας.

Ὁ Ἱερεὺς. Εὐχαριστοῦμέν σοι, Βασιλεῦ ἄορατε, ὁ τῇ ἀμετροῦ σου δυνάμει τὰ πάντα δημιουργήσας, καὶ τῷ πλήθει τοῦ ἐλέους σου ἐξ οὐκ ὄντων εἰς τὸ εἶναι τὰ πάντα, παραγαγών. Αὐτός, Δέσποτα, οὐρανόθεν ἐπιδε ἐπὶ τοὺς ὑποκεκλιότας σοι τὰς ἑαυτῶν κεφαλὰς· οὐ γὰρ ἐκλιναν σαρκὶ καὶ αἵματι, ἀλλὰ Σοὶ τῷ φοβερῷ Θεῷ. Σὺ οὖν, Δέσποτα, τὰ προκείμενα πᾶσιν ἡμῖν εἰς ἀγαθὸν ἐξομώλισον, κατὰ τὴν ἐκάστου ἰδίαν χρείαν. Τοῖς πλέουσιν σύμπλευσον, τοῖς ὁδοιποροῦσι συνόδευσον, τοὺς νοσοῦντας ἴασαι, ὁ ἱατρός τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν. (Ἐκφώνως) *Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ Μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ Πατριῳ, καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.*

Ὁ Χορὸς Ἀμήν. (παρατεταμένως).

Ὁ Ἱερεὺς. Πρόσχευε Κύριε, Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου σου καὶ ἀπὸ θρόνου δόξης τῆς Βασιλείας σου καὶ ἐλθέ εἰς τὸ ἀγιασáι ἡμᾶς, ὁ ἄνω τῷ Πατρὶ συγκραθήμενος, καὶ ὧδε ἡμῖν ἀοράτως συνών. Καὶ καταξίωσον τῇ κραταιᾷ σου χειρὶ μεταδοῦναι ἡμῖν τοῦ ἀχράντου σώματός Σου, καὶ τοῦ τιμίου αἵματος, καὶ δι' ἡμῶν παντὶ τῷ λαῷ.

Ὁ Διάκονος. *Πρόσχωμεν.*

Ὁ Ἱερεὺς. *Τὰ Ἅγια τοῖς Ἁγίοις.*

Ὁ Χορὸς. Εἰς Ἅγιος, εἰς Κύριος, Ἰησοῦς Χριστός, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρὸς. Ἀμήν. Εἶτα τὸ Κοινωνικόν.

«Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι, καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου ἐπικαλέσομαι».

Ψαλλομένου τοῦ Κοινωνικοῦ, οἱ λειτουργοῦντες προσευχθέντες καταλλήλως, καὶ αἰτησάμενοι ἀμοιβαίως συγχώρησιν, κοινωνοῦσι τῶν ἀχράντων μυστηρίων, ἐν τῷ τοῦ βήματος. Εἶτα ἀνοιγομένων τῶν θυρῶν προσκαλεῖ ὁ Διάκονος τοὺς πιστοὺς, ἵνα προσέλθωσιν εἰς τὴν Θεῖαν Κοινωνίαν. ἐκφώνων.

Μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως, καὶ ἀγάπης προσέλθετε.

Μετὰ δὲ τὴν κοινωνίαν τῶν προσελθόντων πιστῶν, ὁ Ἱερεὺς εὐλογῶν τὸν λαὸν ἐπεύχεται:

«Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου».

Ὁ Χορὸς. Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν. Ἐλάβε-

μεν Πνεῦμα ἐπουράνιον. Εὐρομεν πίστιν ἀληθῆ, ἀδι-
αίρετον Τριάδα προσκυνούντες. Αὕτη γὰρ ἡμᾶς ἔσωσε.

Τούτου ψαλλομένου ὁ ἱερεὺς θυμῶν τὰ ἅγια λέγει :

«Υψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς ὁ Θεός, καὶ ἐπὶ πᾶσαν
τὴν γῆν ἡ δόξα σου» (τρὶς)

Εἶτα ὁ ἱερεὺς δοὺς εἰς τὸν Διάκονον τὸ Δισκάριον, καὶ
ἐκεῖνος λαβὼν τὸ ἅγιον Ποτήριον μεταφέρουσιν ἀμφότεροι αὐτὰ
εἰς τὴν Ἁγίαν Πρόθεσιν ἐπιλέγοντες: «Εὐκογητὸς ὁ Θεός ἡμῶν.
(Ἐκφώνως) **Πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰ-
ώνων.** Ὁ Χορὸς. **Ἀμήν.**

Ὁ Διάκονος. Ὁρθοί. Μεταλαβόντες τῶν θείων, ἁγίων, ἀχράν-
των, ἀθανάτων, ἐπουρανίων καὶ ζωοποιῶν, φρικτῶν τοῦ Χριστοῦ
μυστηρίων, ἀξίως εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ. Κύριε ἐλέησον.
Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον.

Τὴν ἡμέραν, πᾶσαν, τελείαν, ἁγίαν. Σοὶ Κύριε

Ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν τῆς **Εὐχαριστίας.** Εὐχαριστοῦ-
μέν σοι, Δέσποτα φιλόνητο, εὐεργέτα τῶν ψυχῶν ἡμῶν, ὅτι
καὶ τῇ παρούσῃ ἡμέρᾳ κατηξίωσας ἡμᾶς τῶν ἐπουρανίων σου
καὶ ἀθανάτων μυστηρίων. Ὁρδοτόμησον ἡμῶν τὴν ὁδόν. Στή-
ριξον ἡμᾶς ἐν τῷ φόβῳ σου τοὺς πάντας. Φρουρήσον ἡμῶν τὴν
ζωήν. Ασφάλισαι ἡμῶν τὰ διαβήματα, εὐχαῖς καὶ ἱκεσίαις τῆς
ἐνδόξου Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, καὶ πάντων τῶν
ἁγίων σου.

Ἐκφώνως. «Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμός ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν
δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ
Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ ἱερεὺς. Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν.

Ὁ Διάκονος. Τοῦ Κυρίου Δεηθῶμεν.

Ὁ Χορὸς. Κύριε ἐλέησον (τρὶς). Δέσποτα ἅγιε εὐλόγησον.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ τὴν Ὀπισθόμβωνον εὐχὴν, λέγων :

Ὁ εὐλογῶν τοὺς εὐλογουμένους σε Κύριε, καὶ ἁγιάζων τοὺς
ἐπὶ σοὶ πεποιθότας, σῶσον τὸν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον τὴν
κληρονομίαν σου. Τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας σου φύλαξον.
Ἁγιάσον τοὺς ἀγαπῶντας τὴν εὐπρέπειαν τοῦ οἴκου σου. Σὺ
αὐτοὺς ἀντιδόξασον τῇ θεϊκῇ σου δυνάμει, καὶ μὴ ἐγκαταλίπῃς
ἡμᾶς τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σέ. Εἰρήνην τῷ κόσμῳ σου δώρησαι,
ταῖς Ἐκκλησίαις σου, τοῖς ἱερεῦσι, τοῖς Βασιλεῦσι, τῷ στρατῷ,
καὶ παντὶ τῷ λαῷ σου. Ὅτι πᾶσα δόσις ἀγαθῆ, καὶ πᾶν δώ-
ρημα τέλειον, ἀνωθέν ἐστι καταβαῖνον, ἐκ σοῦ τοῦ Πατρὸς τῶν
φώτων, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν, καὶ εὐχαριστίαν, καὶ προσκύνησιν
ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι,
νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Χορὸς. **Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου Εὐλογημένον ἀπὸ τοῦ
νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος.** (Τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται τρὶς).

ΛΗΞΙΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΜΕΡΟΥΣ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΝ

Ὁ ἱερεὺς ποιεῖ τὴν ἀπόλυσιν ὡς ἀκολούθως :

Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος ἔλθοι ἐφ' ὑμᾶς, τῇ αὐτοῦ χάριτι
καὶ φιλανθρωπίᾳ, πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων» (ὁ Χορὸς) Ἀμήν.

Δόξα σοι, ὁ Θεός, ἡ ἐλπίς ἡμῶν, Δόξα σοι.

«Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις, τῆς Πα-
ναχράντου καὶ Παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρού.—Δυνάμει τοῦ
τιμίου καὶ Ζωοποιοῦ Σταυροῦ.—Προστασίαις τῶν τιμίων ἐπου-
ρανίων Δυνάμεων ἁσωμάτων.—Ἰκεσίαις τοῦ τιμίου καὶ ἐνδόξου
προφήτου, Προδρομοῦ καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου.—Τῶν ἁγίων
ἐνδόξων καὶ Πανευφήμων Ἀποστόλων.—Τῶν ἁγίων
ἐνδόξων καὶ καλλινίκων μαρτύρων.—Τῶν δόσιων καὶ Θεοφόρων
πατέρων ἡμῶν.—Τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατέρων Ἰωακείμ
καὶ Ἀννης.—Τῶν ἐν ἁγίοις πατέρων ἡμῶν μεγάλων Ἱεραρχῶν
καὶ Οἰκουμενικῶν Διδασκάλων Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρη-
γορίου τοῦ Θεολόγου, καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου (τοῦ
ἁγίου τοῦ ναοῦ)....Τῆς Ἁγίας καὶ ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος καὶ
πανσόφου Αἰκατερίνης, ἧς καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάν-
των τῶν ἁγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάν-
θρωπος καὶ ἐλεήμων Θεός.

Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ,
ὁ Θεός ἡμῶν, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν ἀπέρχεται ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια· ὁ δὲ ἱε-
ρεὺς καὶ ὁ Διάκονος, ἀπεκδυσάμενοι τὴν τελετουργικὴν αὐτῶν
στολήν, προσεύχονται ἐπὶ τὴν Εὐχαριστίαν μετὰ τὴν θείαν με-
τάληψιν, καὶ εἶτα, γενομένης ἀπολύσεως, ἀπέρχονται ὁμοίως.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΣ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ

Ἐάν συμπέσῃ ἡ ἑορτὴ τῆς Ἀγίας Αἰκατερίνης ἐν ἡμέρᾳ Κυριακῇ, ὅπερ συμβαίνει κατὰ ἑξαετίαν, τότε τροποποιεῖται ἡ σειρά τῶν ἡμῶν ἐν ταῖς τέσσαρσιν Ἀκολουθίαις τοῦ Ἑσπερινοῦ, Μεσονυχτικοῦ, Ὁρθρου καὶ Λειτουργίας· διότι συμπάλλονται ἐν αὐταῖς καὶ ἀναστάσιμα τροπάρια, καὶ κατὰ τὴν παροιμίαν, **προηγούνται τὰ Ἀναστάσιμα**. Τελετουργοῦνται δὲ ὡς ἑξῆς·

Τυπικὴ Διάταξις ἐν Κυριακῇ.

Α') *Εἰς τὸν Ἑσπερινόν*. Μετὰ τὸν προοιμιακὸν ἀναγινώσκεται ὁλόκληρον τὸ πρῶτον Κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου, τὸ **Μακάριος ἀνὴρ**.—Εἰς τὸ **Κύριε ἐκέκραξα** προτάσσονται τέσσαρα ἀναστάσιμα τροπάρια, καὶ ἔπειτα συνάπτονται τὰ τρία τῆς Ἑορτῆς καὶ τρία τῆς Ἀγίας.—Δοξαστικὸν λέγεται τῆς Ἑορτῆς **μετὰ τὸ τεχθῆναι Σε**. Καὶ νῦν, τὸ Θεοτοκίον τοῦ τυχόντος ἡχοῦ τῆς Κυριακῆς.—Εἴσοδος.—Φῶς ἱλαρόν. Προκείμενον **Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν**. Εἰς τὰ Ἀπόστιχα· τὰ Ἀναστάσιμα τροπάρια. Δόξα, τῆς Ἀγίας· **Βίον ἄβλόν**. Καὶ νῦν τῆς Ἑορτῆς **Σήμερον τὰ σίφη**. Ἀπολυτίκια 1) τὸ Ἀναστάσιμον 2) Δόξα τῆς Ἀγίας καὶ 3) Καὶ νῦν· τῆς Ἑορτῆς.

Ἀπόλυσις

Β') *Εἰς τὸ Μεσονυχτικόν*. Μετὰ τὸν Ν'. ψαλμὸν ἀναγινώσκεται ὁ Τριαδικὸς Κανὼν, εἴτα ψάλλεται ἡ Λιτὴ τῆς Ἀγίας, καὶ ἔπειτα τὰ Τριαδικὰ **Ἄξιόν ἐστι** κλπ. Εἴτα, τὸ Τρισάγιον, τὸ Ἀπολυτίκιον Σήμερον τῆς εὐδοκίας· ἡ Ἐκτενὴς Δέησις, καὶ ἡ Ἀπόλυσις μετὰ τοῦ **εὐζώμεθα**.

Γ') *Εἰς τὸν Ὁρθρον*. Ὁ Ἐξάψαλμος. Εἰς τὸ **Θεὸς Κύριος** τὰ Ἀπολυτίκια ὥς εἰς τὸν Ἑσπερινόν (Ἀναστάσιμον, τῆς Ἀγίας, τῆς Ἑορτῆς).—**Καθίσματα**. Ἀναστάσιμα, καὶ ἀνὰ ἐν τῆς Ἑορτῆς.—Εἰς τὴν Γ' στιχολογίαν, τὸ Κάθισμα τῆς Ἀγίας καὶ τῆς Ἑορτῆς.—Τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ Ἀναβαθμοὶ τοῦ τυχόντος ἡχοῦ καὶ τὸ προκείμενον,

Κανόνες. Προηγεῖται ὁ Ἀναστάσιμος, ἔπειτα ὁ τῆς Ἑορτῆς, καὶ ἀκολουθεῖ ὁ τῆς Ἀγίας.—Μετὰ τὴν γ'. ᾠδὴν ἀναγινώσκεται Κάθισμα τῆς Ἀγίας, καὶ τῆς Ἑορτῆς.—Μετὰ δὲ τὴν ε'. ᾠδὴν ἀναγινώσκεται Κοντάκιον καὶ Οἶκος τὰ Ἀναστάσιμα, καὶ εἴτα τὸ Μηνολόγιον τοῦ Μηναίου.—Εἴτα ψάλλονται αἱ Καταβασίαι **Χριστὸς γεννᾶται** καὶ μετὰ τὴν η'. ᾠδὴν στιχολογεῖται πρῶτον ἡ Τιμιωτέρα, καὶ εἴτα ψάλλεται ἡ θ'. ᾠδὴ τῆς Ἑορτῆς μετὰ τῶν Μεγαλυναρίων αὐτῆς.

—Ἐξαποστειλαρία, τὸ Ἀναστάσιμον, τὸ τῆς Ἀγίας καὶ τὸ τῆς Ἑορτῆς.—Εἰς τοὺς Αἵνους Ἀναστάσιμα 4' τῆς Ἑορτῆς 2, καὶ τῆς Ἀγίας 2.—Δόξα τῆς Ἑορτῆς· **Σήμερον τῷ ναῷ**

προσάγεται. Καὶ νῦν· **ὑπερευλογημένη**. Δοξολογία, καὶ εἰς τὸ τέλος τὸ **Σήμερον σωτηρία**.

Δ') *Εἰς τὴν Λειτουργίαν*.—Τὰ ἀντίφωνα τῆς Ἑορτῆς. Εἰς τὸ **Σῶσον ἡμᾶς ὦ Θεοῦ**· καὶ εἰς τὸ Εἰσοδικὸν **Δεῦτε προσκυνήσωμεν** λέγεται· ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν.—Μετὰ τὴν εἴσοδον λέγονται ἀπολυτίκια 1) τὸ Ἀναστάσιμον 2) τῆς Ἑορτῆς 3) τῆς Ἀγίας Αἰκατερίνης· 4) τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ καὶ Κοντάκιον **Ὁ καθαρῶτατος ναός**.—Ἀπόστολος τῆς Ἀγίας καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς.—Εἰς τὸ ἑξαιρέτως τὸ Μεγαλυνάριον **Ἄγγελοι τὴν Εἴσοδον...** **Ὡς ἐμφύχῳ θεοῦ κιβωτῷ**.—Κοινωνικόν· **Ποτήριον σωτηρίου λήφομαι**.—Εἰς τὸ μετὰ φόβου Θεοῦ· **Εἴδομεν τὸ φῶς...** Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένος.

Ἀπόλυσις

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

σελὶς	στίχος	ἀντὶ	γραπτέον
10	11	Μανεχαῖοι	Μανιχαῖοι
31	37	βασιλείας	βασιλέως
33	11	68	38
44	6	παντ	παντὶ
44	11	αἰῶνα	αἰῶνας
44	32	εὐφρονύνη	εὐφροσύνη
50	27	κεσίας	ἱκεσίας
56	1	(48—49)	(45—46)
57	21	ἱεροκρυφίως	(ἱεροκρυφίως)
67	29	Φώννυμαι	Ῥώννυμαι
71	31	πρῶτον	πρῶτον
78	6	γ'. τῆς	τῆς γ'.

